

KOKKO 2010

Lapin lintutieteellinen yhdistys

Sisällysluettelo Kokko 2011

- 3 Uusi puheenjohtaja esittäytyy, Esa Huhta
 4 Lapin luonnonsuojelija ja tuntija, Kimmo Kaakinen (30.11.1948-27.1.2011)
 on poissa
 5-49 Lapin linnut 2011 Jukka Jokimäki
 Pekka Rahko
 Pirkka Aalto
 Jouko Inkeröinen
 Olli-Pekka Karlin
 Ismo Kreivi
 Petri Piisilä
 50 Ekopinnakisa Anssi Mäkinen
 51 Lokakuun puinnakisa Anssi Mäkinen
 52-53 Talvikisa Anssi Mäkinen
 54 Inarin pinnakisa Juhani Honkola
 55-57 Värriön sinipyrstöt Teuvo Hietajärvi
 59-61 Mielenkiintoisia rengaslöytöjä
 Olli-Pekka Karlin
 62 Lapin ensimmäinen viitatie Kemijärvellä Pirkka Aalto
 62 Viitatie Rovaniemellä 26.10 Olli-Pekka Karlin
 63-66 Tiibetinhänhestä uusi pesimälaji Suomeen Pirkka Aalto
 67-68 Arokiurusta Mustakaulaan Jorma Halonen
 69 Pirkka Aallolle Bird-lifen hopeinen ansiomerkki
 70-71 Lapin lintutieteellisen yhdistyksen toimintakertomus vuodelta 2010

Julkaisija: Lapin Lintutieteellinen Yhdistys
 Päätoimittaja: Olli-Pekka Karlin
 Taitto: Olli-Pekka Karlin
 Painopaikka: Rovaniemen Painatuskeskus
 Painosmäärä: 350 kpl
 Kansikuva: Vanha kotka ©Petri Piisilä
 Irtonumero 15€
 Irtonumerot ja tilaukset: LLY sihteeri

LAPIN LINTUTIEEELLINEN YHDISTYS RY

Yhdistyksen osoite:
 LLY PL 69 96101 Rovaniemi

HALLITUS 2010:

puheenjohtaja: Pirkka Aalto, Pieskankatu 4 98100 Kemijärvi
 040-5575346, pirkka.aalto@pp.inet.fi
 varapuheenjohtaja: Veikko Isomursu, Hillapolku 3D34
 96500 Rovaniemi, 040-5663220
 veikko.isomursu@netti.fi
 sihteeri: Ilkka Rautio, Ryskätie 22 C9 97670 Kivitaipale
 0400-643532, remontti-rautio@pp.inet.fi

Hallituksen jäsenet:

Olli-Pekka Karlin, Karhunkaatajantie 11A23 96100 Rovaniemi
 050-4414784, olli-pekkakarlin@gmail.com
 Petri Kemppainen, Mustikkapolku 1 as 2 96500 Rovaniemi
 040-5133838, petri.kemppainen@netti.fi
 Antti Ruonakoski, Kiekerötie 10A3 96440 Rovaniemi
 050-5471895, aruonakoski@gmail.com
 Juhani Jalkanen
 Tuomo Ollila

TOIMIHENKILÖT:

Havaintovastaava: Antti Ruonakoski, ks yllä
 Aluevastaava: Pirkka Aalto, ks yllä
 Alueharvinaisuuskomitean puheenjohtaja (LAHKO)
 Antti Ruonakoski, ks yllä

Birdlife-edustajat:

Pirkka Aalto, ks yllä
 Ossi Pihajoki
 Www-sivut: Antti Ruonakoski
 Rahastonhoitaja: Tuija Holm
 Kihlakangas 15 96800 Rovaniemi
 Tiira Yhdistyskäyttäjät
 Pirkka Aalto, ks yllä
 Petri Kemppainen, ks yllä
 Antti Ruonakoski, ks yllä
 Ilkka Rautio, ks yllä
 Petri Piisilä, Salmivaarantie 16b 98660 Salmivaara
 petri.piisila@pp.inet.fi

Sähköpostilistan ylläpito: Antti Ruonakoski
 Pekka Rahko, 08-5562050, perhe.rahko@dnainternet.fi
 Listalle liittyminen osoitteessa:
<http://lists.oulu.fi/mailman/listinfo/lly>
 Viestiarkisto: <http://lists.oulu.fi/pipermail/llyWww>
 verkkosivut: <http://www.lly.fi>

JÄSENMAKSUT 2010

Työssäkäyvät 27 €
 Muut 16 €
 Jäseneksi liittyminen: LLY sihteeri
 Tai: http://www.birdlife.fi/liity/liity_lintuyhdistykseen.shtml

Saivo- ja Vuontiskerot © Olli-Pekka Karlin

UUSI PUHEENJOHTAJA ESITTÄYTYY, ESA HUHTA

Olen 49 v. kotoisin Kemistä ja asun nykyisin Rovaniemellä. Olen koulutukseltani ekologi ja työskentelen nykyisin Metsäntutkimuslaitoksella metsäluonnon monimuotoisuuden tutkijana. Olen työskennellyt Jyväskylän, Oulun ja Turun yliopistoissa tutkijana ja yliassistenttina. Väitöskirjani tein metsien pirstoutumisen linnustovaiikutuksia kirjosiellä ja leppälinnulla entisen Meltauksen riistan tutkimusaseman maastoissa. Saman aihepiirin puitteissa olen tutkinut myös puukiipijää Keski-Suomessa ja lintuyhteisöjen herkkyyttä metsähakkuille. Lisäksi olen tutkinut mm. lintujen höyhenpuvun värityksen ekologiaa.

Lintuja olen harrastanut 1973 lähtien aktiivisesti ja toiminut Kemin Lintuharrastajat Xenus ry:ssä sen perustamisesta 1977 mm. pari kautta sihteerinä ja vuoden puheenjohtajana. Lintujen rengastaja olen ollut 1980 lähtien mutten ole enää aktiivirengastaja. Seuraan lintujen elämää ja valokuvaan luontoa. Ajan saatossa harrastus on levinnyt linnuista laaja-alaisemmaksi luontoharrastukseksi mm. kasveihin ja välillä harrastus ja työ tahtovat sulautua saumattomasti yhteen. Olen julkaissut lintututkimuksia Sirrissä ja vähän tieteellisemmissä kansallisissa ja kansainvälisissä julkaisusarjoissa. Lisäksi

olen laatinut muita ympäristönsuojeluun liittyviä raportteja ja julkaisuja mm. Kemin kaupungin ympäristöhoito suunnitelman, Rovaniemen luontokohteet ja laatinut Korkalovaaran luontopolun.

©Leena Muotka

LAPIN LUONNON SUOJELIJA JA TUNTIJA, KIMMO KAAKINEN (30.11.1948-27.1.2011), ON POISSA

Lapin maakuntamuseon luonnontieteen yksikön amanuenssi Kimmo Kaakinen nukkui pois 27.1.2011. Kimmo valmistui filosofian kandidaatiksi Oulun yliopistosta vuonna 1979. Vaikka Kimmon pääaine oli eläintiede, hän oli myös verraton kasviasiantuntija. Kimmo toimi Suomen luonnonsuojeluliiton pääsihteerinä 1980-luvulla ja Kimmo oli 1980-luvulla Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piirin piirisihteerinä, hän oli Lapin luonnonsuojelupiirin, Rovaniemen luonnon ja Lapin lintutieteellisen yhdistyksen aktiivijäsen. Kimmo tuli Lapin maakuntamuseoon amanuenssiksi vuonna 1987.

Lintuharrastajille Kimmo tuli tutuksi etenkin Arktikum-talon lintuilojen "isähahmona". Lisäksi Kimmo oli yksi Rovaniemen omien "Luontoiilojen" alkuperäinen asiantuntijajäsen. Kimmon rooli oli suuri myös perinteisten Rovaniemen "Sienipäivien" ja "Kukan päivän" retkien järjestelyissä. Museoimisenä Kimmo oli tärkeä linkki tieteen tekijöiden, luontoharrastajien ja suuren yleisön välissä. Kimmo oli erinomaisen luontotutkimuksen popularisoija. Arktikum-talon Lapin maakuntamuseon tiloissa lihoittelevat joutsenet, harakat ja varpuset juuri siellä missä pitääkin, ilman erityistä esilletuomista. Lähiluonto oli Kimmon mielestä erityisen arvokasta ja tämä sanoma meni ainakin minulle perille.

Kimmon luonnontuntemus oli poikkeuksellinen laaja. Kimmon merkitys Lapin lintujen, kasvien, sienten ja selkärankaisten kartoituksessa oli erittäin merkittävä. Ja mikä tärkeintä, Kimmo ilmoitti kymmeniätuhansia luontohavaintojaan esimerkillisesti luontotutkimus- ja seurantatietokantoihin. Lapin lintutieteellisen yhdistyksen arkistossa on valtavasti Kimmon tekemiä lintuhavaintoja, ja itse asiassa Kimmon huostassa oli myös koko LLYn arkisto.

Henkilökohtaisesti tutustuin Kimmoon ensikerran kerätessäni vuonna 1987 museon palkkaamana aineistoa Rovaniemen kaupunkilinnustoa käsittelevään opinnäytetyöhöni. Kasvialasruutujen teko yhdessä Kimmon kanssa Rovaniemen ja Pellon rajamailla sekä kasvikartoitusretket Kemijokivarressa opettivat minua enemmän kasvien lajintunnistuksesta kuin neljän vuoden yliopisto-opinnot Jyväskylässä. Kimmo oli se, joka opetti minut tunnistamaan niin siperianvehnän, jokipajun, laaksoarhon ja tataariko-hokin.

Kimmon viimeiseksi suureksi ponnistukseksi jäi aktiivinen osallistuminen Rovaniemen kaupunkilintu-atlas-projektin toteuttamiseen. Kesällä 2010 hän kartoitti esimerkillisesti kymmeniä kaupunkilintu-atlasruutuja Niva- ja Syväsenvaaran alueella. Kimmo oli myös ko. projektin ohjausryhmän jäsen. Kaupunkilintu-atlas-projektin yhteydessä kehitimme ideaa vastaavanlaisen atlaksen toteuttamista myös kasvien osalta. Kimmon panos tässäkin työssä olisi ollut merkittävä. Toivottavasti tämä Kimmon haave Rovaniemen kaupunkikasvialaksesta tulee toteutumaan tulevina vuosina.

Kimmo oli oiva esimerkki perinteisestä luontoharrastajasta. Hän ei ollut bongari, mutta siitä huolimatta maastoretet olivat Kimmolle kaikki kaikessa. Tarkkoja havaintoja kertyi retkillä tasapuolisesti niin kasveista, sienistä kuin linnuistakin. Muistan aina, kun eräänä päivänä Kimmo ilmoitti minulle, että nyt se sinipyrstö on sitten löydetty. Olimme muutama päivä aikaisemmin pohtineet, miksei sinipyrstöjä ole juurikaan havaittu Rovaniemellä, ja missä niitä voisi kenties havaita. Kimmon mielestä Kaihuanvaaran-Kivajoen alue olisi voinut olla sopivaa aluetta ko. lajille, ja sieltähän se Kimmo sinipyrstön sitten havaitsikin.

Kimmo oli laskenut Nivavaaran talvilintulaskentareittiään säännöllisesti 1980-luvun lopulta lähtien. Ensimmäisiä viitteitä sairauden mukanaan tuomista ongelmista osoitti se, että Nivavaaran talvilintulaskentareitti jäi Kimmolta ensimmäisen kerran laskematta syystalven laskennassa 2010. Kimmo oli tästä erityisen harmistunut. Talvilintulaskentareitti numero 101395 odottaakin nyt uutta laskijaansa.

Kimmo oli luonteeltaan vaatimaton. Hänen luontotietovarantonsa olivat valtavat. Lapin luontotietäjien ja –suojelijoiden rivistöön on tullut Kimmon poismenon myötä valtava aukko. Laskimme Kimmon lepoon lauantaina 5.3. koruttoman kauniissa tilaisuudessa tilhien laulaessa yllämme koivuissa.

Minulle Kimmo oli sekä pitkäaikainen työtoveri että ystävä. Arktikum on menettänyt merkittävän luontotietäjän, ja minä asiantuntevan tuutorin ja keskustelukumppanin. Kimmon saappaat täyttävää korvaa jaa Lapin maakuntamuseon luonnontieteen yksikön amanuenssiksi on vaikeaa löytää.

Jukka Jokimäki

LAPIN LINNUT 2010

Pekka Rahko, Pirkka Aalto, Jouko Inkeröinen, Olli-Pekka Karlin, Ismo Kreivi, Petri Piisilä

Kirjosiipekäpylintu aloittaa aikaisin pesinnän
© Teuvo Hietajärvi

Vuoden 2010 lintuhavainnot on jälleen saatu koottua tiiviiksi katsaukseksi. Havaintoja palautettiin runsaat 32.000 kappaletta ja merkillepantavaa on, että ensimmäisen kerran Tiira-aikakaudella havaintojen määrä väheni edellisestä vuodesta. Vuonna 2009 katsaus pohjautui 36.000 havaintoon ja vuonna 2008 havaintoja ilmoitettiin 30.000.

Vuoden kohokohtia olivat muun muassa viitatieiden rynnistys Suomeen ja Lappiinkin asti, alueemme ensihavainnot alueemme ensihavainnot arokiurusta, isokirvisestä ja rytikerttusesta, mustatarastaiden paljous keväällä sekä valkoselkätikan runsaus. Vähenevä suuntaus puolestaan on havaittavissa ainakin nokikanan ja pohjantikan osalta.

Kirjoittajien työnjako oli seuraava: Pirkka Aalto: kahlaajat, Jouko Inkeröinen: kiurut, varislinnut ja sirkut, Olli-Pekka Karlin: kuikat, uikut ja ruokokerttunen-hippiäinen, Ismo Kreivi: sorsa- ja lokkilinnut, Petri Piisilä: pedot, pöllöt ja tikat ja Pekka Rahko: kaikki loput lajit sekä katsauksen toimitustyö.

Kyhmyjoutsen (Cygnus olor)

Kaksi havaintoa:

PEL Konttajärvi 26.-27.6. 1 p (Petri Muje),
SOD Lokan allas, Muotkarova, Korvanen 26.-27.6. 1 p (OP).

Pikkujoutsen (Cygnus colombianus)*

Yksi havainto: SOD Kelujärvi 11.6. 18 ad NE (PP).

Laulujoutsen (Cygnus cygnus)

Alkuvuodesta talvehtivia ilmoitettiin usealta paikalta:

SAL Kursu syksy 2009-11.2. 1 2kv p (OPK, Veijo Korpela, Marja Aho ym.),
RAN Kaitavirta 25.12.2009-21.2. 1 ad p (PAa, AHm ym.),
YLI Raanujärvi, Palolompolo 2.-3.1. 1 p (Jorma Granat) ja todennäköisesti sama lintu YLI Karikoski 5.1. 1 p (Rautio),
INA Paatsjoki, silta 21.1. 3 p (JHo, ES, JNi) ja todennäköisesti samat linnut INA Nellim, Virta-

niemi 28.1. 3 ad p (Sampo Laukkanen), KMJ Joutsijärvi, Käsmänjoki 20.2. 1 2kv p (PAa). Sama lintu kuin Sallan Kursussa? Mahdollisesti kevään ensimmäiset muuttajat: MUO Jerisjoki 12.3. 7 ad p (Jorma Ylivirta), INA Kettukoski 23.3. 3 p (Aimo ja Tuula Siepi).

Kevään suurin kerääntymä YLI Portimojärvi 16.5. 179 p (TTa).

Syksyllä eniten havaittiin Kemijärvellä: keskusta 1.10. 860 p (PAa).

Joulukuun havainnot:

INA Paatsjoki, silta 5.12. 1 ad p (JHo, ES), YLI Pessakoski 11.12. 2 ad, 1 1kv p (TTa), Pessalompola 26.12. 2 p (JSa), ENO Jatuni 12.12. 1 S (Ritva ja Reijo Palo), RAN Kaitavirta 1.12.-1.1.2011 1 ad p (PAa, AHm ym.).

Metsähanhi (Anser fabalis)

Kevätmuutto käynnistyi huhtikuun puolessa välissä:

PEL Lempeä 15.4. 1 m S (JH, Hillevi Halonen),

ROV Ounaskoski 16.4. noin 30 m NE (Reijo Jääskö), Arktikum 16.4. 1 SE (ARu, RKa), KIT Majavalehto 16.4. 2 NW (OPK).

Keväällä suurin kerääntymä UTS Sirman pellot

(Norjan puolella) 15.5. 156 p (Petteri Polojärvi).

Syksyn suurin parvi ROV Ounaskoski 3.10. 72 m (TBa).

Viimeinen KOL Venejärvi, Hakaoja 15.-27.10. 1 p (Aleksi ja Jouko Vaattovaara, Jaakko Putila).

Lyhytnokkahanhi (Anser brachyrhynchus) *

11 havaintoa, kaikki toukokuulta:

UTS Dalvadas, Teppanansaari 12.5. 1 p metsähanhiparvessa (JHo, JNi, ES), 15.5. 1 p (JNi, JHo, ES, OO), 19.5. 2 (ES), Sirman pellot

(Norjan puolella) 15.5. 2 (Petteri Polojärvi, JNi, JHo, ES, OO), 16.5. 2 p (Esko Aikio, JA), 18.5. 1 p (Timo Asanti), 27.5. 3 p (JHo, Aimo Salonen),

SAL Uuttuaapa 14.5. 1 (Eka), Puukkolampi

17.5. 2 p metsähanhien joukossa (RMi),

ROV Souharinlampi 17.5. 2 p (JSn, TSn),

ENO Markkina 20.5. 1 p kahden metsähanhen

kerä (PPI).Tundrahanhi (Anser albifrons)

Havaittiin ainoastaan SOD, UTS ja INA:

SOD Kelujärvi 14.4. 1 p (Väinö Strand),

INA Mellanaapa, jätevedenpuhdistamo 14.5. 1

kiert (JNi, OO),

UTS Teppanansaari 15.5. 2 kiert (JHo, JNi,

ES, OO), Sirman pellot (Norjan puolella) 15.-

16.5. 1 p (JHo, JNi, ES, OO, JA, Esko Aikio).

Merihanhi (Anser anser)

21 havaintoa. Kevään ensimmäiset:

SAV Värriöjärven luusua 10.4. 2 (Eila Ylilokka). Seuraavat 26.4., jolloin kolme havaintoa:

ROV Niskanperä 1 kiert (JJa, KJo), Paavalniemi 2 m N (IK, ARu),

PEL Yliranta 1 m N (JHa, ISp).

Suurin parvi ROV Jaatila, Takkusenperä 2.5. 5 p (ARu, JSn, TSn).

Syksyllä havaittiin kerran: ENO Peltovuoma, Peltöjärvi 12.9. 1 p (TLe).

Tiibetinhani (Anser indicus) *

Havaittiin ainoastaan Kemijärvellä: jätevesijärvi 19.6.-5.8. 2 p (PAa ym.) ja samat linnut 7.-15.8. keskustan venesatama (PAa ym.). Tiibetinhanhien lisäksi paikalla 2 risteymänhanhea. Lisäksi:

UTS Kaava 12.6. hanhirsteystä 2 p (Arvo Oh-tonen, Jouni Riihimäki),

UTS Kortsamin pelto 20.-21.6. hanhirsteystä 2 p (Anne Forsell, Olli Honkanen, Aslak Järvensivu).

Kanadanhanhi (Branta canadensis)

10 havaintoa, yhdeksän keväältä ja yksi syksyltä:

ROV Hirvas, Isosuvanto 16.4. 1 p (JSn), Aronperä, Jängislahti 20.4. 1 kiert (ARu), Jaatila 29.4. 4 nous (AMä), Ounaskoski 4.5. 1 (AAh, IK, TKr, Markku Pernu),

PEL Yliranta 30.4. 1 m N (ISp), Paamajärvi 22.5. 2 p (ISp), Turtola 24.5. 1 p (Simo Aska), KIT Kelontekemä 8.5. 1 (Juho Junttila), ENO Yrjö Kokko -lintutorni 12.5. 1 p (JKe), YLI Lohijärvi 12.9. 4 (JSa).

Valkoposkianhi (Branta leucopsis)

13 havaintoa touko-kesäkuulta, ei syyshavain-toja. Keväällä ensimmäiset:

SOD Peurasuvanto 2.5. 2 p (Olli Hietanen), UTS Dalvadas, Teppanansalmi 12.5. 1 p metsähanhiparvessa (JHo, JNi, ES), KMJ Isokylä 15.5. 21 p (Pentti Mettiäinen, Tep-po Kiviniemi).

Suurin parvi PLK Kilpiaapa, lintutorni 26.5. 26 lask (LRu).

Ristisorsa (Tadorna tadorna)

Yksi havainto: INA Solojärvi 2.8. 19 m (SPa, Hanna ja Urpo Huhtamella). Luultavasti kautta aikain suurin LLY:n alueella havaittu parvi.

Mandariinisorsa (Aix galericulata)*

Kaksi koirasta viihtyi Kemijärvellä 5.-23.6. näyttäytyen ainakin Rytilahdella, Sinkkiönlahdella, Lehtolassa ja Hanhiniemessä (Mikko Tiikkaja, Maria Poutanen ym.). Edellinen havainto lajista alueellamme Pellos-ta vuodelta 2007.

Haapana (Anas penelope)

Ensimmäiset nähtiin Rovaniemellä:

Ounaskoski 19.4. 1/ p (VI, ARu, AMä, VVa, JJa, VPe, Tuomo ja Hilikka Suhonen),

Hirvas, Isosuvanto 21.-22.4. 1/1 p (JSn, VI).

Suurin kevätkerääntymä YLI Flyykinpää 14.5. noin 40 p (TTa).

Rovaniemen Kirkkolammella kesällä paljon haapanapoikueita "pullaruokinnalla":

1.7. 8 poikuetta, joissa yhteensä 60 pm (JSi)!

Syksyllä:

ENO Pousujärvi 10.9. 260 p (Anneli ja Jorma Pulkkinen),

MUO Muonionjärvi, Puthaansuu 12.9. 260 p (TLe).

Harmaasorsa (Anas strepera)

12 havaintoa:

PEL Pellonjärvi, Hannunranta 8.5. 1/1 p (JH, ISp, MSn, SSa, SVa),

ENO Priitajärvi 17.5. 1/ p (PPI, Erkki Jaanu, Eero Peltonen),

ROV Niskanperä 21.5. 3/ p (JJa, AMä, ENe, PNe),

KIT Latvajärvi 21.-22.5. 1/ p (JTa, PLe),

UTS Nuvvus 27.5. 1/ p (JHo, Aimo Salonen), SOD kk jätäri 31.5. 1/1 p (OP),

YLI Taroniemi, Jaukkurinoja 5.6. 1/1 p (JH, ISp, JSa),

SOD Lokka, Seitajärvi 22.6. 1/1 p (OHi),

KMJ jätevesijärvi 28.6. 1/1 p (PAa),

PEL Pellojärvi, Hannunranta 8.8. 1 n-puk p (JH),

YLI Iso-Meltosjärvi 5.9. 2 p (JSa, Sirpa Saarela),

YLI Kauliranta 3.10. 1 p (JH, ISp, JSa).

Tavi (Anas crecca)

27.4. muuton alku usealla paikalla:

ROV Saarenkylä, Takaputaantie 1/1 p (ARu, JSa),

INA Ivalo, Mukanperänsaari 2/ p (JET),

POS Ahvensalmi 2 p (MHe),

PEL Nivanpää 3/2 p (JH),

ROV Ounaskoski 2/2 p (ARu, AMä, VPe, Ismo

Lyhytnokkahanhi Sallan Puukkolampi 17.5.2010
©Raimo Mikkonen

Pyhtilä, Jussi Saarinen ym.).

Keväällä eniten PEL Pellojärvi, Hannunranta 9.5. 62 p (ISp).

Kesällä ja syksyllä Kemijärven jätevesijärvi keräsi suurimmat parvet:

19.6. 350/ p, vain kymmenkunta naarasta joukossa (PAa), 1.7. 150 p (PAa), 16.9. 109 p (PAa).

Lokakuun puolen välin jälkeen nähtiin viimeiset:

KMJ jätevesijärvi 16.10. 4 p (PAa),

ROV Salmijärvi 17.10. 1 p (ARu).

Sinisorsa (Anas platyrhynchos)

Havaintoja tammi-helmikuulta ENO, KMJ, MUO, PEL ja UTS. Suurin talviparvi tuolloin Enontekiöllä:

Palojärvi, Palojoki 16.1. 7/1 p (TLe).

Ensimmäiset todennäköiset kevätmuuttajat:

ROV Ylinampa, Pieskanniemi 29.3. 2/3 p (VRu), PEL Sirkkakoski 30.3.-5.4. 2/ p, talvehtineen koiraan lisäksi ilmestyi toinen koiras. (JH, Jouni Lehtola).

Kevään suurin kerääntymä KIT maatalouskoulu 6.5. 48/37 p (JTa).

Lokakuussa ynnättiin vuoden suurimmat kerääntymät:

KMJ jätevesijärvi 1.10. 149 p (PAa),

MUO Putaanranta 12.10. 150 p (Jouni Sakki).

Talvehtimista yrittävistä linnuista tehtiin joulukuussa havaintoja ENO, INA, MUO, ROV, SAL ja YLI. Eniten taas Enontekiöllä: Palojärvi, Palojoki 29.12. 15 p (TLe).

Jouhisorsa (Anas acuta)

Huhtikuun lopulla saapuivat ensimmäiset:

ROV Kuolajokisuu 27.4. 1/1 p (ENe, PNe),

ROV Harjulampi 29.4. 1/1 p (JJa, KJo).

Kittilän kevätkerääntymä suurin: Maatalouskoulu 11.5. 18/18 p (JTa, MJo).

Syksyllä eniten POS Nilojokisuu 18.9. 10 p (MHe, Osmo ja Juhani Heikkala).

Viimeiset:

ROV Ounasjokisuisto 25.9. 1 p (JSi),

YLI Kaulinranta 3.10. 3 p (JH, ISp, JSa).

Heinätavi (Anas querquedula)

19 havaintoa.

Muuton alkua:

ROV Jängislahti 10.5. 1/1 p (VNi),

ENO Jatuni, Lintujärvi 16.5. 1/ p (PPi).

Onnistuneita pesintöjä ilmoitettiin kahdelta paikalta:

SAL Salmivaara, Kotijärvi 10.6. /1 + 10 pm

(EVu),

ROV Olkkajärvi, Matkalampi 21.7. /1 + pm

(VI).

Syksyltä kaksi havaintoa:

SAL Salmivaara 15.8. 2 ad + 3 pm (EVu),

MUO Kätäsuvanto, Vuopio 12.9. /1 p (TLe).

Lapasorsa (Anas clypeata)

Ensimmäiset keväällä:

ROV Kivitaipale, Kivijärvi 7.5. 1/ (JJ) ja 8.5. 1/1 p (VNi),

PEL Pellojärvi, Hannunranta 9.5. 1/1 p (ISp).

Vuoden suurimmassa parvessa 10 lintua:

SAL Kotalankylä, Nisälampi 13.6. 8/2 (RMi).

Viimeiset syyskuussa:

YLI Tengeliöjoki 7.9. /1 p (JSa),

POS Nilojokisuu 18.9. 1 n-puk p (MHe, Osmo ja Juhani Heikkala).

Punasotka (Aythya ferina)

Kymmenen havaintoa, joista yhdeksän toukuulta:

YLI Portimojärvi 8.5. 1/ p (VI, IK, OSä, AKr,

TKr, JSa),

INA Ivalo Mellanaapa 9.5. 3/ p (JET, JHo, JNi,

ES, OO),

SOD Sattanen 9.5. 1/ p (OP, ONy, ENi, Inkeri Nieminen),

INA Ivalo Sahanperä 13.5. 1/ p (JET, Anja Vest),

INA Mellanaapa jätevedenpuhdistamo 13.5. 3/

p (JHo, RHo, JNi, Aila Niemelä),

ENO Priitajärvi 17.5. 1/ p (PPI, Erkki Jaanu, Eero Peltonen),

PEL Orajärvi 20.5. 1/ p (JH),

ROV Alakorkalo 20.5. 1/ p (Jouni Laaksamo),

RAN Rahaseljänlampi 21.5. 1/ p (Pentti Rahala, Jouko Kärkkäinen).

Alueellemme harvinainen syyshavainto:

YLI Portimojärvi 28.8. 2 p (JSa).

Tukkasotka (Aythya fuligula)

Mustalinnun tapaan ensimmäiset havaittiin 27.4. kolmella paikalla:

ROV Kuolajokisuu 2/2 p (VI, IK, Päivi Kreivi,

ENe, PNe), Ounaskoski 3/1 p (ARu),

KMJ Isokylä, Ollilanniemi 1/ p (PAa).

Keväällä eniten KOL Yläslompolo 15.5. 170 p (JTa, HSu, PLe, ETa, MJo, T. Seppälä).

Suurin syyskerääntymä ENO Sotkajärvi 16.9. 260 p (TLe).

Lapasotka (Aythya marila)

Pikkasiipi Rovaniemen Ounaskoski 20.11.2011 © Olli-Pekka Karlin

Ensimmäiset:

ROV Niskanperä 17.5. 1/1 p (ARu, VNi),

SOD Korteapa 18.5. 1/1 p (OHi).

Enimmillään ENO Pitsusjärvi 3.7. 5/1 p (Arttu ja Juha-Matti Valonen).

Viimeiset:

YLI Portimojärvi 3.10. 6 p (JH, ISp, JSa), Pes-salompolo 31.10. /1 p (TTa).

Haahka (Somateria mollissima)*

Yksi havainto: SAL Salmivaara, Koulujärvi 3.6. 1/ p (Timo Valkonen).

Alli (Clangula hyemalis)

Ensimmäiset:

YLI Portimojärvi 16.5. 2 p (TTa),

KOL Yläslompolo 18.5. 1/1 p (PHi, PiH).

Suurin parvi keväällä ENO Kelottijärvi 30.5. 22 p (Tuula Granroth, Liisa Kilpeläinen, Marjatta Suominen).

Syksyllä viimeiset havaittiin ROV Koivusaaresta:

4.11. 4 p (ARu), 5.11. 3 p (OPK, LMa).

Mustalintu (Melanitta nigra)

Muuton alkua 27.4. Havaintoja tehtiin tuolloin kolmella paikalla:

KMJ Seitakorva 2/2 p (EJo),

ROV Hirvas 2/2 p (VI),

SAL Haukkala 3 p (EKa).

Toukokuun suurin kerääntymä KMJ Hoppula

23.5. 68 p (ESo).

Kesäkuussa havaittiin vielä suurempi parvi: RAN Kuhajärvi 12.6. 90 p (Jesse Impiö, Tauno Impiö).

Syksyn suurin parvi KOL Äkäslompolo 3.10. 20 p (PHi).

Marraskuulta vielä 4 havaintoa:

ENO Hetta, Ounasjärvi 1.11. 6 p (TLe),

INA Solojärvi 1.11. 2 n-puk p (SPa),

ROV Niskanperä, lintutorni 1.11. 2 p (ARu),

KMJ Lehtola 7.11. 1 n-puk p (PAa, PPI).

Pikkasiipi (Melanitta fusca)

Keväällä ensimmäiset:

YLI Flykkärinpää 14.5. 7 N (TTa),

INA Solojärvi 18.5. 5 p (SPa).

Kevään komein parvi:

SOD Sassali, Matalajärvi 29.5. 26 p (Henna-Riikka Hiltunen).

Viimeiset havaittiin marraskuussa:

MUO Jerisjärvi 14.11. /1 p, kyhjötti tiellä (PPe),

ROV Ounaskoski 20.11. 1 p, nokka jäällohka-reen sisällä (OPK, JJa).

Pilkaniska (Melanitta perspicillata)**

Ainokainen INA Repojoiki, Harjuntausjärvi 2.6. 1/ p (OO, Juha Sihvo ym.).

Telkkä (Bucephala clangula)

Kevään ensihavainnot:

ROV Oikarainen 31.3. 1/ p (Auli Halonen, THa) ja 4.4. 1/ p (VRu), Keinuvuopaja 9.4. /1 p (IK). Kevään ja alkukesän suurin kerääntymä KOL Rautuvaaran allas 5.6. 100 p (PHi).

Syksyllä eniten ENO Sotkajärvi 8.10. 160 p (TLe).

Joulukuussa kaksi havaintoa:

INA Kettukoski 5.12. 2 p (Mauri Sydänmetsä), INA Lusmaniemä 4.12.-2.1.2011 1 p (SPa, JPa).

Uivelo (Mergus albellus)

Pyy viheltää © Olli-Pekka Karlin

YLI Aavasaksa 31.10. 1 n-puk p (TTa), INA Sолоjärvi 1.11. 1 n-puk p (SPa).

Tukkakoskelo (Mergus serrator)

Ensimmäiset ilmestyivät huhtikuun lopulla: SAV Rantatie 29.4. /1 p (Irja ja Martti Harju), UTS Sullamintie 29.4. 1/ p (LMu).

Ei isoja kevätparvia, eniten ENO Kelottijärvi 30.5. 10 p (TLe).

Syksyn vastaava:

KIT Kallo, Syväjärvi 4.9. 45 p (PPe).

ROV Arktikumin rannassa-Aronperän Jän-gislahdella kierteli emo suuren poikaslauman kanssa 1.-2.8. /1 + 50 pm! (JJ, IK).

Ensimmäiset:

PEL Nivanpää 23.4. 1/ p (JH),

RAN Kaitajärvi 25.4. 1/ p (ONä).

Keväällä ei kovin isoja kerääntymiä, isoimmis-sa tusinan verran lintuja:

ROV Paavalniemi 15.5. 6/6 p (IRa, Petri

Kemppainen, IK, Heta Kreivi ym.),

PEL Pellojärvi 7.5. 12 p (JH, ISp, MSn, SSa, SVa).

Syksyllä eniten ENO Kelottijärvi 19.9. 81 p (TLe).

Viimeiset:

Vuoden viimeiset havainnot:

POS Oiva 29.10. 1 (TBa),

INA Sолоjärvi 1.11. 4 p (SPa).

Isokoskelo (Mergus merganser)

Muuttoliikettä jo helmikuussa:

KOL Kolarinsaari 22.2. 1/ p huonokuntoinen, jonka kettu söi myöhemmin (Markus Pääkkö-lä), Äkäslompolo 25.-26.2. 1/ p (Satu Jovero, Vesa Kaulanen),

INA Inari kk 22.2. 6 W (Pauliina Wäli), Jänis-koski 23.2. 5 p (Jouni Wäre), Inari kk 25.2. 1 (Timo Rauhala),

SOD Porttipahdan voimalapato 27.2. 2/5 (Jör-

gen Palmgren).

Keväällä ei isoja parvia, mutta syksyllä pääs-tiin nelinumeroisiin lukuihin neljä kertaa:

KOL Sieppijärvi 28.9. 1000 p (TLe),

YLI Torniojoki, Jänkkävainio 30.9. 1100 p

(JSa),

MUO Jerisjärvi, Vintturinniemi 12.9. 1400 p

(TLe), Jerisjärvi, Isosaari 9.10. 2000 p (TLe).

Viimeiset:

KMJ Lehtola 7.11. 1 n-puk p (PAa, PPi),

KMJ Juujärvi, Seitakorva 13.11. 2 p (KPe).

Pyy (Bonasa bonasia)

RKTL jatkoi myös kanakoiralaskentoja Poh-jois-Lapissa, jossa kesällä 2010 laskettiin yhteensä 132 linjaa. Riekkotiheys koiralasken-nassa oli 2,3 yks./km² (3,3 yks./km² vuonna 2009 ja 2,5 yks./km² 2008). Riekkokannassa oli suurta alueellista vaihtelua, ja Enontekiöllä riekkokanta on erityisen alhainen (Paasivaara ym. 2010).

Kiiruna (Lagopus muta)

77 havaintoa kunnista ENO, INA, KOL, MUO, SAL, SOD ja UTS.

Härkälinnun perheonnea Sallan Kotijärvellä

©Eeva-Liisa Vuonnala

RKTL:n riistakolmiolaskentojen pyytiheys oli 2,3 yks./km², mikä on vuoden 2009 tasoa (Hel-le & Wikman 2010). Poikasosuus oli 47 % ja poikuekoko 4,3.

Pohjois-Lapista havaintoja tasan sama määrä kuin vuonna 2009 eli 32: ENO 5 ja INA 27.

Poikueita havaittiin vain INA Ivalo, Salmenran-nassa (OO, Riitta Osmonen).

Riekko (Lagopus lagopus)

RKTL:n laskennoissa riekkotiheys nousi vuo-den 2009 aallonpohjasta (0,9 yks./km²), sillä nyt tilastoititiin tiheydeksi 1,5 yks./km². Poikas-osuudeksi saatiin 62 % ja poikuekooksi 5,9.

Suurimmat parvet:

ENO Kilpisjärvi, Saana 5.12. väh. 23 p (AHm, Pyry Hamari),

SAL Värriön luonnonpuisto 6.11. väh. 22 kah-dessa parvessa (THi),

SOD Kiilopää 29.9. 21 p (Jarmo Lehtonen, Kari Aromäki, Mauno Niskanen).

Teeri (Tetrao tetrix)

Riistakolmiolaskentojen mukaan teeren run-saus Lapissa oli 3,6 yks./km², mikä on reilusti suurempi luku kuin vuonna 2009 (1,9). Poikas-osuus oli 57 % ja poikuekoko 4,2.

Vuoden suurimmat parvet:

POS Oiva 26.11. 170 p (TBa),
 PEL Konttajärvi 6.1. 87 p (Seppo Mäkilä),
 KMJ Päävaaranjätkä 9.11. 75 p (PPI).
 Pohjois-Lapista havaintoja ENO 4, INA 12,
 UTS 0.

Metso (Tetrao urogallus)

Metsotiheys riistakolmiolaskennoissa nousi 3,6 yksilöön/km² (vuonna 2009 1,9). Poikasosuus oli 45 % ja poikuekoko 3,7.

Suurimmat määrät:

INA Nellim 25.1. 20 p (Sampo Laukkanen),
 SAL Aatsinginvaara 6.11. 13 k (Tapio Kellokumpu).

Pohjois-Lapista 36 havaintoa: ENO 16, INA 20, UTS 0. Lisäksi UTS Outakoskella nähtiin 15.7. 1 p, joka kuitenkin oli Norjan puolella (Harri Salo, JHo).

Fasaani (Phasianus colchicus)

Tuttuun tapaan havainnoista melkoinen osa ROV Pöykkölästä, josta ei tosin fasaaneja ilmoitettu kesäkuun jälkeen. ROV nähtiin myös kaupungilla (Rauhankatu) sekä Kemijokivarressa: Oikaraisessa, Viirinkylässä, Pirttikoskella sekä Pekkalassa (Kortteenvaara).

Havainnot muualta:

KOL Kallioniemi 10.3. 1 k p (Tiina Norrman),
 KMJ Pikkukylä 13.4. 1 k ruokintapaikalla (ESo, Pekka Ollonen), Juujärvi 13.-14.5. 1 k p (Arto Juujärvi, KPe, Jouko Pyrrö) ja 7.6. 1 k Ä (PAa, AHm, TKa),
 PEL Ajanki 13.5.-3.6. 1 n p (Sirkka Rosberg),
 SAL Naruska 27.5.-8.6. 1 k (Tuomo Ollila, Jarkko Sipola, Tatu Hänninen),
 YLI Meltosjärvi 17.10. 1 p (JSa, Sirpa Saarela),
 SAV Kuosku 17.12. 2k 1 n (PPI).

Kaakkuri (Gavia stellata) ja

Kuikka (Gavia arctica)

Kaakkuri ja kuikka oli BirdLifen vuoden projektijajaja ja sen esiintymistä käsitellään omassa artikkelissaan.

Amerikanjääkuikka (Gavia immer)

Yksi havainto koko kesän Lapissa viettäneestä linnusta.

INA Inarijärvi, Partakko 17.6.-6.9. 1 p (Sirkka ja Martti Loimo ym.).

Pikku-uikku (Tachybaptus ruficollis)

Kolme havaintoa pikku-uikusta:
 ENO Mannakoski 23.10. 1 p (TLe), Hetta, Ounasjärvi 4.11. 1 p (TLe),
 RAN kk, Ranuansalmi 22.11.-vuoden loppuun 1 p (ONä, Martti Melamies ym.).

Silkkiuikku (Podiceps cristatus)

Ensimmäinen varhain ROV Harjulampi 3.4. 1 p (VPe), seuraava havainto vasta 27.4. POS Ahvensalmi 2 p (MHe).

Pesimähavaintoja ROV Harjulammelta ja YLI Portimojärveltä. Muut havainnot:

KMJ Luusua, Itärannantie 9.5. 2 soidinteli (PAa),
 RAN Portimo, Simojoki (EPä, HPä, JPä), Kuhajärvi 16.9. 1 ad 3pm (JPä),
 ROV Kivijärvi 7.6. 1 p (PAa, AHm, TKa), Sierijärvi 26.5. 1 p (ARu),
 SAL Märkäjärvi 21.5. 1 (AAA),
 SOD Kelujärvi 29.8. ja 30.9. 1 ad p (OP).

Härkälintu (Podiceps grisegena)

Kevään ensimmäiset totutusti YLI Portimojärvi 8.5. 1 p (VI, IK, TKr, AKr, OSä, JSa). Suurin määrä Portimojärvellä 16.5. 20 p (JH ym) ja 23.6. 20 p (AJa, Elina Seppänen), pesiviä pareja arviolta 10.

Pesinnät muualta:

KMJ Särkikangas-Alakallaanvaara 22.5.-3.10. pesiviä pareja ainakin 2 (PAa ym.),
 KOL Taapajärvi 4.6. 1 p (PPe), 18.8. 1 ad, 2 juv (Riitta Ravelin),
 SAL Salmivaara, Kotijärvi 21.5. 1 p Ä (PPI), 15.8. 2ad, 3juv (EVu).
 Muut havainnot:
 PEL Pellojärvi 17.5. ja 29.5. 1 p (JH), Miekajärvi, Honkasaari 18.9. 1 p (JSI),
 SOD Kelujärvi 19.5. 2 (Tapio Strand),
 KOL Teurajärvi 6.6. 1 p Ä (JH, ISp, JSa),
 MUO Kutuniva 7.6. 2 p (LMu), Pallasjärvi 18.6. Ä (TLe),
 RAN Roosinijärvi 4.8. 8 p (PAa),
 ENO Hetta, Periläjärvi 18.9. 1 p (Marjaana ja Pentti Vuontisjärvi).

Mustakurkku-uikku (Podiceps auritus)

Havaintoja yhdeksältä paikalta. Ensimmäiset jälleen ENO Markkina 6.5. 3 p (OPK). Muut:
 YLI Portimojärvi 8.5. 1 p (VI, IK, TKr, AKr, OSä, JSa),
 PEL Pellojärvi 11.5. 1 p (ISp),
 SAL Märkäjärvi 19.5. ja 21.5. 2 p (EKa, AAA),
 Selkälä, Saittajärvi 24.5. 1 p (PPI), Vilma, Suk-

senpaistamalampi 31.5. 2 p (PPI),
 ROV Tuomilampi 21.5.-9.6. 1 p (AMä, JSn, PAa, AHm, TKa, LMu),
 SOD Porttipahta, Kylmäsuvento 6.6. 1 p (PAa, AHm, TKa),
 KMJ Raajärvi 7.8. 1 vp p (PAa).

Merimetso (Phalacrocorax carbo)

Vuoden 2009 havaintomäärästä (116) jäätin alle puoleen, sillä havaintoja ilmoitettiin vain 52. Se on vuosien 2007 ja 2008 tasoa.

Yksilömäärät kuukausittain: huhtikuu 24, toukokuu 68, kesäkuu 0, heinäkuu 1, elokuu 13, syyskuu 80, lokakuu 10, marraskuu 2.

Kevätmuuton ensimmäiset:

KMJ Kalkonniemi 13.4. 3 ad m N (PAa),
 ROV Harjulampi 16.4. 20 m NE (JJ).

Kevätmuuton suurin parvi ROV Korkiavaara 4.5. 21 m N (IK).

Syksyllä eniten INA Ivalo, Näverniemi 19.9. 25 m S (JA).

Viimeiset marraskuussa KMJ Juujärvi 7.11. ja 13.11. 2 p (KPe).

Jalohaikara (Egretta alba)

Vuoden ainoa SOD Siurunmaa 3.-6.6. 1 p (AHm, PAa ym).

Harmaahaikara (Ardea cinerea)

Edellisen vuoden 16 havainnosta palattiin niukkuuteen, nyt vain neljä havaintoa:
 MUO Saijanvuoma 12.3. 1 p (Kari Autto),
 KMJ Juujärvi, Päiväjoki 1.5. 2 (Juha Severikangas),
 ROV Petäjäskoski 28.7. 1 p (Sirkku Ylitalo),
 YLI Portimojärvi 5.9. 1 NW (IK, AAh).

Mehiläishaukka (Pernis apivorus)

Kuusitoista havaintoa 21 linnusta. Ensimmäinen SAL Ruuhijärvi 31.5. 1 N (Veli Niemi). Kesä ja heinäkuulta 10 havaintoa seuraavista kunnista: PLK 1, ROV 2, KMJ 1, SAL 3, RAN 1, YLI 1 ja SOD 1. Kahden linnun havaintopaikat: ROV Vianaapa 14.6. (ARu), SAL kk 1.7. (EKa, Jarkko Sipola) ja SAL Tuohikylä Lehtoaapa 7.7. (Jorma Korhonen). Pohjoisin havainto SOD Vuotso Puhtsapuanmaa 16.6. (OH). Elokuulta 5 havaintoa (RAN 2, KMJ 1, PEL 1, YLI 1) joista kahden linnun havainnot: KMJ Ketola 6.8. (PAa), 8.8. RAN Palovaaran tie (EPä, HPä). Viimeisin lintu havaittiin PEL Pellojärvi 28.8. 1m SE (JH, JSa).

Haarahaukka (Milvus migrans) *

Yhdeksän havaintoa (2009 3, 2008 17). Ensimmäiset huhtikuulla ROV Paavalniemi 26.4. 1 2kv p (IK, ARu), ROV Heikkilänranta 1 W (JSn), INA Koivulehto 1 (Toni Väisänen, Arja

Arosuohaukka Sallan Mukkala 28.5.2010

© Jarmo Ahtinen

ja Olli Vainio) ja INA Mielikköjänkä 1 (Markku Välitälo).
Touko-kesäkuulta havaintoja vain INA Ivalo Juurakkavuopaja 8.5. 1 (OO, JNi), Mellanaapa 13.5. 1 (JHo, JNi), Kessi Luppopolmpolo 5.6. 1 (JET) ja Koppelo 14.6. 1 p (Jaakko Koistinen, Kari Varpenius).
Viimeinen ja ainoa syksyinen RAN Palovaarantie 28.8. 1 N (EPä, HPä).

Merikotka (Haliaeetus albicilla)

Tammi-helmikuulta ei ainoatakaan havaintoa. Vuoden ensimmäinen hali näyttäytyi MUO Mielmukkavaara 3.3. 1 3kv NE (OPK) ja seuraavatkin länsirajalta ENO litto 8.3. 1 (Viktor Mannela) ja PEL Sirkkakoski 13.3. 1 ad E (Pentti Koivumaa, Timo Tarrimaa). Päämuutto

Westerlund, Markku Kosonen) ja INA Hirvasalmi 22.10. 3 poroteurastamon rapamontulla (OO). Marraskuulta 5 havaintoa. Joulukuulta ROV 3 ja INA 1 havainto.

Ruskosuohaukka (Circus aeruginosus)

Havaintoja 27 (2009 23, 2008 17). Kunnittain ROV 9, YLI 9, INA 3, SOD 2, KMJ 2, KOL 1 ja ENO 1.
Ensimmäinen ruskis ROV Aronperä 7.5. /1 (ARu, PAa, HJa). Toukuulta 7 havaintoa 9 linnusta. Kahden linnun tapaamispaikat: YLI Portimojärvi 8.5. /2 (VI, IK ym.), ROV Jängis-

Varpushaukka kesykyyhkyn pyynnissä
© Rauno Kalliskota

huhtikuulla. Kevään parhaita päiväsummia mm. SOD Lokka 9.4. 5 (PPi) ja INA Juurakko-
vuopaja 8.5. 4 (JNi, OO, JET).
Lapin merikotkien pesintätulos oli normaali. Asuttuja reviirejä todettiin 46 ja onnistuneita pesintöjä 27. Rengastusikäisiä poikasia oli 35 ja poikasia/onnistunut pesintä oli 1,25 ja poikasia/pari 0,73. Uusia reviirejä löytyi 4 ja uusia pesiä 7 (Ollila 2010). Salla ja Savukoski ovat Lapin uusia merikotkapitäjiä.
Syysmuutolla enimmäkseen yksittäisiä lintuja. Hyvät ruoka-apajat keräsivät useampia lintuja mm. UTS Sirma 14.10. 3 lohikaaskalla (Kari

lahti 9.5. 2/ (VNi). Vuoden pohjoisin havainto ENO Vuontisjärvi 12.5. 1 (TLe).
Kesän pohjoisimmat havainnot: INA Mellanaapa 6.6. /1 (JA, VJu, Janne Hongisto), Kaamanen lintutorni 22.6. 1 (Martti Tuukkanen, Kari Korhonen, Veikko Forsberg ym.).
Syksyiltä 8 havaintoa elokuulta ja 5 syyskuulta. Viimeisin YLI Littiäisvuoma 11.9. 1 (JSa).

Sinisuohaukka (Circus cyaneus)

Kevään ensimmäiset jo 4.4. ROV Aronperä Jängislahti 1/ E (ARu) ja SAL Salmivaara 1/ N (EVu).

Seuraavat perinteiseen aikaan huhtikuun loppulla. Pohjois-Lappiin ensimmäiset sisut saapuivat toukuulta. Kevään paras päiväsumma ENO Yrjö Kokko -lintutorni 10.5. 3 yks. (JKe).
Kesähavaintoja ympäri toimialuetta. Pesintöjä ei ilmoitettu.
Syysmuuttoa elokuulta alkaen. Paras päiväsumma YLI Littiäisvuoma 2/1 p (JSa). Loka-
kuulta kolme havaintoa, joista viimeinen KMJ Kalkiaisuopaja 25.10. /1 (Keijo Vihriälä).

Arosuohaukka (Circus macrourus) *

Seitsemän havaintoa (2009 1, 2008 3). Ensimmäinen YLI Kaulinranta 24.4. 1/ m N (Heikki Mielonen). Seuraavat ROV Pöykkölä 4.5. 1/ kiert. (ARu), SOD Kk Paarmannin pellot 5.5. 1/ (ONY, ENi, OP), SOD Kelujärvi 8.5. 1/ (ENi, OP) ja INA Pikku-Petsamo Neitiaapa 20.5. 1/ (OO, JNi), SAL Mukkala 28.5. /1 2kv (Jarmo Ahtinen) ja viimeinen havaittu kesäkuulta SOD Siurunmaa Puuromukka 1.6. 1/ W (Jarmo Koistinen).

Sirosuohaukka (Circus macrourus/pygargus)

Yksi havainto PEL Turtola 3.5. 1 (ISp).

Kanahaukka (Accipiter gentilis)

Kanahaukat olivat vähissä vuoden alkupuolella. Eniten havaintoja tammi-maaliskuulta kertyi kaupungin ruoka-apajilta ROV 33, muualta maakunnasta selvästi vähemmän SAL 6, PEL 5, POS 4, INA 3, KOL 2, KMJ 2, YLI 2, KIT 1, MUO 1, PLK 1.
Pesintöjä todettiin vähän heikon kanaintukanan ja kovan talven takia. Valtaosa pesistä oli mustia ja huomattavan paljon oli todella autioituneita reviirejä. Syksylläkin kanahaukkoja näkyi niukasti ja loppuvuodesta havainnot harvenivat edelleen, vaikka kesän pesinnät kanalinnuilla onnistuivat Etelä-Lapissa kohtuullisen hyvin.

Varpushaukka (Accipiter nisus)

Alkutalven varpushaukat näyttäytyivät taajamissa. Eniten tammi-maaliskuun aikana lajia nähtiin ROI 25, SOD 7, PEL 4, INA 4. Yhden nissen kuntia olivat MUO, KMJ, KOL, RAN, SAL ja YLI.
Kevätmuuton parhaat lukemat havaittiin ROV Paavalniemi 26.4. 4 m (IK, ARu) ja Niskanperä 28.4. 4 m (VI).
Kesältä havaintoja lähinnä saalistelevista reviiirilinnuista. Pesälöytöjä totuttuun tapaan

niukasti.
Syysmuutolla enimmäkseen yksittäisiä lintuja. Paras päiväsumma RAN Palovaarantie 4.9. 3 (EPä). Marraskuulta 7 havaintoa ja joulukuulta 7 yks., joista valtaosa havaittiin ruokintojen pikkulintuja hätyyttelemässä.

Hiirihaukka (Buteo buteo)

Hiirihaukasta tehtiin rapiat 50 havaintoa. Kevään ensimmäiset nähtiin ROV Tavivaara 11.4. 1 (OSä, LHi) ja POS Kattavanlahti 12.4. 1 (MHe). Muutolla enimmäkseen yksittäisiä lintuja. Pohjoisimmat hiirihaukat havaittiin INA Ivalo 5.5. 1 (JET) ja UTS Nuvvus 15.7. 1 (JHo, Harri Salo).
Pesintä varmistettiin SAL Aatsinki 17.7. 1ad + 3 juv r (RMi, OPK). Lisäksi lentopoikue YLI Haapakoski 22.8. 3 (JSa).
Syksyn viimeinen haukka näyttäytyi YLI Törmsjärvi 4.10. 1 S (JSa, Anniina Saarela).

Piekana (Buteo lagopus)

Piekanalle vuosi oli edellisvuosia parempi. Tiirasta löytyi yli 400 havaintoa.
Kevään ensimmäinen PEL Rattosjärvi 1.4. 1 (JPB). Seuraavat huhtikuun toisella viikolla. Kevätmuuton parhaat:
MUO Mielmukkavaara 22.4. 6 m N ja 23.4. 5 m N (OPK).
Pesintään viittaavia havaintoja ja onnistuneita pesintöjä runsaasti parantuneiden pikkunisäkäskantojen ansiosta ympäri toimialuetta.
Syysmuutolla havaittiin pääasiassa yksittäisiä lintuja. Viimeinen piekana ROV kaupunki Tommin silta 18.10. 1 (OPK).

Maakotka (Aquila chrysaetos)

Alkuvuoden havaintoja eri puolilta toimialuetta pääasiassa vanhoista linnuista. Ensimmäinen muuttajaksi tulkittava SAL Kursu 23.3. 1 2kv SE (Peter Buchert, Heikki Säkkinen, Karl Vilhjalmsson). Kevätmuutolla vain yksittäisiä lintuja.
Pesintätulos oli erittäin huono. Asuttuja reviirejä oli yhteensä 334 koko maassa, joista 250 Lapissa. Onnistuneita pesintöjä oli 79, joista Lapissa 65. Rengastusikäisiä poikasia oli kaikkiaan 83, joista lappilaisia 67. Rengastusikäisiä poikasia/onnistunut pesintä oli 1,05 (vuosien 2000-2010 keskiarvo 1,19) ja poikasia/asuttu reviiiri 0,25 (vuosien 2000-2010 keskiarvo 0,48). Vuoden aikana löydettiin 11 uutta reviiiriä, kaikki Lapista, ja vanhoilta reviiireiltä

Piekanalla oli jo parempi vuosi 2010 © Olli-Pekka Karlin

löytyi 23 uutta vaihtopesää (Ollila 2010). Heikon pesintätuloksen takia syysmuutolta vain niukasti havaintoja. Loppuvuoden havainnot koskevat pohjoiseen jääneitä vanhoja/esiakuisia lintuja.

Sääksi (Pandion haliaetus)

Kevään ensimmäinen havaittiin ROV Vanttauskoski 21.4. 1 (THa, Sirpa Kuusela) ja seuraavana päivänä samalla paikalla 2 (AHm). Huhtikuulta kolme muuta havaintoa. Inarin Lapin ensimmäinen Kaamanen Toivonniemi 8.5. 1 m (JA, VJu, MR, Taru Rikkonen). Pääosa linnuista saapui toukokuulla suoraan reviireille. Lajin pesinnät onnistuivat hyvin. Syysmuuttoa elokuulta alkaen. Syksyn paras päiväsumma sääksien suosimalta paikalta ROV Vanttauskoski 2.9. 4 p (THa). Syyskuulta kaikkiaan 20 havaintoa, joista viimeisin 26.9. SOD Korvanen 1 (OP).

Tuulihaukka (Falco tinnunculus)

Kevään ensimmäinen tinnu havaittiin ROV Alakorkalon jäteasemalla 11.4. (JSn, TSn). Laji yleistyi nopeasti ensihavainnon jälkeen. Kevään parhaat päiväsummat ROV Paavalniemi 29.4. 5; 2 p+ 3 m N (JSn, ARu) ja KMJ Myllykumpu 8.5. 4 p (PAa ym.). Kesältä runsaasti pesintähavaintoja. Elokuulla

havaittiin komeita poikueita mm. MUO Kirkkomäki 1.8. 6 (LMu) ja ROV Aronperä 13.8. a7 (VI). Syysmuutto elo-syyskuulla. Viimeinen YLI Kuivakangas 27.9. 1 (JSa).

Ampuhaukka (Falco columbarius)

Ensimmäinen ennätti maaliskuulle UTS Mantojärvi 31.3. 1 (Kari Westerlund). Seuraava PEL Aittamaa 3.4. 1 (JH). Laji yleistyi huhtikuun puolenvälin jälkeen. Pesintähavaintoja runsaasti Itä- ja Pohjois-Lapista. Lokakuulta kuusi havaintoa, joista myöhäisin KMJ kk jätevesijärvi 16.10. 1 (PAa).

Nuolihaukka (Falco subbuteo)

26 havaintoa (2009 38, 2008 22). Ensimmäinen vappuna RAN Palovaara 1.5. 1 E (EPä, HPä). Toukokuun lopulta kaksi havaintoa PEL Aittamaa 20.5. 1 (Pekka Salminen, SSa) ja KIT Sirkka Rakkavaara 27.5. 1 (JTa). Kesäkuukausilta havaintoja seuraavista Etelä-Lapin kunnista: KMJ 3, ROV 3, YLI 3, RAN 2, KIT 1, KOL 1, PLK 1 ja SOD 1. Pesintä onnistui ainakin KMJ Ahvenlampi 31.7. 1 ad + 1 juv (PAa). Reviiriin viittaa myös havainto YLI Etelä-Portimojärvi 2.7. 2 saalistamassa (AJa). Syyskuulta vielä 7 havaintoa kahdeksasta

linnusta (YLI 3, KMJ 2, POS 1, RAN 1) joista myöhäisin lintu YLI Kuivakangas 20.9. 1 (JSa).

Tunturihaukka (Falco rusticolus)

Pesimäpaikkojen ulkopuolelta kaksi havaintoa Etelä-Lapista: SAL Naruska 9.1. 1 ad nappasi teeren retkeilymajan pihasta (Kari Santala) ja RAN kk Palokärjentie 27.4. 1 ilm. juv p (Kari-Pekka Hiltunen). Tunturihaukan pesintätulos oli heikko. Syynä huonoon pesintätulokseen oli tärkeimmän ravintokohteen, riekon, kannanlasku. Asuttuja reviirejä, aloitettu pesintä tai pesää rakennettu tai emot reviirillä, todettiin kaikkiaan 18 ja vain neljällä reviirillä pesintä onnistui. Rengastuskäisiä poikasia todettiin kaikkiaan 10 ja poikasia/onnistunut pesintä oli 2,5 (vuosina 2000-2010 keskimäärin 2,73) ja poikasia/asuttu reviiri oli 0,56 (vuosina 2000-2010 keskimäärin 1,77). Vuoden aikana löytyi yksi uusi reviiri (Ollila 2010).

Muuttohaukka (Falco peregrinus)

Kevään ensimmäinen pere shytettiin POS Ahvensalmi 11.4. 1 N (MHe). Seuraavat huhtikuun puolivälin jälkeen, jonka jälkeen lajista tehtiin paljon havaintoja. Paras päiväsumma ROV Paavalniemi 26.4. 2 m N (IK, ARu). Muuttohaukan pesintätulos oli normaali. Asuttuja reviirejä oli kaikkiaan 189 ja niistä 123 reviirillä pesintä onnistui. Rengastuskäisiä poikasia todettiin 278 ja poikasia/onnistunut pesintä oli 2,26 (keskiarvo vuosina 2000-2010 2,31), ja poikasia/asuttu reviiri oli 1,47 (keskiarvo vuosina 2000-2010 1,62). Vuoden aikana löytyi 15 uutta reviiriä, joista Lapista 14 ja vanhoilta reviireiltä 35 uutta pesäpaikkaa (Ollila 2010). Syysmuutto ajoittuu syyskuulle. Viimeinen havainto SAL Kotala 8.-9.10. 1 p (Tommi Roth).

Ruisräikkä (Crex crex)

Vuoden 2009 tapaan kaksi havaintoa. YLI Viisavaaranvuoman pellot 1.7. 1 k Ä (AJa), ROV Ounasjokisuisto, Lietesaari 4.-18.7. 1 Ä (JSi, Petri Reponen ym.).

Nokikana (Fulica atra)

Ilmoituksia vain neljältä paikalta, ja Rovaniemen havainnot saattaisivat kaikki koskea samaa lintua. ROV Ounaskoski 17.4.-8.5. 1 p (JJa, VPe, VVa, RKa ym.), Kirkkolampi 14.5. 1 p (JSi,

Susanna Taipale), Salmijärvi 29.5. 1 p (PNe, ENe), PEL Pellojärvi 17.5. 1 p (JH). Vesilintujen pari- ja poikuelaskennoissa nokikanan pesimäkanta väheni peräti 40 % vuoteen 2009 verrattuna (Pöysä ym. 2010). Laskennoissa lajin runsausindeksi oli myös koko tutkimuskauden (1986-2010) pienin. Joko pitkään jatkunut taantuminen näkyy pohjoisten havaintojen vähenemisenä?

Kurki (Grus grus)

Varhaisimmat keväällä: POS Oiva 5.4. 1 ä (TBa), ROV Pisajärvi 12.4. 3 p (Teuvo Eskola), Niskanperä 12.4. 1 kiert (VI). 16.-17.4. jo 15 havaintoa Pohjois-Lappia myöten: INA Pikku-Petsamo 16.4. 1 p/kiert (UKa). Kevään suurin muutto ynnättiin 17.4., kun ROV Oikaraisessa nähtiin 29 m (7a, Antti Pekki). Ensimmäiset syysmuuttajat nähtiin elokuun alussa. Syksyllä eniten YLI Lohijärvi 12.9. 68 p (JSa). Viimeiset: INA Siggavuono 23.9. 8 m SSW (MR), ROV Aronperä 24.9. 12 m S (VI).

Meriharakka (Haematopus ostralegus)

Ensimmäinen hämmästyttävän aikaisin: SOD Kelujärvi 2.4. 1 p (Miina Pelkonen). Seuraavat toukokuun puolella: ROV Valajaskoski 2.5. a 15 p (JSi), RAN kk 3.-4.5. 1 p (ONä, Urpo Peltari, Martti Salo, Anja Salo). Enimmillään: KMJ Kummunkylä 11.5. peräti a 46 p jään reunalla muutaman suokukon kanssa (PAa, Kauko ja Marjatta Uino). Muut yli kahden linnun parvet: INA Ivalojoensuu 17.-18.5. 4 p (OO, ES), ROV Valajainen 19.5. 4 p (JSn), KMJ Isokylä, Jousilampi 24.-25.5. 8 p (PAa, Taisto Imporanta, Antti Kerkelä, Mikko Kellokumpu, Anna Kekki), UTS kk 29.5. 12 p (Juha Rummukainen, Eero Valkonen), YLI Kauliranta 31.5.-1.6. 4 p (Risto Vanhatalo), PEL Lempeä 9.6. a5 NNW (JH). Kesäkuun viimeiset: ROV Ounaskoski 22.6. 2 N (JSi), KMJ Oinas, Mäkelä 24.6. 1 ä (PHä). Syksyltä yksi, mutta sitäkin mielenkiintoisempi

havainto:
INA Kiilopää 3.10. 4 kiert (ES, Annikki Sirjola).

Pikkutylli (*Charadrius dubius*)

Kevään ensimmäiset löytyivät perinteisesti Rovaniemeltä:

ROV Kuolajokisuu 5.5. 1 p (JJ, ARu, MKi) ja Jängislahti 5.5. 3 p (ARu).

Enimmillään:

ROV Aronperä 14.5. 6 p (AMä) ja 14.6. 4 p (JJ), Alakorkalo 1.-30.6. 4 p (JSi).

Pohjoisimmat havainnot:

SOD reviiit Jätevedenpuhdistamolla, varuskunnan länsipuolen soraumontulla ja Sattasen uimarannalla (OP).

KOL Rautuvaara 26.5. 1 p (PHi, PiH), 5.6. 2 p (PHi),

INA Pikku-Petsamo, ravirata 20.7. 1 p (Petri Hasunen, Inga Holmström).

Elokuulta ilmoitettiin havaintoja vain kolmesta paikasta:

KMJ Jätevesijärvi 1.8. 1 juv (PAa), 3.8. 2 juv (PAa),

SOD kk 5.8. 1 juv p (OP),

ROV Aronperä 6.8. 1 p (VI, JJ, Jarno Luiro), 24.8. 2 p (OPK).

Tylli (*Charadrius hiaticula*)

Ensimmäiset:

ROV Harjulampi 7.5. 2 p (PAa, AMä, ARu), KMJ Jätevesijärvi 8.5. 1 p (PAa), keskusta, Hannantie 10.5. 2 p (PAa).

Keväällä enimmillään:

INA Mellanaapa 25.5. 11 p (JNi, JHo), 28.5. 18 p (JET, JNi).

Syksyn parhaat summat:

ENO Porokotajärvi 23.7. 13 p (TLe),

SOD kk, Jätevedenpuhdistamo 25.7. 12 p (OP),

KMJ Jätevesijärvi 27.7. 12 p, 29.7. 14 p, 5.8. 12 p (PAa),

SAV Kiurujärvi, Heinäauuttulampi 4.8. 13 p (OP).

Viimeiset:

ENO Porokotajärvi 10.9. 2 p (TLe),

INA Juutuanvuono 10.9. 2 SW (JKö, LMä, OTu),

ROV Aronperä 10.9. 1 kiert (VI), 14.9. 1 ä (VI).

Keräkurmitsa (*Charadrius morinellus*)

Vain kaksi havaintoa pesimäpaikkojen ulkopuolelta, joista ensimmäinen erittäin aikainen:

ROV Alakorkalontie 9.5. 1 nous (JJa), Aronperä 6.-8.6. 1 p (AMä, JSi, JSn, TSn).

Ensimmäiset Pohjois-Lapissa:

Suosirrejä © Pekka Hietaniemi

INA Urupää 25.5. 1 Än (OO, JNi),

ENO Saana 26.5. 1 ä (RVö),

UTS kk, Ailigas 28.5. 4 p (LMu).

Pesimäaikaisia havaintoja ilmoitettiin seuraavista kunnista:

ENO, INA, MUO, SAL, SOD ja UTS.

SAL Värriötunturissa (Värriö I-V) havaittiin 30.6. 16 ad keräkurmitsaa (THi ym.)

Viimeiset:

SOD Lumipää 12.8. 26 p (Kari Myntti, Tarmo Myntti), Siliäselkä 14.8. 15 p (Kari Myntti, Tarmo Myntti), jotka olivat samalla vuoden suurimmat kerääntymät.

ENO Unna-Jeahkas 2.9. 2 p (Anneli ja Jorma Pulkkinen).

Kapustarinta (*Pluvialis apricaria*)

Ensimmäiset:

PEL Yliranta 20.4. 1 p (JPB),

ROV Niskanperä 21.4. 1 N (ARu), Jaatila 22.4. 1 p (VI),

SAL Porttoaapa 22.4. 1 p (AAA).

Suurimmat lukemat keväältä:

ROV Apukka 6.5. 18 p (JSn), Ounasjokisuisto 11.5. 20 kiert (JJ),

KIT Maatalouskoulu 11.5. 45 p (a26, a19) (JTa, MJo).

Kesältä:

SAL Värriö I-V 30.6. 128 p (THi ym.)

UTS Outakoski-Akujärvi 3.7. 22 p (Teemu Willamo, Risto Willamo), 29.7. kk, Ailigas 21 p/kiert (Ismo Eriksson).

Ja syksyltä:

UTS Kaldoaivi 5.9. 9 p ja 12 W (JKö, LMä, OTu),

SOD Kiilopää 23.8. 12 kiert (Petri Koivisto), 16.9. 22 p (Juha Saarnio).

Viimeiset lokakuun puolelta:

ROV Aronperä 1.10. 1 juv p (ARu), 4.10. 2 p (JJ).

Tundrakurmitsa (*Pluvialis squatarola*)

Nyt neljä havaintoa, kun kahtena aikaisempaa vuotena jäätiin kolmeen:

POS Kitkajärvi, Mourusalmi 3.8. 1 m, ä (OLa, HSe), 13.9. 1 SW (OLa, Lauri Ryttilä, HSe),

SOD Vuotso 3.8. n. 60 m SW (OHi), kk 13.9. 2 SW (OP).

Töyhtöhyyppä (*Vanellus vanellus*)

Ensimmäiset huhtikuun alussa:

PEL Juoksenki 1.4. 1 p (Ari Lohiniva),

ROV Autti 1.4. 1 p (Yrjö Misikangas),

YLI Purasenvaara 5.4. 1 nous (Markku Aro).

Enimmillään:

ROV Jaatilansaari 27.4. 25 p (JSn), Apukka 2.5. 20 p (PAa), Jaatilansaari 2.5. 21 p (ARu),

Suokukko on keväällä kaunis lintu © Petri Piisilä

JSn, TSn), Lapioaapa 10.5. 22 p (AMä).

Pohjoisimmat:

UTS Sirma 16.5. (Norjan puolella) 3 p (JA, Esko Aikio).

Syksyltä ei parvihavaintoja. Viimeiset havainnot elokuun lopusta:

INA Mellanaapa 27.-28.8. 1 juv p (OO, JHo), ROV Aronperä 30.8. 2 SE (AMä).

Isosirri (Calidris canutus)

Vain yksi havainto: SOD Riestojoki 7.6. 1 kiert NE (OHi).

Pulmussirri (Calidris alba)

Ei havaintoja. Neljänä edellisenä vuonna havaittiin yksi yksilö per vuosi.

Pikkusirri (Calidris minuta)

Keväältä kaksi havaintoa:

KOL Rautuvaaran allas 16.5. 2 p (PHi, PiH), KIT Lalvajärvi 27.5. 3 p (JTa, MJo, HSu, ALi, ETa, Tuija Seppälä, Tapio Seppälä).

Syksyltä kuusi havaintoa:

INA Alempi Kiertämäjärvi 29.7. 1 Än (Juha Jakonen), KMJ Jätevesijärvi 15.8. 1 juv p (PAa), 28.8. 3 juv p (PAa), SAV Kiurujärvi, Heinäuuuttulampi 24.8. 4 juv p (OP), 31.8. 10 p (OP), YLI Portimojärvi, Lapinlahti 28.8. 3 kiert (AAh).

Lapinsirri (Calidris temminckii)

Ensimmäiset toukokuun puolivälissä:

ROV Aronperä, Jängislahti 14.-15.5. enimmillään 4 p (ARu, AMä, OMä), Paavalniemi 15.5. 1 N (VI, ARu),

INA Mellanaapa 16.5. 3 p (OO),

KIT Vesipumppaamo 16.5. 9 p (MJo),

KOL Ylläsajoki 16.5. 2 p (PHi, PiH).

Keväällä enimmillään:

ROV Niskanperä 21.5. 10 p (AMä, PNe, ENe,

JJa), Paavalniemi 23.5. 14 p nous (ARu),

INA Mellanaapa 28.5. 11 p (JET, JNi).

Viimeiset:

KMJ Jätevesijärvi 15.8. 3 p (PAa) ja 20.8. 2 kiert (PAa),

INA Mellanaapa 19.8. 1 juv (OO), 22.8. 4 p

(JHo, RHo),

SAV Kiurujärvi, Heinäuuuttulampi 24.8. 5 p

(OP),

SOD kk, jätevedenpuhdistamo 29.8. 1 p (OP).

Kuovisirri (Calidris ferruginea)

Kahden vuoden tauon jälkeen nähtiin alueellamme taas kuovisirrejä. Kaikki havainnot:

SAV Kiurujärvi, Heinäuuuttulampi 24.8. 3 juv p (OP), 29.8. 1 p (OP), 31.8. 5 p (OP),

SOD kk, Jätevedenpuhdistamo 29.8. 2 juv p (OP).

Merisirri (Calidris maritima)

Yksi havainto pesimäalueelta:

ENO Käsivarren erämaa-alue 15.7. 1 p (Kaisa Välimäki, Mari Pihlajaniemi, Susanna Kekkonen).

Suosirri (Calidris alpina)

Kevään ensimmäiset:

ENO Markkina, Priitajärvi 17.5. 2 p (Erkki Jaanu, Eero Peltonen, PPi),

ROV Kuolajoki 17.5. 3 p (AMä),

INA kk, venevalkama 21.5. 2 p (Matti Kosonen).

Kevään suurimmat keräntymät vaatimattomia:

INA Mellanaapa 25.5. 8 p (OO) ja 29.5. 5 p (JHo).

Syksyn ensimmäinen Etelä-Lapissa havaittu lintu oli

ROV Aronperä 14.7. 1 p (VI).

Vuoden viimeiset nähtiin varsin varhain:

INA Juutuanvuono 10.9. 1 ä (JKö, LMä, OTu),

ROV Aronperä 10.9. 1 ä (VI),

KMJ Alakallaanvaara 16.9. 50 kiert (PAa), joka oli samalla koko vuoden suurin parvi.

Jänkäsirriäinen (Limicola falcinellus)

Kevään ensimmäiset heti pohjoisesta:

UTS Luopmosjohjeaggi 20.5. 1 Än (JHo, Pentti Peltola, RHo),

INA Mellanaapa 25.5. 1 p (JNi, JHo),

KOL Rautuvaara 25.5. 1 p (PPe),

SOD Ilmakiaapa 25.5. 2 p (PPi).

Enimmillään:

ENO Hietajänkä 13.6. 6 Än (Tuomas Harri,

Paavo Harri), Nunnanen, Suinavuoma 15.6. 6

Än (Matti Aalto),

ROV Oistoslamminaapa 2.6. 5 Än (ARu),

SOD Ilmakiaapa 7.7. väh. 8 Än (OP).

Viimeiset heinäkuun lopulta pesimäsoilta.

KMJ Enijärvi 29.7. 3 p (PAa).

Ei syysmuuttohavaintoja.

Suokukko (Philomachus pugnax)

Ensimmäiset saapuivat Tornien taisto -päivänä 8.5.:

ROV Veitikanlampi 2 p (TBA), Harjulampi 2 k p (LMä, IRa, Maria Lindroth),

PEL Pellojärvi 1 k S (JH, MSn, SSa, ISp, SVa), ENO Leppäjärvi, Alainenjärvi 3 p (PSu).

Kevään suurimmat keräntymät:

YLI Kannalanlahti 15.5. 48 p (TTa),

UTS Biesjeaggi 28.5. 48 p (OO),

SOD Korteapa 16.5. n. 200 p (OHi), Viiankiapa 16.5. polun varrella pikkuparvissa yli 150 p ja suurimmassa parvessa 200 p (PP).

Syksypuolelta kaikki yli kymmenen linnun päiväsummat ilmoitettiin Inarista, enimmillään:

INA Mellanaapa 3.8. a25 m (OO), 6.8. 43 p

(JHo, JNi), 7.8. 48 p (JNi).

Viimeiset katosivat meiltä elokuun aikana:

INA Mellanaapa 27.8. 1 p (OO), Säytsjärvi

27.8. 1 n-puk p (MR), Joutilasjärvi 28.8. 1 p

(OO),

KMJ Pitkäsilta 28.8. 1 p (PAa).

Jänkäkurppa (Lymnocyptes minimus)

Ensimmäiset

KOL Rautuvaara 13.5. 2 Än (PHi),

ROV Vaattunki, suopolku 15.5. n. 3 Ä (OSä,

LHi),

SOD Ilmakiaapa 15.5. 1 Ä (PP),

INA Ivalo, Neitiaapa 15.5. 1 Ä (JNi).

Enimmillään myös:

INA Petsikko 2.6. väh. 3 Ä (MR).

Syksyltä ilmoitettiin vain kaksi havaintoa lajistat!

ENO Sotkajärvi 20.-22.8. 3 p (AAh),

SAL Salmivaara 3.10. 1 p (EVu).

Taivaanvuohi (Gallinago gallinago)

Ensimmäiset:

ROV Teollisuuskylä 19.4. 1 p (AMä), Jängislahti 26.4. 1 nous (VI),

YLI Kuivakangas 26.4. 2 p (JSa).

Yleistyi nopeasti:

ROV Jängislahti 27.4. 8 nous (ARu) ja myös

5.5. 8 p (ARu).

Soidintavia enimmillään:

INA Kaamanen, Jokitörmä 10.6. 10 Ä (Harri

Orenius, Esa Rajamäki, Kirsi Viuhkonen), Kaa-

manen, lintutorni 22.6. 8 p (Matti Tuukkanen

ym.).

Syksyllä enimmillään:

YLI Portimojärvi, Lapinlahti 21.8. 5 p (IK),

INA Joutilasjärvi 28.8. 4 p (OO), Joutilasjärvi-

Lihavakalajärvi 3.9. 4 p (OO).

Viimeiset syys-lokakuun vaihteesta:

INA Petsikkojärvi 30.9. 1 p (OO), Mellanaapa

1.10. 2 p (OO).

Lehtokurppa (Scolopax rusticola)

Varotteleva rantasipi © Petri Piisilä

Ensimmäiset:

SAL Tuohikylä 15.4. 1 p (Pekka Heikkilä),
 PEL Turtola 19.-20.4. 1 p (Simo Aska),
 ROV Hirvas, Isosuvanto 22.4. 2 nous (VI),
 YLI Kauliranta, Rantakylä 22.4. 1 p (Risto Vanhatalo).
 Enimmillään:
 PEL Lempeä 9.7. 6 p (Eija, Elina ja Tapani Kangas).
 Inarista ilmoitettiin Ivalosta ja sen lähiympäristöstä useita havaintoja, esim.
 INA Ivalo 24.5.-15.6. 2 Än (VL).
 Utsjoella lajia ei havaittu ja Enontekiöltäkin saatiin vain yksi havainto: Kilpisjärvi 26.5. 1 kuollut ketunpesän edustalla (RVö).
 Viimeiset jälleen varsin myöhään:
 YLI Tolpinmäki 29.10. 1 p (JSa, Anniina Saarela),
 ROV Koivusaari 26.10. 1 p (ARu), Marraskoski 28.10. 1 p (PHi), Vaihdekatu 4.11. 1 p (TBa).

Punakuiri (Limosa lapponica)

Ensimmäiset:

UTS Kaamasukka 6.5. 2 k p (JNi, ES)
 Kevätmuutolta pesimäalueiden ulkopuolelta vain neljä havaintoa:
 ROV Niskanperä 16.-20.5. 1-2 p (Jouni Laaksamo, AMä, JSi, JSn, TSn, Risto Salmi),
 Jarkonojan suu 18.5. 2 p (ARu), Paavalniemi 20.5. 1 p (JSi).
 SOD Vuotso, Sompiojärvi 9.6. 2 p (Yrjö Collan ym.)
 Kesällä reviiirihavaintoja seuraavista kunnista: ENO, INA ja UTS.
 Ei lainkaan syksyhavaintoja. Viimeinen ilmoitettu UTS 9.7. 1 var (Teemu Willamo, Risto Willamo)

Pikkukuovi (Numenius phaeopus)

Ensimmäiset:

POS Posiojärvi 27.4. 2 p (Raimo Holappa),
 ROV Paavalniemi 29.4. 1 ä (ARu, JSn), Jaatiansaari 29.4. 1 p (AMä), Harjulampi 29.4. 1 p (JJa, KJo).
 Kevätmuuton huippu:
 ROV Paavalniemi 13.5. 10 N (a2, a8) (ARu).
 Syysmuutolla enimmillään:
 PEL Pellojärvi 29.7. 10 m, kiert (JH),
 KMJ Jätevesijärvi 29.7. a6 kiert. (PAa),
 POS Mourusalmi 3.8. a 8m (OLa, HSe).
 Kolme viimeisintä havaintoa yllättäen Inarista:
 INA Vuontisjärvi 18.8. 1 SW (MR), Mellanaapa 19.8. 1 p (OO), Kylävaara 26.8. 1 SE (MR).

Kuovi (Numenius arquata)

Ensimmäiset:

PEL Lankojärvi, Penkonniemi 13.-15.4. 1 p (Tuomo Waara),
 SOD Unarinjärvi 18.4. 1 p (Paula Karjula),
 POS Ahvensalmi 20.4. 1 p (MHe).
 Kevään suurimmat keräntymät:
 KMJ Isokylä, Kärppäläntie 30.4. 30 p (PAa),
 PEL Turtola 7.5. 35 p (ISp),
 ROV Oikarainen 30.4. 38 p (JJa, KJo), Jaatiansaari 2.5. 50 p (ARu, JSn, TSn), Oikarainen 2.5. 53 p (THa).
 Syksypuolella yli kymmenen lintua havaittiin vain:
 YLI Kaulinranta, Marjosaari 24.6. 14 p (TTa),
 Kaulinranta, Rantakylä 24.6. 15 p (TTa).
 Viimeiset havainnot pian elokuun puolenvälin jälkeen:
 PEL Lempeä 16.8. 2 S (JH),
 ROV Vaarala 16.8. 1 ä (AMä), Aronperä 16.8. 1 ä (VI) ja 18.8. 1 kiert (VI).

Mustaviklo (Tringa erythropus)

Ensimmäiset:

ROV Kuolajokisuu 5.5. 2 p (VPe, JSn, ARu, MKi), Niskanperä 6.5. 2 p (IRa ym.).
 Tornien taisto -päivänä 8.5. havaittiin jo KMJ, PEL, ROV, SOD ja YLI.
 Kevään suurimmat keräntymät melko vaatimattomia:
 ROV Kivitaipale, Kivijärvi 10.5. väh. 13 p (AMä), Paavalniemi 12.5. 18 p (ARu) ja 13.5. n. 20 p (ARu).
 INA Ivalo, Pikku-Petsamo 12.5. 12 p (JET),
 ENO Vuontisjärvi, Kuonnajärvi 13.5. 15 p (JKe),
 SOD Viiankiaapa 16.5. a yli 20 p (PPa).
 Viimeiset elokuun alussa:
 INA Mellanaapa 2.8. 1 p (JNi),
 POS Mourusalmi 3.8. a6m (OLa, HSe), joka oli samalla koko syksyn suurin parvi.

Punajalkaviklo (Tringa totanus)

Ensimmäiset melko myöhään:

ROV Harjulampi 5.-10.5. 1 p (ARu, JJ ym.),
 Jängislahti 8.5. 1 p (ENe, PNe), Ounaskoski 11.5. 1 ä (JJ),
 PEL Turtola, Asemantie 10.5. 3 p (JH),
 UTS Reisti 11.5. 1 p (OO), Teppanansaari 11.5. 1 p (OO).
 Keväällä enimmillään:
 SAV Kuosku 13.5. 5 p (Anna-Liisa Kelloniemi),

KOL Ylläslompola 16.5. 10 p (PHi, PiH),
 ROV Harjulampi 20.5. 4 p (JJ).
 Reviiirihavaintoja saatiin seuraavista kunnista: ENO, UTS ja YLI, joista eteläisimmät:
 YLI Kaulinranta, Marjosaari 24.6. 4 var (TTa),
 Kaulinranta, Rantakylä 24.6. 4 var (TTa).
 Viimeiset heinäkuulta:
 ROV Saarenkylä 17.7. 1 p (OSä),
 ENO Marjajärvet 18.7. 4 p (Aki Aintila),
 POS Livojärvi, Kellinniemi 22.7. 1 p (MHe).

Valkoviklo (Tringa nebularia)

Ensimmäiset havaittiin vasta 2.5. useassa eri paikassa:

KMJ Luusua 1 p (ESo),
 RAN Portimajärvi 1 Än (EPä, HPä, JPä),
 ROV Juotasniemi 1 p (KPe), Harjulampi 2 nous (ARu), Kuolajoki 2 p (ARu, JSn, TSn).
 Kevään suurimmat keräntymät:
 ROV Kuolajokisuu 5.5. 15 p (ARu, MKi) ja 7.5. 12 p (AMä), Juotasjärvi 8.5. 11 p (JH, THa),
 KMJ Hoppula 9.5. 13 p (PAa).
 Syyspuolelta ei ilmoitettu keräntymiä.
 Elokuun puolelta havaintoja vain kolmelta paikalta:
 INA Mellanaapa 6.-7.8. 1 p (JHo, JNi),
 SOD Korvanen 8.8. 2 (OP),
 ROV Linaanpuisto 12.8. 1 ä (JJ).

Metsäviklo (Tringa ochropus)

Ensimmäiset:

ROV Salmenoja 26.4. 1 p (MKi), Saarenkylä 27.4. 1 p (ARu, JSi), Myllylampi 28.4. 1 p (IK).
 Enimmillään:
 ROV Kuolajokisuu 2.5. 6 p (ARu), 4.-5.5. 4 p (ARu, VI, MKi), Juotasjärvi 8.5. 4 p (JH, THa).
 Syyskauden suurin keräntymä:
 SOD Kunnasenlampi 29.7. 6 p (Paavo Niiles).
 Elokuun puolelta vain kaksi ilmoitusta:
 SAL Hietajärvi 4.8. 1 S (THi),
 YLI Portimajärvi, Lapinlahti 21.8. 1 nous (IK).

Liro (Tringa glareola)

Ensimmäiset vasta 4.5. monessa eri paikassa:

ROV Kuolajokisuu 1 p (JJ), Koivusaari 1 Ä (VI), Niskanperä 2 m (JJ), Kuolajokisuu 6 p (VI),
 RAN Portimo, Simojoki 3 p (EPä, HPä, JPä).
 Keväällä enimmillään:
 KIT Maatalouskoulu 14.5. 40 kiert (JTa, ALi),
 Lavajärvi 22.5. 40 p (JTa, PLe, ALi, MJo, Tappio Seppälä),
 ROV Jängislahti 14.5. väh. 52 p (ARu, AMä),

SOD Kersilö, Viiankiaapa 28.5. 60 p (LRu).
 Syksypuolen huiput:
 KMJ Oinas, Mäkelä 21.6. 28 p (PHä), Jätevesijärvi 1.8. 16 p (PAa),
 POS Oiva 26.7. 28 p (TBa),
 SOD kk, jätevedenpuhdistamo 10.7. 15 p (OP), 25.7. 25 p (OP).
 Viimeiset:
 INA Mellanaapa 21.8. 3 p (OO),
 ENO Sotkajärvi 21.-22.8. 2 p (AAh), Porokotajärvi 16.9. 1 juv p (TLe).

Rantakurvi (Xenus cinereus) *

Vain yksi havainto perinteiseltä paikalta:
 KMJ Jätevesijärvi 3.6. 1 Än (PAa).

Rantasipi (Actitis hypoleucos)

Ensimmäiset:

ROV Kuolankangas 1.5. 2 p (MBä), Kuolajokisuu 5.5. 1 p (JJ, VPe, JSn),
 SAV Värriöjärven luusua 5.5. (Eila Ylilokka).
 Enimmillään keväällä:
 ROV Vanttauskoski 13.5. 7 p (AMä),
 POS Oiva 21.-28.5. 6 p (TBa).
 Ja syksyllä:
 POS Oivanjärvi 19.7. 28 p (TBa), 21.7. 34 p (TBa),
 YLI Tiskiniva 23.7. 37 m (15S, 22S) (IK, Heta Kreivi).
 Vuoden viimeiset ilmoitetut:
 ROV Ounaskoski 29.8. 1 p (VVa),
 INA Menesjärvi 31.8. 2 m (JA).

Karikukko (Arenaria interpres)

Edellisvuoden tapaan vain yksi havainto:

KMJ Räisälän lauttaranta 15.6. 1 p (Hannu Friiman, Kirsi Leiri).

Vesipääsky (Phalaropus lobatus)

Vuoden ensimmäiset saapuivat yksitellen:

KOL Ylläslompola 18.5. (PHi, PiH, Tuuli Hietaniemi),
 ROV Niskanperä 19.5. (JSn, Risto Salmi),
 ENO Jatuni, Lintujärvi 19.5. (PPi),
 INA Ivalo, Mellanaapa 19.5. (JET).
 Suurimmat parvet pieniä:
 KOL Rautuvaaran allas 26.5. 16 p (PHi, PiH),
 SAL Märkäjärvi 26.5. 11 p (Veli Niemi, EKa),
 UTS Skalluvaara 26.5. 14 p (LMu), 30.5. 13 p (OP), 6.7. 16 p (OP).
 Syysmuuttohavaintoja ei saatu, vaan vuoden viimeiset havainnot tehtiin 25.-31.7. pesimäsoilla Inarissa, Enontekiöllä ja Utsjoella.

Isovesipääsky (Phalaropus fulicarius)

Alueemme toinen isovesipääskyhavainto: KMJ Pitkäsilta 8.-9.10. 1 kv p ui ja lenteli keskellä Kemijokea (PAa).

Alueemme edellinen RK:n hyväksymä havainto tehtiin Ranualla 24.10.1993.

Merikihu (Stercorarius parasiticus)

Yksi havainto: SOD Ilmakkiaapa 26.5. 2 (vaalea värimuoto) NE (PPi).

Tunturikihu (Stercorarius longicadus)

Kevään ensimmäiset havainnot:

UTS Nuorgam, Isonkivenvaara 21.5. 1 p (LMu),

ENO Kilpisjärvi, Biologinen asema 23.5. 4 kiert (RVö),

INA Menesjärvi 23.5. 1 NE (JA),

PLK Kilpiaapa 26.5. 1 E (LRu).

Pelkosenniemen havainto ainoa UTS, MUO, INA, ENO ulkopuolelta.

Suurimmat määrät laskettiin UTS Piesjänsen seutuvilta:

28.5. 60 p (OO), 11.6. 40 p (Harri Orenius, Esa Rajamäki, Kirsi Viuhkonen) ja 11.6. 40 kiert (LRu). Vuoden viimeiset havainnot Enontekiöltä: 20.7. Sarvisoivi 2 p ja 21.7. 1 p Ruossakero (Hannu Kauppi).

Pikkulokki (Hydrocoloeus minutus)

Kevään ensimmäinen jo huhtikuun puolenvälin jälkeen:

RAN Simojärvi 17.4. 1 p (TKa).

Toinenkin havainto vielä huhtikuun puolella:

POS Ahvensalmi 27.4. 9 p (MHe).

Vuoden suurimmat kerääntymät toukokuussa länsikairassa:

YLI Flykkärinpää 14.5. 160 p (TTa) ja PEL

Orajärvi 25.5. 160 p (JH).

Pikkulokit lähtivät alueeltamme pääosin heinäkuussa. Heinäkuun viimeiset ilmoitetut ROV

Autti, Auttinjyrhämä 23.7. 2 kv p (VI).

Elokuussa tehtiin yksi havainto: KMJ Luusua, Kulmunginniemi 7.8. 3 juv p (PAa).

Naurulokki (Larus ridibundus)

Ensimmäiset keväällä huhtikuun alkupuolella, eli hieman aikaisemmin kuin normaalisti:

POS Oiva 5.4. 8 kiert (TBa).

Seuraavia odoteltiin reilu viikko: ROV Kirkonjyrhämä 13.4. 2 p (ARu).

Reilu viikko tästä ja Rovaniemellä laskettiin jo

tuhat lintua:

ROV Ounaskoski 22.4. 1000 p (AMä, Ismo Pyhtilä).

Enimmillään ROV Ounaskoskella 28.4. 3500 p (ARu).

Yli tuhanteen päästiin Rovaniemellä myös Harjulammella ja Kivijärvellä:

ROV Harjulampi 7.5. 1500 p (ARu) ja Kivijärvi

8.5. 1500 p (VI, JJ) sekä 10.5. 1500 p (IRa, Veera Rautio).

Mualla vaatimattomammin, enimmillään Posiolla: Ahvensalmi 27.4. 500 p (MHe).

Viimeiset lentokykyiset linnut:

INA Juutuanvuono 10.9. 1 kv kiert (JKö, LMä),

SOD Kelujärvi 28.9.-3.10. 1 p (OP).

Lentokyvyttömiä nähtiin Rovaniemen Kirkkolammella kaksi 25.9. (VVa, RKa). Toinen sinnitteli marraskuun ensimmäiseen päivään asti (JJ).

Kalalokki (Larus canus)

Ensimmäinen havainto jo huhtikuun alussa:

KOL Äkäslompolo, Jokiniemi 3.4. 1 kiert (Vesa Kaulanen).

Seuraavia odoteltiin miltei pari viikkoa:

ROV Hirvas, Isosuvanto 16.4. 2 p (JSn) ja

ROV Salmijärvi 16.4. 1 kiert (IK, TKr).

Enimmillään:

ROV Ounaskoski 28.4. 124 p (ARu),

KMJ keskusta, Pöyliöjärvi 6.5. 105p (PAa).

Syksyn viimeiset havainnot marraskuulta:

KMJ keskusta, Pöyliöjärvi 3.11. 1 ad p (PAa),

ROV Ounaskoski 20.11. 2 kiert (VVa).

Selkälokki (Larus fuscus)

Havaintoja ilmoitettiin huhti-lokakuulta. Ensimmäiset ilmoitetut:

POS Alasuolijärvi 9.4. 1 p (TBa),

KMJ Juujärvi 17.4. 1 (KPe).

Enimmillään RAN Simojärvi, Pajuselkä 11.7.

10 ad p (PAa, AHm).

Kolme havaintoa lokakuulta, vuoden viimeiset:

ROV Kuusiselän kaatopaikka 6.10. 2 kv p

(OPK, ARu), Sierijärvi 13.10. 1 kv p (ARu),

SOD Kelujärvi 25.10. 1 kv p (OP).

Harmaalokki (Larus argentatus)

Ensimmäiset huhtikuun alussa:

KMJ Seitakorva 1.4. 2 (EJo),

ROV Ounaskoski 3.4. 1 (RKa).

Mutta jo 18.3. mahdollinen harmaalokkihavainto: KIT Kumputunturi 1 lokki NE (OPK).

Suurin kerääntymä ehkä yllättäen keväällä:

Väärupöllön poikaset Ranua, Iso-Majovaara

© Jani Suua

ROV Hirvas, Isosuvanto 24.4. 750 p (PAa). Syksyllä "vain" reilu 500: ROV Salmijärvi, Kolpeneen tarkkailupaikka 1.9. 570 p (ARu), Kuusiselän kaatopaikka 31.10. 550 p (IK, JSa). Salmijärvellä aikaisempina vuosina parhaat syyssummat reilusti yli tuhat lintua. Vuoden viimeiset marraskuun alussa, normaalisti havaintoja miltei joka vuosi vielä joulukuussakin. Varhain tulleet kipakat pakkaset jäädyttivät vesistöt ja vauhdittivat muuttoa. ROV Pohjanpuistikko 4.11. 1 (TBa), Eteläranta 5.11. 1 juv SW (JJ).

Merilokki (Larus marinus)

Kevään ensimmäiset:

INA Nitsijärvi, Lammaslahti 2.4. 1 (Auvo Valtonen),

SOD Vajunen 4.4. 1 ad p (PPi).

Enimmillään ROV Hirvas, Isosuvanto 24.4. 11 ad p (PAa).

Lokakuussa kolme havaintoa, vuoden viimeiset:

INA Inarijärvi 1.10. 1 ad p (OO),

ROV Vanttauskosken pato 4.10. 1 ad p (JH),

INA Väylävuono 7.10. 1 ad p (MR).

Pikkukajava (Rissa tridactyla) *

Yksi havainto: KOL Ylläsjärvi 1.4. 1 (Harri Visuri).

Lisäksi UTS kk 24.3. 1 kalalokki/pikkukajava (MPo).

Räyskä (Hydroprogne caspia)

Kaksi havaintoa:

ROV Ounasjokisuisto, Koivusaari 17.6. 1 NNW (JSI),

INA Inarijärvi, Peuravuono 4.7. 1 kiert (Jaakko Paju).

Kalatiira (Sterna hirundo)

Ensimmäiset:

ROV Kirkonjyrhämä 6.5. 1 kiert (ARu),

ROV Kuolajokisuu 7.5. 1 p (JJ).

Enimmillään POS Livojärvi, Kellinniemi 22.7. 80 p (MHe) ja KMJ Oilunganniemi 22.7. noin

20 ad ja 5 pm p (PAa).

Viimeiset havainnot INA Menesjärvi 19.8. 2 NE (JA) ja Solojärvi 20.8. 4 p (SPa).

Huomattavan suuri lajilleen määrittämätön tiirakerääntymä (lapin-/kalatiira): INA Kaamanen, Toivoniemi 10.6. 250 p (Jaakko Koistinen, Kari Varpenius).

Lapintiira (Sterna paradisaea)

Ensimmäiset toukokuun puolessavälissä:
KIT Ounasjoki 14.5. 4 kiert (JTa),
INA Ivalo, Pikku-Petsamo 14.5. 2 kiert (JNi, OO).
Vuoden suurimmat kerääntymät:
ENO Leppäjärvi/Alainenjärvi 15.6. 85 p (PSu),
SOD Kelu- ja Matalajärvi 1.6. 60 p (Jarmo Koistinen).
Viimeiset havaitut INA Solojärvi 5.8. 20 p (SPa). 8.8. paikalla ei enää yhtään lapintiiraa (SPa).

Pikkuruokki (Alle alle) *

Neljä havaintoa, tyypilliseen tapaamisaikaan loppusyksystä.
INA Inarijärvi, Mergaminsalmi 16.10. 1 (Veikko Väänänen),
ROV Olkkajärvi 29.10. 1, valokuvattu (Aki Kiiskinen, Jyrki Satta),
ENO Hetta, Ounasjärvi 31.10. 1 tp (TLe, Ele, Asko Muraja, Ulla Muraja),
KOL Lappea 15.11. 1 p, löytyi kuolleena tienpenkalta (Paula Ajanki).

Kesykyhky (Columba livia)

157 havaintoa kunnista ENO, INA, KMJ, KIT, KOL, MUO, PEL, ROV, SAL, SOD ja YLI.
Suurimmat määrät totutusti Rovaniemellä, missä huippuna Ounaskoski 10.1. 135 kiert, haukan pelästyttämä parvi, linnut laskettu kuvasta (VVa, RKa, Marko Junttila),
Isoimpia summia muualta:
SAL Ruuhijoen silta 30.11. 40 p (EKa),
INA Ivalo, keskusta 6.1. 33 p, talvilintulaskennan summa (JHo, OO, JNi),
KMJ keskusta 3.9. 26 p (PAa),
YLI kk 20.11. 24 kiert (JSa).

Uuttukyyhky (Columba oenas)

Kymmenen havaintoa, Rovaniemen havainnoissa voi olla päällekkäisyyksiä.
SAL Kursu, Varpuaapa 13.4. 1 p porolaitumella heinänsiementä syömässä, valokuvattu (EVu), Porttoaapa 26.4. 1, sepelkyyhkyparvessa (AAA),
INA Ivalo, Salmenranta 16.4. 1 p (JHo, ES) ja Mellanaapa jvp 24.7. 1 p (JNi, ES),
ROV Alakorkalo 18.4.-2.5. 1 p (PAa, ARu, VNi, AMä), Kivitaipale 2.5. 1 p (IRa), Niskanperä 8.5. 1 kiert (JJa, ARu ym.), Hirvas 9.5. 1 m NW (Jukka Soppela), Heikkilänranta 20.5. 1 lask Än (AMä),
KMJ Juujärvi 9.5. 4 p isossa sepelkyyhkypar-

vessa (PAa).

Sepelkyyhky (Columba palumbus)

Kevään ensimmäiset:
YLI Haapakoski 4.4. 1 m NE (JSa),
ROV Ahkiomaa 11.4. 12 p (TBa).
12.4. tehtiin jo kymmenen havaintoa ja 13.4. ehti Pohjois-Lappiin: ENO Palojoensuu 1 (PSu).
Kevään suurin määrä ROV Kivalo 8.5. 85 p (JH, THa).
Pohjois-Lapissa enimmillään INA Ivalo, Salmenranta 11.5. 24 p (JHo).
Syyskuulta 19 havaintoa, syksyn suurin määrä YLI Kannalanlahti 17.9. 180 p, 1a (TTa).
Lokakuussa nähtiin neljästi, viimeiset YLI Kallijoki 3.10. 2 (JSa) ja KIT Alakylä 6.10. 1 p (JTa).

Turkinkyyhky (Streptopelia decaocto)

Seitsemän havaintoa, joista Inarin talvehtija mainittiin jo vuoden 2009 katsauksessa.
INA Inari kk 26.10.2009-18.1.2010 1 p, löytyi kuolleena 18.1. (JA, MR, Matti Kangasniemi),
Siggavuono 21.-30.5. 1 k p Ä (MR),
ENO Palojoensuu 24.4. 1 p (KJo),
PEL Isoranta 5.6. 1 p (JH, ISp, JSa),
ROV keskusta 7.10. 1 p (Tuomo Ollila), Viti-kanpää 26.10. 1 p (Jarno Luiro) ja Lapinrinne, Ahokankaantie 14.11.-vuoden loppuun 1 p ruokinnalla (JSi, Marita Simula).

Turturikyyhky (Streptopelia turtur)

Kaksi havaintoa on hyvin normaali vuosisaldo.
KIT Raattama 14.3. 1 kuollut, löytyi hangelta (Juha Kupiainen),
ROV keskusta 14.-22.10. 1 1kv p (Seija Sälevä, OSä, OPK ym.).

Turkinkyyhky/turturikyyhky (Streptopelia decaocto/turtur)

PEL Lempeä 5.5. 1 m S (JH).

Käki (Cuculus canorus)

Ensimmäiset todella varhain 28.4. kahtaalla:
INA Ivalo, Pikku-Petsamo 1 k (Seija Laukkanen) ja PEL Hannunranta 1 p (Matti Mäkikyrö). Seuraava ROV keskusta 13.5. 1 p (Timo Vuolio) ja 14.5. jo kuusi havaintoa viidestä kunnasta.
Elo-syyskuun ainoat ROV Auttijoki 22.8. 1 1kv p (OPK, LMa) ja ENO Hetta 26.8.-3.9. 1 p (TLe, Pirkko Salmela).
Huuhkaja (Bubo bubo)

Vuodelta kertyi peräti 13 havaintoa 15 linnusta edellisvuoden yhteen verrattuna. Havainnot kunnittain PEL 4, YLI 4, INA 2, SAL 2 ja ROV 1. Valtaosa havainnosta maaliskuuhun soidintavista linnuista. Pohjoisimmat huuhkajat huhuilivat INA Jiersijärvi 18.3. 2 Ä (Olli Sundell).

Tunturipöllö (Bubo scandiacus)

Viisi havaintoa ukulista (2009 4). Kaikki havainnot: UTS Linkinjänkä 27.2. 1/ (Jouni Harjunen), INA Saariselkä matkailukeskus 29.3. 1 (Juhani Kiltinen), ENO Saarikoski 22.6. 1 (Pekka Majuri), YLI Taronniemi 17.7. 1 (Jouko Haukipää) ja PLK Pyhätunturi Kultakero 28.11. /1 valokuvattu (Tea Karvinen).

Hiiripöllö (Surnia ulula)

Pikkunisäkäskantojen kohottua hiiripöllöstä kertyi 229 havaintoa edellisvuoden 43 havaintoon verrattuna. Valtaosa havainnoista syksyltä ja alkutalvesta. Myös useita pesintöjä todettiin eri puolilla Lappia. Kunnittaiset ilmoitetut havainnot: SAL 36, KIT 30, ROV 27, KOL 16, INA 15, PEL 11, KMJ 10, POS 9, RAN 8, SOD 8, SAV 6, PLK 3, YLI 3 ja UTS 1. Paras päiväsumma SAL Niitselys 15.11. 4 yks. + 1 varpuspöllö (PPI).

Varpuspöllö (Glaucidium passerinum)

Rovaniemen Aronperän Jängislahti on hyvä tunturikiurupaikka ©Olli-Pekka Karlin

Havaintoja pikkupöllöstä kertyi aikaisempia vuosia enemmän, 90 (2009 57, 2008 53) jakaantuen kunnittain seuraavasti: ROV 16, SAL 8, INA 7, RAN 7, YLI 7, KIT 6, PEL 6, KMJ 5, KOL 5, SOD 5, UTS 5, PLK 4 ja ENO 3. Pohjoisimmat pöllöt UTS, josta kirkonkylän alueelta 23.1.-24.2. 5 erillistä havaintoa (Ilkka Syvänperä, Olli ja Kirsti Honkanen, MPO). Parhaat päiväsummat PLK Arvosjoki 19.9. 3 (ENi) ja ENO Nunnanen Ahosenvaara 29.11. 3 (Risto Korkalo).

Viirupöllö (Strix uralensis)

Etelän ehtyneet myyräapajat saivat viirupöllöt liikkeelle pohjoiseen. Havaintoja kertyi peräti 21 (2009 6, 2008 8). Havaitut pöllöt kunnittain PEL 7, SAL 6, ROV 4, RAN 3, KIT 1. Pellon havainnot koskenevat 2 eri lintua. Sallassa oli 5 eri lintua, joista yhden tappoi kanahaukka Haukkalassa 25.2. (Teuvo Karkkola) ja toisen kova kevät teräshankineen; Salmivaara 19.4. nälkään kuollut edellisvuonna poikasena Uuraisilla, Tomi Hakkarin rengastama pöllö (PPI, EVu). Myös RAN Piittisjärven lintu löytyi kuolleena 23.3. (JH, THa, Osmo Narva).
Pesintä onnistui RAN Iso-Majovaara 7.6. 1ad+3pull r (Jani Suua).
Syksyltä havaintoja kahdesta linnusta: KIT Levitunturi 17.10. 1 ä (JTa, Risto Tikkanen) ja ROV Oravinlampi 8.11. 1 ä (IRa).
Lapinpöllö (Strix nebulosa)

Havaintoja kertyi 26 (2009 12, 2008 23). Kaikki havainnot kunnittain:

SAL Hanhikangas 20.3. 1 (RMi ym.), Haukkala 4.4. 1 (Teuvo Karkkola), Kellosekä 26.4.-2.5. ja 9.5. 1-2 (RMi, Lasse Heikonen), Siikaselkä 29.5. 1 (Marko Aska), Leusjärvi 17.10. 1 (Tatu Hänninen) ja Värriön lp. Hauhonjängä 1 (THi), KIT Maunujärvi 21.1.-7.2. 1 (Sanna Kangas), Pakatti, Pakkavuoma 22.4. 1 (Sauli Koski), Hanhimaa 11.5. 1 (Matti Vesterinen) ja ainoa pesintähavainto Männikkö-Näätäselkä 29.5.-18.6. 1 hautoi kanahaukan pesässä (PPe), ROV Kivitaipale 12.-15.3. 1 (Terho Gullsten), 22.3. 1 (Esa Huhta) ja 27.4. 1 (IRa), RAN Simojärvi 31.1. 1 (Heimo ja Onerva Salmela) ja Portimo, Simojoki 5.5. 1 (EPä), POS Kaukuanjärvi 30.1. (JMä, Ritva Moilanen) ja Nolimo 20.10. 1 (Pentti Rantala), YLI Aavasaksa Kemppasenkurvi 15.3. 1 (JSa) ja 1.4. 1 (JPB), INA Junnas 5.-24.12. 1 (Kauko Mäenpää), KOL Äkäslompolo 9.10. 1 Ä (PPe), KMJ Halosenranta 5.4. 1 (IRa), PLK Aapajärvi 4.4. 1 (PAa, MLa, Petri Saari-nen) ja UTS Pulmankijärvi 21.5. 1 (LMu).

Sarvipöllö (Asio otus)

Kaksi havaintoa (2009 4, 2008 1). Keväältä YLI Kaulinranta 7.4. 1 kuollut (Martti Kallio) ja kesältä SAL Salmivaara 13.7. 1 saalistava pihapellolla (PPi).

Suopöllö (Asio flammeus)

Kevään ensimmäinen havaittiin INA Ivalo Neitiaapa 18.4. 1 (UKa). Seuraavat KIT Narikka 25.4. 1 (Timo Torvinen), ROV Vitikanpää 27.4. 1 (JSn) ja ROV Heikkilänranta 30.4. 1 (VI). Toukokuulta runsaasti havaintoja, parhaat kerääntymät SOD kk Paarmannin pellot 6.5. 3 (VRu) ja ENO Markkina 16.5. 5 saalistavaa aavalla (PPi). Kohentuneiden myyräkantojen ansiosta myös useita pesintöjä todettiin ja todetuissa pesinöissä oli paljon poikasia esim. KIT Nunara 11.7. emot+6 poikasta (PPe), POS Tolva 8.8. 7 lentopoikue (Markku Kallinen), INA Ivalo Rajakangas 12.8. 5 samassa ryppäessä (OO) ja KMJ Halosenranta 14.8. 5 (PAa). Syyskuulta 4 havaintoa, samoin lokakuulta, joista viimeisin ENO Leppäjärvi 22.10. 3 saalistavaa (PSu). Helmipöllö (Aegolius funereus)

Helmareille vuosi oli edellisvuotta huomattavasti parempi. Soidintavia pöllöjä havaittiin tammikuun ensimmäisestä päivästä alkaen. Kunnittain KIT 30, ROV 25, PEL 13, SAL 10, INA 9, YLI 8, KOL 5, POS 5, ENO 4, KMJ 3, MUO 3 ja SAV 3. Havainnot kertovat myös aktiivisista pöllöretkeläisistä. Pesintöjä todettiin runsaasti ja poikueet olivat isoja. Syksyllä nuoria helmareita oli liikkeellä hyvin ja yön verkottajien parhaat saaliit tulivat syyskuun alkupuolella esim. YLI Tiskiniva 3.-4.9. 11 r (IK, AKr, TKr) ja SOD Keulakoppää Sarvilehto 7.-8.9. 7 r (OPK). Loppuvuodestakin pöllöt olivat hyvin äänessä pakkasista välittämättä, mikä kertoo hyvästä ravintolanteesta.

Tervapääsky (Apus apus)

Ensimmäiset KIT Kaukonen 16.5. 3 (Pauli Kaukonen), ROV Ounasvaara 16.5. 1 kiert (ARu) ja PEL Oranki 17.5. 2 kiert (Paula Kivilompolo). Pohjois-Lapissa INA Mellanaapa 23.5. 2 (OO, JNi, JHo). Kevään/alkukesän suurin määrä INA Mellanaapa 1.6. 50 p (OO). Syksyllä eniten RAN Yli-Portimojärvi 28.7. 22 kiert (EPä, HPä, JPä). Vuoden viimeiset Inarista: Juutuanvuono 19.8. 3 m NW (JPa) ja Mellanaapa 20.8. 4 (OO)

Mehiläissyöjä (Merops apiaster)

ENO Hetta 3.7. 5p, kävivät pihassa puolen yön jälkeen, valokuvattu (Esa Koistinen, Tarja Koistinen).

Harjalintu (Upupa epops)

Kuusi havaintoa, joista Kaukonen havainnot koskenevat samaa lintua. YLI Raanujärvi 18.9. 1 p (Pekka Uutela, Maiju Hyry), PEL Konttajärvi 7.10. 1 p (Seppo Mäkilä), POS Lauhkea noin 20.-23.10. 1 p (Karastit), KIT Kaukonen 23.10. 1 (Sari Hettula) ja Kaukonen, Kumpu 24.10. 1 p (Helena Jääskö) sekä MUO Myllykorva 24.10. 1 (Aki Niemelä).

Käenpiika (Jynx torquilla)

Ensimmäinen SOD Vanttioselkä 10.5. 1 (Marita Riipi). Seuraavat toukokuun puolivälissä. Pohjoisin lintu havaittiin UTS kk Tenontie 1 (Olli Honkanen). Havainnot jakaantuivat tasaisesti koko yhdistyksen alueelle: KOL 7, KIT 5, ENO 5, SAL 4,

ROV 3, INA 2, KMJ 2, SOD 2, UTS 2, YLI 2,

MUO 1, PEL 1, RAN 1, SAV 1.

Pesintöjä todettiin UTS Kenesjärvi 1.7. emot ruokkimassa poikasia pihapönttöön (OP) ja SAL Pekelajanselkä 5.7. pesä haavan kolossa (RMi).

Viimeinen piiskuttaja havaittiin INA Nanguniemä jo 10.7. 1 Ä (JNi, Toni Eskelin).

Harmaapäätikka (Picus canus)

88 havaintoa (2009 100, 2008 143) jotka jakaantuivat kunnittain seuraavasti: ROV 31, PEL 18, KMJ 14, SAL 5, YLI 5, KIT 3, PLK 3, POS 3, KOL 2, ENO 1, MUO 1, RAN 1 ja SOD 1. Havainnot keskittyivät tyypillisesti talvi- ja syyskuukausille. Toukokuulta –syyskuun loppuun picukset pysyttelivät piilossa lappilaisilta harrastajilta. Ainoa kahden linnun tapaamispaikka oli ENO Karesuvanto 17.11. 2 (Helena Öysti).

Palokärki (Dryocopus martius)

Tiiraan ilmoitettiin vuodelta 175 havaintoa kaikista yhdistyksen kunnista lukuun ottamatta Utsjokea. Havaintoja mäntymetsän pohjoisrajaan myöten. Vaellushavaintoja ei tehty.

Käpytikka (Dendrocopos major)

Ei merkittäviä kerääntymiä eikä vaellushavaintoja. Pohjoisin lintu näyttäytyi UTS Vanha Kari-gasniemi 30.1. 1 (Juha Pohjanraito).

Valkoselkätikka (Dendrocopos leucotos)

Lajin onnistuneet pesinnät ja kannan runsastuminen näkyy jo Lapinkin alueella lisääntyneinä havaintomäärinä. Nyt hienot 3 havaintoa syksyltä (2009 1). Kaikki havainnot: RAN Simojärvi Keihäslahti 6.8. 1/ (Maija Kuha), ROV Koivusaari 26.10. 1/ (ARu, JJ) ja PEL Kellarikangas 3.11. 1 (Jouni Satta).

Pikkutikka (Dendrocopos minor)

Havaintoja 98, joista valtaosa Ylä-Lapista: ENO 27, INA 23, PEL 9, ROV 7, UTS 7, YLI 7, RAN 4, KMJ 3, POS 3, KIT 2, KOL 2, MUO 2, SAL 2.

Pohjantikka (Picoides tridactylus)

Havaintojen perusteella laji taantuu, nyt 91 Tiiraan ilmoitettua havaintoa (2009 127, 2008 184). Ei vaellushavaintoja.

Arokiuru (Melanocorypha calandra) **

Tilhi juomassa © Olli-Pekka Karlin

PEL Yliranta 20.–25.4. 1p (JH ym.). Suurharvinaisuus ja LLY:n alueelle uusi laji. Koko maassa oli ennen tätä havaittu kymmenen arokiurua.

Kangaskiuru (*Lullula arborea*)

Yksi havainto, viimeksi havaittu vuonna 2005. INA Ivalo, Kyrön puoli 19.6. 1 (OO).

10 p (AMä),
INA Ivalo Neitiaavan pellot 3.6. 4 2Ä+2p (JNi, OO).
Myöhäisimmät havainnot:
ROV Aronperä, Jängislahti 1.10. 2 p (ARu),
3.10. 1p (JJa), 6.10. 1p (OPK, ARu), 13.10. 2p (OPK),
INA Ivalo, Kyrönpuoli 31.10. 1 (OO).

Nuori koskikara ©Petri Piisilä

Kiuru (*Alauda arvensis*)

Varhaisimmat havainnot:
SAL Salmivaara, poroaita 3.4. 1 pulmusparvessa (EVu),
INA Ivalo keskusta 8.–9.4. 1 (OO),
KMJ Juujärvi 11.4. 1ä (PAa),
ROV Alakorkalo, jäteaseman kenttä 12.4. 2ä (ARu),
SOD kk, lentokentän poroaitaus 13.4. 1 (OP).
Merkittävät tihentymät:
PEL Yliranta, pellot 15.–22.4. 6p, Ä enimmillään (JH, VI), 26.4. 7p (JH), Turtola, Asemantie 16.4. 6p (JH),
ROV Alakorkalon täytemaat 19.4. 7p (VNi),
20.4. 6p (VNi), Jaatila, Matinmikonperä 22.4.

Tunturikiuru (*Eremophila alpestris*)

Yhteensä 14 havaintoilmoitusta, joista yksi on syyshavainto lokakuulta ja loput kevätmuuttohavaintoja.
Keväthavainnot kunnittain:
ROV Aronperä 14.–17.4. 3p (VI, AMä, OPK, ARu, JSn, TSn, LMa), 7.5. 2p (VVa, ARu, HJa), 10.5. 2p (VNi),
KIT maatalouskoulu 22.–23.4. 4 enimmillään (MJo, PLe, Jani Seppänen, JTa, ETa, Esa Lehtonen, HSu), 30.4. 1 (JTa),
SAV Tulppio, Marjavuotso 24.4. 1 (PPi, Jarmo Ahtinen),
SAL Porttoaapa pellot 25.4. 2 (AAA), Saija 30.4. 2 p (PPi),

INA Nellimöntie, Paloselkä 6.5. 4 p (JHo, JNi, ES),
SOD kk jätäri 27.4. 2 (OP), Porttipahta, pato 8.5. 2 (OP), Kelujärvi 9.5. 1 (ENi), Petkula 16.5. 2p (Timo Asanti).
Syyshavainto: ROV Aronperä, Jängislahti 2.–3.10. 1p (OPK, ARu).

Törmäpääsky (*Riparia riparia*)

Rovaniemen Niskanperän mustapäätasku
© Olli-Pekka Karlin

Varhaisin havainto ROV Aronperä 6.–8.5. päivittäin 1 kiert (ARu ym.). Seuraavat havainnot 13.–14.5., jolloin nähtiin kuudella paikalla ja jo Pohjois-Lapissakin: INA Ivalo, Juurakkovuopaja 14.5. 1 kiert (JNi, OO).
Keväällä eniten PEL Orajärvi 25.5. 480 p (JH).
Syksyn suurin määrä ROV Kolpene 21.7. 500 p (ARu).

Viimeiset elokuun lopussa:
INA Mellanaapa 27.8. 2 (OO),
POS Oiva 28.8. 2 p (TBa).

Haarapääsky (*Hirundo rustica*)

Varhaisimmat huhtikuun puolivälissä:
ROV Pekkala 15.4. 1 p (Esko Ollila),
PEL Miekojärvi, Kuusisaari 18.4. 1 m N (Vilho Matinlompola, Unto Marjeta).
Pohjois-Lapissakin jo 26.4. ENO Peltovuoma, Ponnikoski 1 p (TLe).
Yleistyi kuitenkin vasta 13.5. tietämissä.
Kevään suurin keräntymä PEL Pellojärvi 24.5. 70 p (JH).

Pohjois-Lapista kesä-heinäkuulta kahdeksan havaintoa ja elokuussa eniten INA Mellanaapa 27.8. 20 p, joukossa vain muutama ad lintu (OO).
Syksyllä eniten KIT Alakittilä 12.8. 110 p (IMä).
Muutto loppui syyskuun puolivälissä. 19.9. tehtiin vielä neljä havaintoa, mutta sen jälkeen nähtiin vain kahdella paikalla:
ROV Arktikum 21.9. 1 p (MLe),
SOD Siurunmaa 1.10. 4 p (OP) ja 5.10. 1 p (Seppo Penttinen).

Räystäspääsky (*Delichon urbicum*)

Ensimmäinen aikaisin: INA Talvitupajärvi 22.4. 1 (JET).

Seuraavat 8.5. kolmella paikalla: KMJ Myllykumpu 1 m (PAa ym.), KIT Kelontekemä 1 (Jouni Junttila) ja KOL Äkäslompola 1 p (PHi, Lasse Virta). 12.5. lähtien havaintoja päivittäin. Toukokuun suurin määrä ROV Valajaskoski 17.5. 30 p (AMä), ja maininnan arvoinen on myös suuri määrä pohjoisen oloissa: INA Alempi Akujärvi 5.6. 50 p, kylmän pohjoisvirtauksen pakottamana hyönteisjahdissa (MR). Syysmuuton huippua kuvaa, että yli puolen sadan räystäspääskyn parvia havaittiin viisi, ja kaikki välillä 11.-14.8. Eniten KIT Kuolajärvi 11.8. n. 80 p, yöpymisparvi ruovikossa (Ville Suorsa, Minna Tuomala) ja ROV Ojanperä 14.8. 80 p (IK). Syksyn viimeiset: ENO Peltovuoma 14.9. 1 kiert (TLe), INA Sarekenttä 14.9. 4 p, kesän toisen pesueen poikaset (2) lähtivät lentoon (Heikki Leivo, Rauna Paadar), PEL Lempeä 17.9. 2 m S (JH). Näiden jälkeen vielä hyvin myöhäiset SOD Siurunmaa 5.10. 3 p (Seppo Penttinen).

Isokirvinen (Anthus richardi) *

Lapin ensihavainto! ROV Aronperä, Jängislahti 2.10. 1 p (OPK)

Metsäkirvinen (Anthus trivialis)

Kevätmuuton alku:

ROV Pöykkölä 2.5. 1 (Seppo Karkkola), Ounasvaara 4.5. 1 ä m (ARu).

Pohjois-Lapissa ensimmäinen INA Menesjärvi 13.5. 1 Ä (JA).

Muuttoajoilta ei ilmoitettu mainittavia määriä.

Myöhäisimmät ROV Vianaapa 13.9. 2 m (MLe) ja SOD Korvanen 14.9. 2 (OP).

Niittykirvinen (Anthus pratensis)

Ensimmäiset huhtikuun puolivälissä:

ROV Teollisuuskylä 13.4. 1 p (VI) ja 16.4. 1 E (VI),

KOL Äkäslompola 16.4. 1 p (Miia Koivula, Kale Rainio),

PEL Yliranta 16.-17.4. 1 (JH).

Pohjois-Lappiin ehätti kuun lopussa: ENO Yrjö Kokko –lintutorni 30.4. 1 m NE (JSi).

Kevätmuuton suurin määrä ROV Niskanperä 29.4. n. 50 (VI).

Syksyllä eniten ROV Aronperä 14.9. 50 kiert (JJ).

Havaintoja syyskuun loppuun asti ja lokakuulta vielä yhdeksän, viimeiset:

ROV Aronperä, Jängislahti 4.10. 2 p (JJ) ja 6.10. 8 p (OPK, ARu).

Lapinkirvinen (Anthus cervinus)

Varhaisimmat:

UTS Luopmosjohjeaggi 20.5. 1 p (JHo, Pentti Peltola, RHo),

SOD kk, jätäri 27.5. 2 p, nous (OP), tämä oli myös kevään ainoa havainto pesimäseutujen eteläpuolelta.

Elokuulta 17 havaintoa, jotka lähes kaikki ROV Aronperältä ja INA Mellanaavalta. Viimeiset:

ROV Aronperä, Jängislahti 6.9. 1 p (OPK) ja samalla paikalla sangen myöhäinen 2.10. 1 p (OPK),

INA Mellanaapa, jvp 28.9. 1 (JHo).

Keltavästäräkki (Motacilla flava)

Ensimmäiset keväällä normaaliin aikaan:

ROV Saarenkylä 4.5. 1 p (AMä),

PEL Pellojärvi 8.5. 1 m N ä (JH ym.),

RAN Saariharju, Siuruajoki 9.5. 1/ p (EPä, HPä, JPä).

Pohjois-Lapissa varhaisin INA Mellanaapa 13.5. 1 (OO).

Muutonaikaisia suuria parvia ei ilmoitettu keväältä eikä syksyiltäkään.

Viimeiset:

INA Ahkioniemi 12.9. 1 m ä (SPa),

ROV Aronperä 14.9. 1 ä (VI, JJ).

Sekä vielä hyvin myöhäinen YLI Nuotioranta 1.10. 10 (JSa).

Lisäksi nähtiin kelta- tai sitruunavästäräkki SOD Myllykylä 30.9. 1 m (OP).

Virtavästäräkki (Motacilla cinerea)

40 havaintoa kolmeltatoista paikalta, joista pesintä varmistui neljällä.

SAL Kuutsjärvi, Värriön lp 21.5. 1/ (THi), Kynsivaara, Värriön lp 28.5. 1/ Ä (THi), Hirvasjoki, Värriön lp 2.6. 1 kiert, ilm. koiras (THi), Tuntsa, Nuoluskuru 4.6. 1 Ä (PPi),

SOD Puolakkavaara 4.6. 1/1 p, navakan pohjoistuulen aikana pihamaalla parisen tuntia ruokailemassa (Venla Luukkanen),

PLK Isokuru-Pyhäkuru 27.5.-31.7. yht. 12 havaintoa, ainoa varmistettu pesintä 29.6. 1 tai 2 k ja 1-3 pm (Esa Lehkoinen, Marketta Lehkoinen),

INA Saariselkä 6.6. 1 (MHe),

KMJ Suomutunturi 14.6. 1/ p (Juha Kettunen,

Arto Laakso),

ROV Auttiköngäs 29.7.-21.8., yht. 3 havaintoa, pesintäkin varmistui: 31.7. /1 p, ruokaa nokassa (JJ),

KOL Äkäslompola, Varkaankuru 9.7.-10.8. yht. 5 havaintoa, joista varhaisin varma pesintä:

9.7. 1/1 + 3 pm (Antti Mähönen, Sanna Mähönen, Emma Mähönen, Eero Mähönen),

MUO Pallas, Pyhäjoki 12.6. 1/ p Ä (Markku Mikkola-Roos, Solveig Roos), Pallastunturi, hotelli 16.6.-10.8. yht. 12 havaintoa, varmistettu pesintä: 7.7. /1 + 1 pm (Pekka Rahko, Tiina Rahko), Sammakko-oja 1.10. 1 p (Olli Soutukorva).

Västaräkki (Motacilla alba)
Varhaisin maaliskuun puolella, seuraavat heti huhtikuun alussa:

Västaräkki (Motacilla alba)

UTS Vuogojärvi 24.3. 1 (Eero Sujala),

KIT kk 1.4. 1 p (Aila Moksi, Erkki Koskela),

MUO kk 3.4. 1 p (Orvo Öhman).

10.4. alkaen havaintoja päivittäin. Kevään huippuluvut ynnättiin PEL Ylirannan pelloilta,

missä 22.4. 71 p (JSn, TSn) ja 26.4. 65 p (JH). Suurin määrä syksyllä YLI Portimojärvi 30.8. 60 p (JSa).

Lokakuulta jälleen runsaasti havaintoja. Kuun puolivälin jälkeen nähtiin vielä ENO Hetassa

1 p (vieraili ruokinnalla, viimeinen havainto 22.10., Marjatta Palismaa) ja INA Ivalossa 1 p (viim hav. 31.10., Anja Vest). KMJ Kostamos- sa jäi yksi lintu talvehtimaan navettaan (Päivi Kostamo).

Tilhi (Bombycilla garrulus)
Huonon marjasyksyn jäljiltä tilhi oli alkutalvesta harvinaisuus. Tammikuussa tehtiin 10 havaintoa 94 linnusta ja helmikuussa 24 havaintoa 198 linnusta. Maaliskuussa 22 ilmoitusta 347 linnusta, mutta luvussa on varmuudella päällekkäisyyksiä, sillä PAa rengasti saman parven lintuja KMJ keskustassa pitkin maaliskuuta.

Lähes kaikki alkuvuoden linnut nähtiin KMJ ja ROV, muista kunnista alle 20 ilmoitusta eikä yhtään yli kymmenen linnun parvea.

Huhtikuussa 11 havaintoa 139 yksilöstä, mutta nyt jo laajemmin ympäri Lappia, Rovaniemellä nähtiin vain alkukuusta. Toukokuun summat 41 havaintoa, 125 lintua. Parvet olivat siis pieniä, valtaosa 1-3 tilheä.

Kesän havainto/yksilömäärät: kesäkuu 49/102, heinäkuu 39/134, elokuu 19/180. Elokuun lopulla alkoi esiintyä jo parveutumista, ensimmä-

is-

is-

is-

is-

is-

is-

is-

is-

is-

Sepelrastaskin on kaunis lintu © Juhani Jalkanen

LVT

Lapin Vesitutkimus Oy

Kaarle J. Vartiainen
 Vesitutkimus
 P.O. Box 23, 94100 Kemi
 Puh. 010 3311 888
 E-mail: lvt@lvt.fi
 www.lvt.fi

Yrityksen rekisteröity
 005 000 000
 Y-tunnus: 0000000
 Verkkotunnus: 0000000
 Yrityksen nimi: Lapin Vesitutkimus Oy
 Yrityksen osoite: 94100 Kemi
 Yrityksen puhelin: 010 3311 888

Yrityksen
 005 000 000
 Y-tunnus: 0000000
 Verkkotunnus: 0000000

mäinen suurempi parvi ROV Ojanperä 27.8. 40 kiert (IK).
 Syysvaellus pääsi vauhtiin heti syyskuun alussa, jo ensimmäisen viikon tilhimäärät ylittivät koko elokuun summan. Ensimmäinen "kolmenumeroinen" parvi oli 5.9. POS Oiva 230 p (TBa). Syyskuussa tehtiin 173 havaintoa noin 10000 linnusta. Kuukauden suurimmat parvet laskettiin loppukuusta PEL Yliranta 27.9. 600 p (JH, Seppo Ahvenjärvi) ja INA Ivalo keskusta 24.9. väh. 450 (VL).
 Lokakuun luvut olivat 151 havaintoa ja 17100 yksilöä. Vaellus alkoi hiipua kuun alun jälkeen. Suurin osa havainnoista tehtiin 1.-9.10., ja isoimmat määrät laskettiin alkukuusta: ROV keskusta 4.10. 850 kiert (TBa) ja 9.10. yht. 1500 p, päiväsumma keskustan alueelta (JJ).
 Kuun loppupuoliskon maksimi pohjoisesta: INA Ivalo 19.10. 600 p (OO). Esiintyminen oli runsaampi kuin syksyllä 2009, mutta ei niin huima kuin loppuvuonna 2008.
 Marraskuu oli jo selvästi hiljaisempi: 39 havaintoa 679 töyhtöpäästä. Enimmillään INA Ivalo, Näverniemi 12.11. n. 60 kiert (Mauri Sydänmetsä). Joulukuussa 32 havaintoa, 494

lintua. Suurin määrä ROV keskusta 31.12. 83 (VVa, RKa).

Koskikara (Cinclus cinclus)

Eniten talvisaikaan jälleen INA Jurmukoskessa, missä alkuvuoden maksimi 31.1. 26 p (JA) ja loppuvuoden maksimi 4.12. väh. 36 (JPa, SPa).

Muut yli kymmenen karan ilmoitukset: YLI Kantomaanpää, Allantinranta 11.12. 12 p (TTa), Pessakoski 31.10. 11 (TTa), RAN Simojoki, Kaitavirta 14.11. 11 p (PAa, ONä), myös 1.-2.12. 11 p (AHm, Pyy Hamari, TKa).

Peukaloinen (Trogodytes troglodytes)

Kevään ensimmäiset: ENO Hetta, Periläkoski 20.4. 1 p (JSi), SAL Kellosekä, Pekeloja 22.4. 1 p (RMi). Reviirejä PEL 1, KOL 1, MUO 1, PLK 3, POS väh. 9, ROV 4, SAL 2. Suurin määrä POS Korouoma, Koivuköngäs-Kanjonilaavu 11.6. 7 Ä (ALe).
 Kaikki syyskuiset: POS Korouoma, Honkavaara 6.9. 1 p (OMä,

Ritva Mäkinen),
 KOL Varkaankuru 4.9. 2 ja 8.9. 1 Ä (Pirkko Ala-Uotila, Esa Lehikoinen, Marketta Lehikoinen, Jouko Hakala).

Rautiainen (Prunella modularis)

Kevätmuuttajia havaittiin 17.4. alkaen päivittäin, ensimmäiset PEL Lempeä 17.4. 1 p Än (JH) ja SAV Ainijärvi 18.4. 1 Ä (THi).
 Pohjois-Lapissa 22.4. sekä INA Menesjärvi 1 p ruokintapaikalla (JA, Aino Aikio, Martti Aikio) että ENO Leppäjärvi 1 p ruokintapaikalla (Pirjo Huttunen, Tapio Huttunen).
 Syysmuuton suurimmat rengastusmäärät ROV Aronperällä 7.9. 14 reng ja 10.9. 9 reng (VI). Havaintoja tasaisesti syyskuun loppuun, ja lokakuulta vielä kolme:
 ROV Pöykkölä 3.10. 1 Ä (ARu),
 YLI Portimojärvi 3.10. 1 p Ä (JH),
 SOD kk, Hirveäkurun ampumarata 4.10. 1 p (OP).
 Lisäksi yksi talvehtimaan jäänyt MUO Puutaanranta 5.11.-maaliskuulle 2011 1 p (Kerttu Laurila).

Punarinna (Erithacus rubecula)

Yksi talvehtija selvisi vuodenvaihteen yli: 6.12.2009-2.1.2010 ROV Lapinrinne 1 p (OMä, Ritva Mäkinen, havainto on mainittu jo vuoden 2009 katsauksessa).
 Kevätmuuton ensimmäiset pohjoisessa: KIT Alakylä 4.-13.4. 1 p (Tuomo Mokko), ENO Hetta 9.4. 1 p (Nils-Henrik Valkeapää), Kilpisjärvi 11.4. 1 p (KJo).
 Yleistyi huhtikuun puolivälissä.
 Syksyllä havaintoja lähes päivittäin lokakuun ensimmäisen kolmanneksen, sitten harvinaistui ja viimeiset:
 YLI kk, hautausmaa 3.11. 1 p (Pentti Rautio), ROV Pirttikoski 19.11. 1 p, ollut ainakin viikon paikalla (Jukka Jokelainen), ENO Hetta 23.11. 1 p (Anneli ja Heikki Keränen).

Sinirinta (Luscinia svecica)

Ensimmäiset KIT Sätkenä 12.5. 1/ p Ä (MJo) ja PEL Lempeä 12.5. 1/ p (JH).
 13.5. jo seitsemällä paikalla (PEL, ROV, SAL ja YLI) ja Pohjois-Lapin ensimmäinen ENO Sotkajärvi 14.5. 1/1 (TLe, Eija Leppänen).
 Etelä-Lapista ei ilmoitettu pesimäaikaista havaintoja.
 Syysmuuton kulkua kuvaavat ROV Aronperän

rengastukset: 20.8. 14 reng (VI, JJ), 24.8. 49 reng (VI), 25.8. 11 reng (VI, JJ), 27.8. 40 reng (VI, JJ) ja vielä 4.9. 19 reng (VI).
 Viimeisetkin ROV Aronperällä: 17.9. 5 p, reng (VI), 19.9. 1 p (JSi).

Sinipyrrstö (Tarsiger cyanurus)

2010 oli vielä parempi sinipyrrstövuoosi kuin 2009, jolloin Lapista löytyi 12 laulajaa. Nyt ilmoitettiin 15 laulavaa koirasta, kunnittain: INA 3, PLK 2, POS 3, SOD 4, UTS 3.
 Näiden lisäksi pesintään viittaavat havainnot SAL Takkaselkätunturi 8.7. /1 p, var, ilmeinen pesintä (Kari Loisa, Kiia Malmgren) ja POS Lomavaara 28.7. 1 1kv juv (Ari Rajasärkkä, Antti Rönkä).
 Vuoden ensimmäiset:
 SAL Kuutsjärvi, Värriön Ip 14.5. 1 Ä (THi),
 SOD Kiilopääntie 16.5. 1/ 2kv S (MR).
 SAL Värriön tutkimusasemalla rengastettiin elokuussa 8 sinipyrrstöä (THi ym.).

Leppälintu (Phoenicurus phoenicurus)

Muuton alku:
 UTS Kenesjärvi 1.5. 1 n-puk (OP),
 ROV Ounasvaara 5.5. 1/ Än (ARu), Apukka, pellot 6.5. 1/ p (JSn).
 7.-8.5. jo toistakymmentä havaintoa.
 Viimeiset syyskuun alkupuoliskolla:
 INA Ivalo, Salmenranta 5.9. 1 p (JHo, RHo),
 SOD Lokka, Korvasranta 10.9. 1 p (OP),
 ROV Ounasvaara 11.9. 1/ p (JJa).

Mustaleppälintu (Phoenicurus ochruros)

Peräti viisi havaintoa:
 PEL Sirkkakoski 3.4. 1/ (Kari-Olavi Kiviniemi),
 PLK Saunavaara 4.4. 1/ +2kv (Petri Saarinen),
 RAN Palovaara 11.4. 1 p, naaras tai 2kv k (EPä),
 ROV Ruokolammentie 22.4. 1/ Än, 2kv (ARu, JJ),
 Lordinaukio 9.-12.6. 1/ Än, 2kv (JJ, VNi, JSi).

Pensastasku (Saxicola rubetra)

Ensimmäiset:
 ROV Pöykkölä 7.5. 2/ p (ARu),
 PEL Pellojärvi 7.5. 1 Ä p (ISp),
 KOL Rautuvaaran puhdistamo 9.5. 1 p (PHi, Lasse Virta).
 12.-13.5. jo puolen tusinaa havaintoa, mm.
 Pohjois-Lapin varhaisin INA Mellanaapa 13.5. 1 Ä (OO).
 Viimeiset syksyllä:

ROV Norvajärvi 28.8. 1 (Tuomo Suhonen),
 PEL Lampsijärvi, Nurmela 4.9. 1 p (Reijo Pant-
 sar),
 YLI Viisavaaranvuoma 10.9. 4 (JSa).

Mustapäätasku (*Saxicola torquatus*) *

ROV Niskanperä 2.-3.5. 1/ p (ENe, PNe ym.).
 Lintu oli alalajia maurus.

Kivitasku (*Oenanthe oenanthe*)

Muuton alku toukokuun alkupäivinä:
 KMJ Seitakorva 1.5. 1/ p (KPe),
 ROV Rautiosaari 2.5. 1/ p (JJa), Aronperä 4.5.
 1/ p (VI, ARu).
 Pohjois-Lapissa joutuisin INA Mellanaapa, jvp
 10.5. 1 p (JHo).
 Muutto loppui syyskuun puolivälissä, viimei-
 set RAN Palovaarantie 14.9. 1 n (EPä) ja YLI
 Etelä-Portimajärvi 19.9. 1 p (AJa). Näiden
 jälkeen kuitenkin vielä yksi todella myöhäinen
 havainto: KMJ keskustan venesatama 12.10.
 1 p (PAa).

Sepelrastas (*Turdus torquatus*)

Kevätmuutolta 14 havaintoa pesimäalueiden
 eteläpuolelta, ensimmäiset:
 ROV Vikajärvi 25.4. 1/1 p (HJa, Riikka Jauhi-
 ainen),
 PEL Yliranta 26.4. 1/ p (VI).
 Reviirejä ilmoitettiin ENO väh. 11 ja UTS 4.
 Syysmuutolta vain yksi havainto: MUO Sam-
 makko-oja 7.-11.10. 1/1 p (Olli Soutukorva).

Mustarastas (*Turdus merula*)

Mustarastas oli yksi lintuvuoden tapauksia hur-
 jan kevätesiintymisensä ansiosta.
 Talvella nähtiin kolme lintua:
 ROV Muurola 1.1.-28.3. 1/ p (Martta Lammas-
 saari), Rauhankatu 13.1. 1/ p (Timo Vuolio),
 KMJ Urheilukatu 30.1. 1/ (Veronica Muhli).
 Maaliskuun summa oli neljä yksilöä, ensim-
 mäiset:
 KMJ keskusta, Seinälä 7.3. 1/ p (PAa, AAO),
 POS Rovaniementie 8.3. 1 (Kaarle Myllyneva).
 Huhtikuu jäikin sitten historiankirjoihin 213
 mustarastaalla! Runsas esiintyminen alkoi heti
 alkukuusta, sillä 1.-3.4. tehtiin 20 havaintoa.
 Havaintoja kertyi huhtikuun mittaan kaikista
 alueen kunnista paitsi UTS. Parhailla paikoilla
 nähtiin neljä lintua: ROV Prokonkuja 16.4. 4/
 ruokinnalla (Niina Hiltunen, Milla Hiltunen) ja
 Vanttauskoski 16.4. 3/1 (Matti Virtanen).
 Toukokuussakin havaittiin vielä 38 musta-

rastasta. Kesän yksilömäärät kuukausittain:
 kesäkuu 15, heinäkuu 3, elokuu 1. Huhtikuun
 mustarastaspaljoudesta huolimatta kesällä
 nähtiin vain yksi poikue: ROV Hirvas 7.-10.7.
 1/ + 4 juv (Reino Vaaraniemi).
 Loppuvuoden yksilömäärät: syyskuu 9, loka-
 kuu 26, marraskuu 6, joulukuu 3. Joulukuun
 havainnot: INA Ivalo, eri puolilla 4.-5.12. 1 p
 (useat) ja YLI Kuivakangas 2 p (JSa).

Mustakaularastas (*Turdus atrogularis*) **

Lapissa laji on tavattu aiemmin vain kerran,
 nyt nähtiin yllättäen kaksi lintua:
 SOD kk 29.10. 1 p, v (Lauri Sassali),
 PEL Yliranta 26.11.-21.3.2011 1/ ad p, reng
 (Margit ja Seppo Rätty, JH, ym.).

Räkättirastas (*Turdus pilaris*)

Talvehtijoita havaittiin tammi-helmikuussa 12
 paikalla (KOL 1, KMJ 2, POS 1, ROV 5, SAL
 2, SOD 1). Maaliskuulta ei yhtään havaintoa,
 huhtikuun ensimmäiset SOD kk 4.4. 2 p (MLa,
 Rami Lindroos, Tom Lindroos, Jyrki Normaja)
 ja SOD Sivakkoja 6.4. 1 p (Teemu Lehtiniemi).
 Seuraavat 13.4. kolmella taholla ja tästä lähti-
 en havaintoja ilmoitettiinkin päivittäin. Pohjois-
 Lapissa varhaisin INA Inari kk 25.4. 1 p (Ritva
 Immonen). Kevään suurin määrä ROV Alakor-
 kalo jäteasema 2.5. 200 p (JJ).
 Syksyllä suurimmat määrät ilmoitettiin 12.-
 23.9., esim. YLI Rantakylä 19.9. n. 500 p, mut-
 ta "ilm. tuhansittain lähialueella" (TTa). Loka-
 kuussa yli sadan räksän parvia ilmoitettiin vain
 kaksi, mutta havaintoja tehtiin tasaisesti kuun
 loppuun. Marraskuulta enää 10 havaintoa ja
 joulukuulta vain yksi: SOD kk 3.12. 1 (Matti
 Jalasharju).

Laulurastas (*Turdus philomelos*)

Varhaisimmat:
 SAL Haukkala 16.4. 1 p (Teuvo Karkkola),
 ROV Niskanperä 26.4. 3 p (JJa, KJo),
 KMJ Juujärvi 27.4. 2 p (EJo).
 Pohjois-Lapissa vasta 7.5. INA Ivalo 2 (JET).
 Myöhäisimmät ROV Hera 22.10. 1 kiert (MBä),
 Pöykkölä 29.10. 1 p tilhiparvessa (ARu).

Punakylkirastas (*Turdus iliacus*)

ARu dokumentoi muuton alun Rovaniemeltä:
 Alakorkalo 20.4. 1 p (ARu), Niskanperä 21.4. 1
 p (ARu), Saarenkylä 23.4. 2 p (ARu).

Yleistyi kuun loppua kohden ja Pohjois-Lapis-
 sa ensimmäinen vapunaattona: ENO Hetta

30.4. 1 p (JSi). Keväällä eniten ROV Alakorka-
 lo, jäteasema 2.5. 100 p (JJ).
 Syksyllä suurin määrä ROV Aronperä, Jängis-
 lahti 14.9. 200 kiert (JJ).
 Havaintoja tasaisesti lokakuun loppuun asti,
 viimeiset:
 INA Ivalo, Salmenranta 7.11. 1 (OO),
 ROV Kirkonjyrhämä 5.11. 1 (RKA), Eteläranta
 9.11. 1 p (JJ).

Kulorastas (*Turdus viscivorus*)

Ensimmäiset 17.4. kolmella paikalla: POS Jak-
 samo, Teerisuo 2 p (Saana Meski), ROV Tavi-
 vaara 1 W (IK), KMJ Juujärvi 2 p (PAa).
 Suurimpia muutonaikaisia määriä:
 ROV Apukka, pellot 2.5. väh. 28 p (JSn),
 INA Peskavaara 12.9. 50, muutaman tunnin
 kävelyn saldona (MR).
 Viimeiset lokakuun lopussa:
 ROV Ounasvaara, Isorakka 24.10. 2 S (ARu),
 SAL Hanhikangas 25.10. 1 (RMI), YLI Pessa-
 koski 27.10. 1 p (JH).

Ruokokerttunen (*Acrocephalus*)

lus schoenobaenus)
 Kesän ensimmäiset: ENO Sotkajärvi 20.5.
 1 Ä (PPI), YLI Tengeliö, Tengeliöjoki 22.5. 1
 Ä (TLe) ja ROV Kivitaipale, Kivijärvi 24.5. 2/
 Ä (IK). Inarin Lapin varhaisimmat INA Ivalo,
 Jänkkäjärvi 29.5. 1 Än (JHo) ja UTS Suolaoja
 7.6. 1 Än (LRu).
 Viimeinen ROV Aronperä, Ounasjokisuisto 8.9.
 1 1kv, reng. (VI).

Viitakerttunen (*Acrocephalus dumetorum*)

RAN Paloniemi 9.6. 1 Ä (ALe).

Luhtakerttunen (*Acrocephalus palustris*)

UTS Nuorpiemi 19.6. 1 Än (Ilkka Saarnio,
 Antti Arve, Tapani Rahkola, Timo Salonen).

Rytikerttunen (*Acrocephalus scirpaceus*)

Uusi laji LLY:n alueelle! ROV Aronperä, Ou-
 nasjokisuisto 20.8. 1 1kv, Markku Pernu ren-
 gast (Markku Pernu, VI, JJ).

Mustapääkerttu (*Sylvia atricapilla*)

Kesältä neljä lauluhavaintoa: ROV Alakorkalo
 21.5. 1 Ä (AMä, JSi), ROV Koivusaari, Ounas-

Lapinharakka © Olli-Pekka Karlin

jokisuisto 26.5. 1/ p (VI), INA Ivalo, Neitiaavan pellot 3.6. 1/ Än (JNi, OO), RAN Saariharju, Vitikko 9.8. 1/ Än (HPä, JPä).
 Syksyllä tavanomainen määrä havaintoja: lokakuu 22, marraskuu 12 ja joulukuu 1.
 Yksilömäärät syksyllä kunnittain: ENO 3, INA 6, KMJ 3, KOL 1, MUO 1, PEL 1, ROV 10, SAL 1, SOD 6.
 Viimeinen KMJ Särkikangas 14.12.-5.1.2011 1/ (Timo Jaakola, Pentti Mettiäinen, Paavo Martikainen).

Lehtokerttu (Sylvia borin)

Ensimmäiset: PEL Välikylä 19.5. 1/ p Ä (JH, ISp) ja ROV Ylikylä, Apatie 21.5. 1 Ä (JJ).
 Yhteensä ilmoitettiin 69 laulavaa, pohjoisin havainto UTS Boratbokca 19.6. 1 Ä (Teppo Piira).
 Syksyn viimeiset:
 ROV Lapin keskussairaala 9.10. 1 p, söi pihlajanmarjoja. (ARu),
 INA Ivalo, Salmenranta 5.10. 1 p (JHo), Ivalo, taajama 8.11. 1 p, kohmeisen oloinen lintu. (JPä, ES, Jaana Pikkarainen).

Hernekerttu (Sylvia curruca)

Ensimmäiset: ROV Viirinkylä 9.5. 1 Ä (VRu), KMJ Hoppula 13.5. 1 Ä (EJo) ja YLI Portimojärvi 16.5. 1/ p Ä (JH, ISp).
 Laulavia lintuja tavattiin 26. Syksyllä 2.-27.8. ROV Jängislahdella rengastettiin 5 1kv-lintua (VI).
 Viimeinen KMJ Särkilammentie 14.10. 1 fl, ruokaili koivuissa mustapääkertun kanssa (THi).

Pensaskerttu (Sylvia communis)

Neljä laulajaa kuultiin, kaikki Rovaniemellä: Muurola, uimaranta 17.5. 1 Ä (TSn), Arktikum 19.5. 1 Ä (JJ), Ojanperä 20.5. 1 Ä (JSi), Kivi-taipale, Kivijärvi 24.5. 1/ Än (IK).

Idänuunilintu (Phylloscopus trochiloides)

Ennätysmäinen esiintyminen 2000-luvulla. Kaikki havainnot:
 PLK Pyhätunturi, Isokuru 27.-30.5. 1 Ä (ENi ym.),
 ROV Jokela 28.5. 1 Ä, lauloi lyhyesti ja katosi (VI), Lohiniva, Ruopaspalo 11.6. 1 Än (PPe), Vaattunkiköngäs, Kielosaari 11.-15.6. 1 Ä p (ARu, ENi, JJ, OSä, LHi), sama lintu Ä myös Köngäänsaassa 14.6. (ARu, ENi), Ylikylä 24.6. 1 Ä (JSi), Ratantaus, Pirttitie 15.7. 1 Än

(JSi),
 POS Korouoma 30.5. 1 Ä (Esa Räisänen), Korouoma, Koivuköngäs-Kanjonin laavu 11.6. 3 Ä (ALe), Korouoma, Kanjonilaavu 19.6. 1 Ä (ALe),
 SAL Syväkuru, Värriön luonnonpuisto 2.6. 1/ fl ä, p (THi), Tuntsa, Ylimmäinen Nuoluskuru 4.6. 2 Ä (Jyrki Tolvanen), Vilma, Ylimmäinen Palotunturi 28.6. 1 Ä vesisateessa (PPI),
 KIT Laataskuusikko 10.6. 1/ Än p (IMä), KOL Taapajärvi, Koivulehto 11.6. 1 Ä (PPe).

Lapinuunilintu (Phylloscopus borealis)

Kaikki ilmoitetut:
 INA Lemmenjoki, Seärikjoen suisto 13.6. 1/ p (Heikki Jaakola), Ivalo, Nillankenttä 16.6. 1 Ä (Kari Penttilä),
 SAL Tuntsa, Puitsitunturi 22.6. 3 Ä + 1 varoitteleva eri puolilla (PPI),
 SOD Pomokaira 26.6. 1 Ä (PP),
 UTS Kaldoaivin erämaa, Vaisjohkan suussa 1.7. 1 Ä (Juha Sihvo), Hárátskáidi, Kaldoaivin erämaa 10.7. 1 Ä (JA),
 KIT Keimijärvi, Keimijoen suu 9.7. 1 p Ä (Olli ja Rauha Salminen),
 ENO Rommajärvi 26.7. 1 Än (AJa).

Sirittäjä (Phylloscopus sibilatrix)

Kevään ensimmäiset laulajat: ROV Asemieskatu 17.5. 1 Ä (JJ), SAV Sokli, Loitsanlampi 18.5. 1/ fl (THi), YLI Portimojärvi 22.5. 1 Ä (TLe).
 Yhteensä tavattiin 25 laulavaa lintua, kunnittain: ENO 3, KIT 1, PLK 1, POS 2, RAN 1, ROV 12, SAL 2, SAV 1, YLI 2.

Tiltalti (Phylloscopus collybita)

Kevään ensimmäiset: INA Lusmaniemi 17.4. 1 rantapajukossa ruokaileva (JA), ROV Kivi-taipale 18.4. 1 p (IRa), INA Talvitupajärvi 22.-23.4. 1 p (Seija Huru ja Leo Ranta).
 Runsaasti havaintoja eri puolilta Lappia, pohjoisen kunnista ENO 3, INA 20 ja UTS 5.
 Syksyn viimeiset: ROV Koivusaari 26.-27.10. 1 (OMä, ARu),
 INA Ivalo keskusta 31.10. 1 Ivalo-Koppelo talvilintulaskennassa (OO, JHo),
 KIT Venesuvanto 5.11. 1, lähti autotallista lentoon (Tuija ja Tapio Seppälä).

Idäntiltalti (Phylloscopus collybita tristis)

ROV Vaattunkiköngäs, Karhukumpu 11.6. 1 Ä p (ARu). Havaitseen kuvaus: Lauloi aktiivi-

sesti. Tavallisesta tiltaltin laulusta poikkeava säe, jossa oli "taipuvia" tavuja. Jokainen tavu korkea ja kirkas, ei tiltaltin matalia "tylt"-ääniä ollenkaan. Tavujen korkeus ei vaihdellut niin paljon kuin tiltaltin laulussa tavallisesti. Säe pysyi lähes samana kerrasta toiseen: "til-talt-tilt-tityi-tilt-tityi-tilt-tityi-til-talt".

Pajulintu (Phylloscopus trochilus)

Ensimmäiset havaittiin 8.5. useammassa paikassa ROV, YLI ja PEL. Pohjois-Lapissakin jo 9.5. UTS kk, Utsjoen suu 1 p (LMu) ja Seitatie 1 (Liisa Ahlakorpi).
 Viimeiset 18.9. kolmella taholla (INA, ROV ja YLI) ja näiden jälkeen vielä ROV Aronperä, Ounasjokisuisto 21.9. 1/ 1kv rengastettiin (VI).

Hippiäinen (Regulus regulus)

Havainnot kuukausittain: maaliskuu 1, huhtikuu 17, toukokuu 7, kesäkuu 9, heinäkuu 4, elokuu 4, syyskuu 11, lokakuu 5, marraskuu 1 ja joulukuu 2. Pohjois-Lapista havaintoja INA 3 ja ENO 4.

Harmaasieppo (Muscicapa striata)

Ensimmäiset ROV Ounasvaara 15.5. 1 Ä (JSi), SOD kk 16.5. 1 (PP) ja SAL Kuutsjärvi, Värriön lp 17.5. 1 ä (THi).
 Viimeiset normaalin ajankohtaan INA Ivalo, Salmenranta 12.9. 1 p (JHo, RHo) ja Inari Saariselkä 12.9. 1 p (Juha ja Marianne Saarnio).

Pikkusieppo (Ficedula parva) *

Vuoden ainoa ROV Aronperä, Jängislahti 30.5. 1 n-puk p (ARu).

Kirjosieppo (Ficedula hypoleuca)

Muutto alkoi vapulta, ensimmäiset: INA Pikku-Petsamo 1.5. 1/ p (UKa), ROV Louejärvi 5.-7.5. 1/ (Sirpa Marttila), Pato-koski 5.5. 1/ (Paavo Laine).
 Viimeiset syyskuun alussa: ENO Hetta 1.9. 2 (TLe),
 ROV Napapiiri 4.9. 1 p (MBä).

Pyrstötiainen (Aegithalos caudatus)

Sydäntalvella kateissa, vuoden ensimmäinen havainto INA Akujärvi, Sirjola 24.3. 2 kiert (Annikki Sirjola, ES). Maalis-toukokuulta kertyi 11 havaintoa Inarista ja kaksi Kolarista. Kesäajalta kolme havaintoa, nekin Inarista.
 Seuraavat syysvaelluksen alussa KIT Kent-

tälä 6.9. 8 kiert (JTa). Syyskuulta vain neljä havaintoa 29 linnusta. Loppuvuodesta laji oli kuitenkin runsas: havainto/yksilömäärät kuukausittain: lokakuu 32/244, marraskuu 25/157, joulukuu 15/111. Loka-joulukuun havaintokunnat: INA, KMJ, KIT, KOL, PEL, POS, RAN, ROV, SAL, SAV, SOD ja YLI. Esiintyminen oli toiseksi runsain viimeisen viiden vuoden aikajaksolla.

Viitatieäinen (Parus palustris) **

Syksyn sensaatiolaji saapui Lappiinkin. KMJ keskusta, Seinälä 16.-27.10. 1 p reng (PAa),
 POS kk, Kalliotie 20.-25.10. 1 p, ruokinnalla (MHe, Inkeri Heikkala), myös 18.12. (MHe),
 ROV Koivusaari 26.10. 1 p (OPK), Syväsenvaara 3.11. 1 p, ruokinnalla (VMS), Särki-Kämä, Oravinlampi 10.-20.11. 1 p (Jouko Rautio, IRa),
 KOL Äkäslompolo, Nilivaara 11.12. 1 p, hömötiäisparvessa piharuokinnalla (Kyösti Orava),
 INA Ivalo 31.12. 3 kiert (VL).
 Kolme ensin mainittua havaintoa ovat Rari-teettikomiten hyväksymiä. RK toivoo saavansa kaikista vuoden 2010 linnusta havaintoilmoituksen, jotta invaasio saataisiin mahdollisimman hyvin dokumentoiduksi (Lehikoinen ym. 2011).

Hömötiainen (Parus montanus)

Suurimmat määrät laskettiin syksyn vaellusaikaan, ja ilmoitusten perusteella vaellus oli huipussaan syyskuun jälkipuoliskolla: SOD kk 19.9. väh. 25 kiert (OP),
 ROV Viirinkylä, Vuosuselkä 20.9. 20 p (VRu),
 PEL Lempeä 22.9. 18 m NE (JH).
 Vaeltajia nähtiin myös Pohjois-Lapissa: INA Saijajärvi 23.9. 8 m N (OO) ja ENO Saivokero 24.9. 5 m W, "oikeastaan vain pyrkivät länteen, mutta rohkeus ei riittänyt puurajalta eteenpäin" (Pekka Nurminen).
 Suurin paikallisten hömppien kerääntymä KIT Kenttälä 17.11. 19 p, ruokinnalla (JTa).

Lapintiaainen (Parus cinctus)

604 havaintoa eli satakunta vähemmän kuin vuonna 2009. Etelä-Lapin havaintomäärät jotakuinkin entisellään: KMJ 7, PEL 1, POS 17, RAN 3, ROV 35 ja YLI 0. Rovaniemen havainnoissa runsaasti päällekkäisyyksiä, tapaamispaikkoja vain kymmenkunta.
Hömötiainen x lapintiaainen (Parus montanus x

cinctus)

Yhdeksän havaintoa neljältä paikalta ”höpintaisesta”:

INA Kuukkelilampi 24.2. 1 p (Jörgen Palmgren), Solojärvi 11.4. 1 p, ”seurustele lapintaisen kanssa” (SPa), KIT Raattama, Saivovaara 10.5. 2 p (Juha Jakonen), ENO Kilpisjärvi 27.5.-29.10. välillä 5 hav., 1-2 p, biologisen aseman ruokinnalla (RVö ym.).

Töyhtötiainen (Parus cristatus)

Tuttuun tapaan valtaosa havainnoista tehtiin ROV Ounasvaaran-Ounasrinteen alueella. Lisäksi nähtiin yhdeksällä muulla paikalla: KMJ: Ailanganjärvi (PAa) ja Juujärvi (EJo), PEL: Paamajärvi (JSi) ja Vaaranperä (JH), RAN: Ojavaara (HPä, JPä) sekä ROV: Louevaara (VVa, Ilpo Y. Kojola), Vaattungin Sortovaara (OMä), Napapiiri (MBä) ja Ojanperä

(Jaakko Kauppinen, Riitta Saarinen).

Kuusitiainen (Parus ater)

36 havaintoa, eli paluu normaalimpaan kahden hyvän esiintymisvuoden jälkeen. Alkuvuodelta 20 havaintoa, kunnittain: ENO 1, INA 1, KMJ 1, KOL 3, PEL 1, PLK 1, POS 1, RAN 1, ROV 7, SOD 1, YLI 2.

Kevätpuolen viimeinen ROV Viirinkangas 4.4. 1 Än p (ARu), seuraavat havainnot vasta lokaan puolivälissä.

Syksyltä-alkutalvelta 16 havaintoa (ENO 1, PEL 4, POS 1, RAN 3, ROV 5, SAL 1, YLI 1).

Sinitiaainen (Parus caeruleus)

Talvella oli yllättävän vähän urpiaisia
© Olli-Pekka Karlin

Vajaat 500 havaintoa eli alun toistasataa vähemmän kuin vuosi sitten. Etelä-Lapissa laji on jo niin yleinen, että kaikkia havaintoja ei varmastikaan kirjata muistiin, joten vuosittaisen havaintomäärän käyttäminen esiintymisen kuvaajana on epävarmalla pohjalla. Pohjois-Lapista viimevuotista vähemmän havaintoja (ENO 28, INA 48, UTS 2), kesä-elokuulta ei ainoatakaan.

Vuoden suurimmat määrät ROV Viirinkylä 13.2. 35 p (VRu), Vanttauskoski 15.1. 24 p (THa).

Talitiainen (Parus major)

Suurimmat parvet:

ROV Etelärinne, Jokkatie 5.2. 85 kiert (ARu), Korkalovaara 3.2. 60 kiert (ARu), KMJ keskusta, Seinälä 30.1. 80 p (PAa).

Pähkinänakkeli (Sitta europaea)

Vaisu nakkelivuosi, havaintoja vain kuudelta paikalta:

PEL Välikylä 5.5. 1 p (ISp)
INA Kettujoki 5.10.-vuoden loppuun 1 p (MR, Outi Rikkonen, Petteri Korppila), Keväjärvä noin 29.10.-10.12. 1 p, kylän eri ruokinnoilla (Sami Huutola, Marjatta Akujärvi ym.), KMJ keskusta (Vaaratie-Urheilukatu) 12.10.-vuoden loppuun 1 p (PAa, Panu Muhli, Tapio Nurmi), SAV kk, Tippakuja 21.10. 1 p (Veikko Kakkonen), PLK Pyhäntunturi, Pyhäjärvi 3.12. 1 p (Viljo ja Tuula Pasula) ja 23.-27.12. 1 ruokinnalla (Mika Jämsä).

Puukiipijä (Certhia familiaris)

Havaintoja ilmoitettiin tasan sata eli selvästi vähemmän kuin muutamana edellisenä vuonna. Päällekkäisyyksiä totutusti paljon, erityisesti ROV Ounas- ja Tavivaarasta. Havainnot kuukausittain: tammi 9, helmi 4, maaliskuu 10, huhti 10, touko 4, kesä 5, heinä 4, elo 5, syys 10, loka 24, marras 10, joulukuu 5. Kunnittain: INA 9, KIT 2, KMJ 2, MUO 2, PEL 8, PLK 3, POS 9, ROV 57, SAL 5, SOD 2, YLI 1.

Pikkulepinkäinen (Lanius collurio)

Havaittiin kolmella paikalla:

ROV Harjulampi 1.6. 1/1 p (VPe, AMä ym.) ja 9.-10.6. 1/ p (VNi, JSi), Vitikanaapa 18.6. 1/ p (JSi), PLK kk 30.9. 1/ p (Kirsti Pelkonen).

Isolepinkäinen (Lanius excubitor)

Runsas esiintyminen talvikuukausina ja syysmuuton aikaan, mutta niukahko keväällä. Tammi-helmikuussa havaittiin peräti seitsemän yksilöä, kunnittain KIT 1, KMJ 1, PEL 1, ROV 2 ja UTS 2. Kolme havaintoa tehtiin ruokintapaikoilta. ROV ja UTS havaintopaikkojen välillä on 3 ja 7 km, joten kyse voi olla samoista linnuista.

Maaliskuulta kaksi havaintoa (PEL ja KIT), ja seuraavat muuton alkupäivänä 16.4. kolmella paikalla: ROV Aronperä, Ounasjokisuisto 2 p (ARu, VI), INA Pikku-Petsamo, Neitiaapa 1 p (UKa), SAL Haukkala 1 p (Teuvo Karkkola). Tämän jälkeen havaintoja kertyikin päivittäin.

Huhti-toukokuun saldo oli 28 havaintoa, jossa on todennäköisesti päällekkäisyyksiä ROV Aronperän osalta. Havaintomäärä laski siis selvästi vuodesta 2009 (59 hav.)
Syyskuulta 44 havaintoa eli jonkin verran muutamaa edellistä vuotta enemmän. Lokakuusakin nähtiin vielä 11 isolepinkäistä ja marraskuussa neljä. Myös joulukuussa nähtiin neljä talvehtimaan jäänyttä: INA Sevettijärvi 1.12. 1 p (JET), SAL Pahkakumpu 22.12.-vuoden loppuun 1 p, pihassa lähes päivittäin (Juhani Hautala), RAN Ahvenaapa 22.12. 1 p, joutui petolinnun saalistusyrityksen kohteeksi pihamaalla (JPä), YLI Etelä-Portimojärvi 28.12. 1 p, pyörähti ruokintapaikalla (Ari Kreivi, Tuula Kreivi).

Närhi (Garrulus glandarius)

Vuoden suurimmat närhikeräntymät: YLI Tengeliö 22.9. 14 pellolla (JSa), KIT Kenttälä 29.8. 12 m (JTa), ENO Hetta 20.10. 11 ruokintapaikalla (Marjatta Palismaa). Pohjois-Lapista havaintoilmoitusten määrä kunnittain ENO 82 (paljon päällekkäisiä), INA 95 (osa päällekkäisiä), UTS 8 (havaintoja kuudelta eri paikalta).

Kuukkeli (Perisoreus infaustus)

Kuukkelihavaintojen määrä Tiirassa oli 817 ilmoitusta. 19 prosenttia havainnoista 3 linnun ja 27 % kahden linnun ryhmistä. Suurimmat yli kymmenen linnun kuukkelikoontumat INA Kaamanen Neljän tuulen tupa 1.10. 25 p (Jarmo Lehtonen ym.), KOL Äkäslompola Kesängin Keidas 28.3. 12 p (PPe), Luosu, Hyyverova 21.8. 12 p (PPe), Ylläs Kahvikeidas 23.10. 11 p (PPe).

Harakka (Pica pica)

Vuoden suurimmat harakkakokoontumat: KIT keskusta 14.1. 35 (JTa), Alakittilä 11.3. 26 p (IMä), ROV Lapinaukean kenttä 15.11. 26 p (TBa), YLI Kuivakangas 2.1. 21p (TTa).

Pähkinähakki (Nucifraga caryocatactes)

Havaintoja ilmoitettiin tammikuuta lukuun ottamatta kaikilta kuukausilta painottuen elokuuhun (45 hav.), syyskuuhun (89 hav.) ja lokakuuhun (41 hav.). Pesintöjä todennäköisesti ainakin Rovaniemellä, koska siihen viittaavia havaintoja sekä keskustasta: lääninhallitus

17.7. 5p (VPe), Sairaalanranta 17.7. 5p (JJa), lääninhallituksen piha 18.7. 6p (3 1kv) (JJa, VPe); Ounasvaaralta 12.6. 2 ad p hätäileviä (ARu) että Tavivaarasta 28.6. 4, mahd. lento-poikue (IK).

Havaintoilmoitusten määrät kunnittain koko vuodelta: INA 12, KMJ 9, KIT 3, KOL 4, MUO 2, PLK 2, PEL 65, POS 1, ROV 90, SAL 1, SAV 2, SOD 2 ja YLI 52.

Naakka (Corvus monedula)

Pähkinähakki ruokkii nuorukaista
© Juhani Jalkanen

p (JJa, Jaana Jalkanen). Viimeinen suurempi parvi nähtiin lokakuussa ROV pääposti 17.10. 15 p (AMä), jonka jälkeen havaintoja muutamista linnuista (max 6 yks.) loppuvuodelta. Ylitornion varhaisin havainto on maaliskuulta: Alkkula 12.-15.3. 2 p (JSa). Kesällä Alkkulassa havaittiin parhaimmillaan 5.6. 11 p (JH, ISp, JSa) ja elokuussa Kuivakankaalle alkoi kerääntyä lintuja: 14.8. 20 p (Ari Kekki), 14.9. 32 p (JSa), 18.9. 38 p (JSa), 20.9. 41 p (JSa) ja parhaimmillaan 23.9. 71 p (JSa). Havaintoja naakoista tehtiin koko loppuvuoden ja vielä joulukuussakin esim. YLI Kuivakangas 11.12. 12 p (TTa) ja Kuivakangas 24.12. 2 p (JSa, Sirpa Saarela).

Peltoon naakat saapuivat 1.4. Juoksenkiin 2 p (Reijo Koivuranta). Huhtikuussa havaintoja kertyi enimmäkseen muuttavista linnuista. Havainnot naakoista keskittyivät Juoksenkiin ja Turtolaan, jossa tehdyt kesäaikaiset havainnot viittaavat pesimiseen PEL Turtola 22.6. 3 pp p

Suurin osa havaintoilmoituksista oli Rovaniemeltä ja Ylitorniolta. Rovaniemeltä tammi-helmikuulta havaintoja kaupungin keskustasta 1-2 linnusta. Maaliskuussa muutamia lintuja lisää, ja 13. maaliskuuta jo parvesta ROV tori 7 kiert (JJa, RKa) ja tori 14.3. 11 p (JJa). Tämän jälkeen havaintoja kesäkaudelta tasaisesti myös pesivistä linnuista ja suurimmat kerääntymät ajoittuivat elo-syyskuulle: keskusta, pääposti 19.8. ja 26.8. 42 p (AMä), Rovakatu 21.9. 48

kolta touko-kesäkuussa useita havaintoja 1-2 linnusta ja 5.6. SOD urheilukenttä 4 p (Markus Salmi). Sodankylästä naakkahavainto myös Vuotsosta: 23.5. 3 p (OHi).

Mustavaris (Corvus frugilegus)

21 havaintoa keväältä, kolme kesähavaintoa ja kaksi syksyiltä. Osa ilmoituksista on samoista linnuista.

Kevät/kesähavainnot:

ROV Suosiola 31.3. 1p (ARu), 12.4. Mäntyvaara 1p (VI), Alakorkalo 1p sama lintu kuin edellä (VI), 24.4. Lapinrinne 2 kiert (IRa), 28.4. Kuolajokisuu 2p (VI), 29.4. Kuolajokisuu ilm. +2kv ja 2kv p (VI), 2 p (JSI), 2p (AMä), 1 p (VNi), Paavalniemi, lintutori 2 S (ARu, JSn), 8.5. Muurolanallas, Myllyoja 1 N (VNi, JJ), Käyrämö 6.7. 1 ad p (Pasi Alanko), SAL kirkonkylä 11.4. 1p (Antti Kettunen), INA Siggavuona, Sikovuono 13.4. 1p (JA), 1p (VJu), PEL Yliranta, pellot 23.4. 1 kiert (Jan Almark), Turtola 29.5. 2 m N (JH), SOD kk 12.4. 1 ad (Tapani Järveläinen), Lokka 2.5. 1 ad poroaitauksessa (Kirsti ja Urpo Alakorva), kk 6.5. 1p (Tuuti Hietanen),

KMJ Ulkuperä 4.6. 2 (ESo), Imposenniemi 5.6. 1 ad p (PAa, AHm, TKa).

Myöhäisimmät:

YLI Kauliranta 19.10. 2 (JSa), ROV Hirttiönien 23.12. 1 ä p (IK).

Varis (Corvus corone cornix)

Suurimmat kokoontumat: ROV Harjulampi 7.11. 240 p (TBa), Korvanniemi 22.11. 160 kiert, yöpymisparvi (MLE). Pohjoisia talvihavaintoja: UTS kuntakeskus, INA Ivalo ja Inarin kirkonkylä, ENO Hetta, Kilpisjärvi, Leppäjärvi, Näkkälä, Nunnanen. Vuotsossa 100 linnun kerääntymä tammikuun lopussa: SOD Vuotso 30.1. 100 (OHi).

Nokivaris (Corvus corone corone) **

ROV Pöykkölä 19.6.-5.7. 1 p (AMä, ARu).

Korppi (Corvus corax)

Suurimmat korppimäärät ROV Kuusiselän kaatopaikalta 25.1. 200 p (IK), 7.9. 150 p (IK, TKr) ja KOL Lapiokuusikon jäteasemalta 30.10. 120 p (PPE) sekä ENO Talvatuksen poroaidan jätteillä 22.12. 60 (TLe), 10.2. 50 ja 15.2. 45 (TLe).

Kottarainen (Sturnus vulgaris)

Lapin alueella nähtiin monia harvinaisia lintuja, kuten tämäkin amerikanjääkuikka Inarin Partakossa

© Elle Kokkonen 14v

Muutto alkoi huhtikuun alussa, ensimmäisiä: KMJ Keskusta 1.4. 1 p (Ritva Kelloniemi), ENO Vuontisjärvi 4.4. 1 p (Marjo Stoor), ROV Oikarainen 4.4. 1 p (VRu). 4.4. jälkeen havaintoja päivittäin. Kevään suurin määrä YLI Kuivakangas 18.4. 10 p (Matti Mäkikyrö). Ainoa varmistettu pesintä KIT kk, maatalouskoulu 16.7. 1 ad + 6 juv (JTa). Syksyllä eniten jälleen YLI Kuivakankaalla ja Aavasaksalla, huippuna Kuivakangas 17.9. n 300 kiert (TTa). Lokakuulta yhdeksän havaintoa ja viimeiset marraskuussa: ROV Alakorkalo, jäteasema 1.11. 1 p (ARu), SOD keskusta 2.11. 1 p (Minna Kivilompolo), Tähtelä 8.-13.11. 1 1-kv ruokinnalla (Enna Leino, ENi). Vuoden havaintomäärä 116 on parin viime vuoden tasoa.

Varpunen (Passer domesticus)

Vuoden suurimmat parvet SOD kk, Kaarrostie 12.11. väh. 100 p (OP), ROV keskusta, Lainaupuisto 6.8. 85p (ARu) ja UTS Karigasniemi 1.12. 80 p (JA). Varpusen runsauden väheneminen jatkui Lapissa sekä talvilintulaskentojen että ruokintapaikkatutkimuksen tulosten valossa (Lehikoinen & Väisänen 2010a, 2010b).

Pikkuvarpunen (Passer montanus)

Jälleen uusi ennätys havaintomäärässä: 333 havaintoa! Näistä 234 Rovaniemeltä, muut havaintokunnat: ENO, INA, KMJ, KIT, MUO, PEL, PLK, POS, RAN, SAL, SOD, UTS, YLI. Päällekkäisyyksiä ilmoituksissa on paljon, kun lintuja on kirjattu samoilta ruokinnoilta toistuvasti. Runsastuminen on kuitenkin selvää, sillä suurimmat määrät jo todella suuria: ROV uimahallin puisto 25.8. 200 p (JJ), Ojanperä 1.9. 75 p (IK). Myös muissa kunnissa laskettiin mukavia summia: PEL Jolmanpää 7.12. 25 p (JH, Matti Rintala), KIT Alakylä 9.10. n. 20 p (Risto Marttila), YLI Etelä-Portimojärvi 3.12. 17 p ruokinnalla (Ari Kreivi).

Pikkuvarpunen x varpunen (Passer domesticus x montanus)

Kolme havaintoa: PEL Lempeä 8.10. 1 p (JH), KMJ keskusta, Seinälä 22.-27.10. 1/ p (PAa),

samoin 5.12. 1p, ROV Vennivaara 13.-26.11. 1 p, ruokinnalla (SKo).

Peippo (Fringilla coelebs)

Alkupalvelta kolme havaintoa: SAL Hautajärvi 1.11.2009-16.2. /1 p (Raili Huhtala), KMJ Lehtokatu 31.1. 1 (Uljas Jurmu), Palojärvi koko talven, ainakin 18.2. asti 1/ p (Timo Rajatalo). Kevätliikehännän merkkeinä maaliskuussa tehtiin myös kolme havaintoa. SAL kk, Tasalantie 4.3. 1/ (Olli Teukku, Sanna Teukku), UTS Aittikuolpuna 19.3. 2/ (Pirjo Seurujärvi, MPo), ROV Kivitaipale 23.3. 1/ Ä (IRa). Muuttokauden avasi PEL Turtola 2.4. 1/ p (Reijo Koivuranta) ja 4.4. alkaen havaintoja ilmoitettiin päivittäin. Muuttohuippua kuvannevat 2.5. lasketut kevään suurimmat määrät: ROV Niskanperä, pellot 120 p (AMä) ja Jaatilansaari 100 p (JSI). Syksyllä runsaimmin: ROV Petäjäinen 16.9. 300 p (AMä), YLI Kainuunkylä 29.9. 300 (JSa). Lokakuulta ilmoitettiin runsaasti havaintoja ja marraskuultakin toistakymmentä. Joulukuulta neljä yksilöä: PEL Kellarikangas 6.11.-10.12. /1 p, jalkavainainen, jäi kanahaukan saaliiksi (JH, Jouni Satta ym.), SAL Salmivaara 1.12.-vuoden loppuun 1/ ruokinnalla (PPi), KMJ keskusta, Seinälä 4.-11.12. 1/ p (PAa), ROV Viirinkylä 28.12.-vuoden loppuun 1/ p (VRu).

Järripeippo (Fringilla montifringilla)

Viisi talvihavaintoa, joista POS ja KMJ linnut mainittiin jo edellisen vuoden katsauksessa. POS Karjalaisenniemi 7.12.2009-6.3. 1/ p (Sirpa Väinämö), KMJ keskusta, Seinälä 12.12.2009-28.2. 1/ p, kiertelee piharuokinnoilla (AAo, PAa ym.), PEL Lankojärvi, Penkonniemi 6.-25.1. 1 p (Tuomo Waara), ROV Vennivaara 30.1.-20.2. 1 p, viherpeippon mukana ruokinnalla (SKo), Pöykkölä 22.2. 1 (Keijo Leinonen). Muutto alkoi huhtikuun alkupäivinä: KIT keskusta 2.4. 2 p ruokintapaikalla (HSu,

JTa), KMJ keskusta, Seinälä 3.-4.4. 1/ p (PAa), YLI Haapakoski 4.4. 1/ p (JSa). Pohjois-Lapissa varhaisin ENO Leppäjärvi 13.4. 1 (PSu). Määrät pysyivät pieninä koko huhtikuun ja vasta vapun jälkeen laskettiin kymmenien lintujen parvia. Muuton huippu ajoittunee kevään suurimmista parvista: KMJ Juujärvi 9.5. 500 p pellolla ruokailemassa (PAa), keskusta, Seinälä 9.5. 500 p (PAa), POS Lohiranta 9.5. väh. 500 p (OLa), SAL Porttoaapa pellot 11.5. n. 500, 2a (AAA). Syksyllä määrät vähäisempiä, enimmillään KMJ Isokylä 28.8. 300 p (PAa). Lokakuulta havaintoja vielä runsaasti ja marraskuulta kuusi. Viimeiset: SAV Kuosku 15.11. 1 p (Irja Lauranen), PEL Kylävaara 17.-21.11. /1 p (JPB, Raimo ja Martta Bergman).

Viherpeippo (Carduelis chloris)

Pohjois-Lapin havaintomäärät: ENO 90, INA 85, UTS 13, ja ainoa varmistettu pesintä INA Ahkioniemestä (SPa). Kaikki yli sadan linnun parvet: KMJ keskusta, Seinälä 18.-19.9. 200 p ja 1.10. 150 p (PAa), ROV keskusta, linja-autoasema 27.2. 137 p (TBA), Saarenkylä 26.9. 120 p (Pekka Räinä).

Tikli (Carduelis carduelis)

Seitsemän havaintoa, joista neljä lyhyeltä jaksolta huhtikuun loppupuoliskolta: ROV Korkalovaara, Evakkotie 21.4. 1 p, ruokinnalla (Hiikka Tammilehto, OSä), Vennivaara 26.4. 1, ruokinnalla (SKo), Rautiosaari 27.4. 1 p, ruokintapaikalla (Keijo Heikkilä), keskusta, Koskenranta 1.7. 1 kiert (JSi), Napapiiri 21.7. 1 kiert (MBä), INA Ivalo, Salmenranta 23.4. 1/ p, ruokintapaikalla (JHo, RHo), PEL Lampsijärvi 30.10. 1 p (Yrjö Mäki).

Vihervarpunen (Carduelis spinus)

Talvelta kaksi ilmoitusta: ROV Hirvas 11.-12.1. 1/1 p (Reino Vaaraniemi), Rantavitikka, Korvanranta 30.1. 1 (Ritva Aaltonen). Kevään ensimmäiset: ROV Pöykkölä 25.3. 1 Ä (Jukka Soppela), Napapiiri 31.3. 1 p (MBä). 2.4. alkaen havaintoja liki päivittäin. Pohjois-Lapissa ensimmäinen INA Ivalo 13.4. 1 p (VL). Keväällä eniten PEL Pellojärvi 11.5. 45 m S

(JH). Kesällä vihervarpuset kerääntyivät parviin aikaisin, mm. KIT Nälkävaara 26.7. 70 (JTa). Syksyn suurimmat määrät: SAL Kulvakkopalo 7.8. 180 kiert, 1a (Marko Ollila), KMJ Hoppula 29.8. 200 kiert (PAa). Havaintoja lokakuulta lähes päivittäin kuun puoliväliin asti, viimeinen ROV Ounasrinne 15.10. 1 ä (ARu).

Hemppo (Carduelis cannabina)

Kuusi havaintoa neljältä paikalta: ROV Tavivaara 29.4. /2 p, ruokinnalla, toinen rengastettiin (IK, JJa, KJo) ja 30.4.-3.5. vielä 1 p (useat), Aronperä, Jängislahti 7.5. 1 n-puk kiert (ARu, HJa), Arktikum 19.5. 1/ ä (JJ), INA Mellanaapa 1.6. 1 Än (OO), 15.-16.7. 1/ p (ES, JNi), 25.9. 1 (OO).

Vuorihemppo (Carduelis flavirostris)

33 havaintoa, joista 23 ENO Kilpisjärveltä (20.4.-1.8.). Havainnot muualta: ROV Arktikum 15.4. 2 nous (VVa) ja 20.4. 2 Än p (ARu), Alakorkalo 19.4. 1 kiert (VNi), Aronperä, Jängislahti 13.10. 4 p (OPK), INA Ivalo, Mellanaapa 5.-6.5. 2 p, ainakin toinen laulava (JHo ym.), Näätämo 7.8. 1 kiert urpiaisparvessa (MBä), Siggavuono 12. ja 14.10. 2 p, ruokinnalla (MR), Menesjärvi 14.10. 2 S (JA), KMJ keskustan venesatama 25.10. 2 p (PAa).

Urpainen (Carduelis flammea)

Talvella urpiaisia nähtiin niukanlaisesti. Tammi-kuulta ilmoitettiin 447 yksilöä, ja kuukauden 54 havainnosta 44 tehtiin pihabongausviikonloppuna. Helmikuun yksilömäärä oli vain 88, mutta maaliskuussa laji alkoi runsastua: 77 havaintoa/691 yksilöä. Huhtikuussa kevätmuutto huipentui: 139 hav./noin 3900 yks. Huhtikuun suurin parvi ROV keskusta 16.4. 150 p (JSn). Toukokuussa ilmoitettiin enää 525 urpiaista, lähes kaikki toukokuun ensimmäiseltä viikolta. Syysvaelluksen ensimmäiset viitteet nähtiin jo heinäkuussa: POS Oiva 28.7. n. 87 p (TBA). Elokuussa ynnättiin jo monia 100-200 linnun parvia ja enimmillään SOD kk 3.8. väh. 500 p (OP). Kuukauden summa 2635 urpiaista. Syyskuussa havaittiin 5249 yksilöä, suurimmat parvet INA Ivalo, Salmenranta 6.9. 500 kiert (OO) ja KMJ Oinas 11.9. 670 m, mm. a500

(PHä).

Loppuvuodesta määrät vähenivät, mutta lajia havaittiin ruokinnolla Pohjois-Lappia myöten ja kymmenien lintujen parvia ilmoitettiin yleisesti. Yksilömäärät kuukausittain: lokakuu 1748, marraskuu 536, joulukuu 1022.

Tundraurpiainen (Carduelis hornemanni)

230 havaintoa, kokonaisuksilömäärä 682. Runsain huhtikuussa (82 hav.), mutta havaintoja ilmoitettiin vuoden jokaiselta kuukaudelta. Vuoden suurimmat määrät: INA Kaamanen 4.4. 40 p (MLa ym.), Ivalo, Salmenranta 23.4. n. 30 p (JHo, RHo ym.), UTS Hotelli Pohjan Tuli 1.4. n. 30 p (MLa ym.).

Kirjosiipikäpylintu (Loxia leucoptera)

Alkuvuoden lähes kateissa, yleistyi kesän jälkeen ja oli runsain loppuvuodesta. Yksilömäärät kuukausittain: maaliskuu 2, huhtikuu 11, heinäkuu 11, elokuu 47, syyskuu 46, lokakuu 73, marraskuu 20, joulukuu 58. Syksyllä todettiin myös pesintöjä, esim.: SAL Hirvasjoki, 24.10. 4 p, koiras ruokki poikasta (THi), INA Köysivaara 30.10. 1 ad + 2 juv, koiras ruokki kuusensiemenillä nuoria (JHo, OO).

Pikkukäpylintu (Loxia curvirostra)

Kevääseen saakka hyvin harvinainen, kesälä alkoi runsastuminen ja laji pysyi yleisenä vuoden loppuun asti. Hyvän siemensadon ansiosta laulavia pikkukäpylintuja kuultiin loka-joulukuussa runsaasti ja pesänrakenteluakin nähtiin.

Ilmoitetut yksilömäärät kuukausittain: tammikuu 2, helmikuu 3, maaliskuu 17, huhtikuu 116, toukokuu 20, kesäkuu 142, heinäkuu 297, elokuu 129, syyskuu 55, lokakuu 263, marraskuu 166, joulukuu 652.

Lajilleen määrittämättömien käpylintujen yksilömäärät kuukausittain: tammikuu 4, maaliskuu 23, huhtikuu 66, toukokuu 47, kesäkuu 42, heinäkuu 107, elokuu 38, syyskuu 97, lokakuu 128, marraskuu 65, joulukuu 167.

Isokäpylintu (Loxia pytyopsittacus)

Esiintyminen noudatti sukulaislajien vastavaa: alkuvuodesta harvinainen, yleistyi kesän jälkeen. Yksilömäärät kuukausittain: tammikuu 1, helmikuu 8, maaliskuu 18, huhtikuu 5, toukokuu 13, kesäkuu 13, heinäkuu 12, elokuu 50, syyskuu 92, lokakuu 126, marraskuu 112,

joulukuu 35.

Punavarpuunen (Carpodacus erythrinus)

Havaintoja ilmoitettiin 94, mikä on selvästi enemmän kuin muutamana aikaisempana vuonna. Ilmeisimpien päällekkäisyyksien poiston jälkeen yksilömäärät kunnittain: KMJ 12, KOL 1, PEL 6, POS 4, RAN 6, ROV 47, SAL 3, SOD 1, YLI 2 sekä harvinainen Pohjois-Lapin havainto: INA Ivalo, Viekkala 17.6. 1 Ä (Kari Penttilä). Yhteensä 83 yksilöä. Paikoitellen havaittiin mukavia kerääntymiä, mm. ROV Ylikylä 14.6. 4/ (JJ) ja Niskanperän pellot 8.6. väh. 4 Ä (JJ).

Ensimmäiset keväällä ROV Syväsenvaara 13.5. 1 Ä (VMS) ja Kivitaipale 14.5. 1 Ä (IRa). 16.-17.5. jo viidellä paikalla KMJ, PEL ja ROV. Heinäkuun jälkeen ilmoitettiin vain neljä elokuista lintua, kaikki ROV Jängislahdelta, missä viimeiset 11.8. 1 1kv reng (VI, JJ) ja 16.8. 1 1kv reng (VI).

Taviokuurna (Pinicola enucleator)

Tammikuussa harvinainen: viisi havaintoa kuudesta linnusta. Helmikuussa alkoi kevätmuutto, kuukauden saldo 15 havaintoa, 68 kuurnaa. Maaliskuussa 86 havaintoa 359 yksilöstä, mainittakoon hieno muuttohavainto SAL Tuntsa, Siuloiva 5.3. 61 m NE /6a tunnin aikana (PPI).

Huhtikuulta 47 ilmoitusta, paljon päällekkäisyyksiä Pohjois-Lapista, missä kuurnat viihtyvät pitkään ruokinnolla.

Havaintomäärät syksyllä-alkutalvesta kuukausittain: syyskuu 15, lokakuu 32, marraskuu 30, joulukuu 26.

Loppuvuodeksi Lappiin jäi vain pieniä parvia, marras-joulukuun suurin määrä KMJ Keskusta, Vaaratie 25.12. 12 p (Panu Muhli).

Punatulkku (Pyrrhula pyrrhula)

Suurimmat ilmoitetut määrät: KIT Ylivaara 17.11. 50 p (JTä), ROV Tavivaara 6.2. väh. 30 p ruokinnalla (JJä), Ounasrinne 15.10. väh. 25 p (ARu). Touko-heinäkuulta havaintoja Pohjois-Lapista vain kymmenkunta.

Nokkavarpuunen (Coccothraustes coccothraustes)

Yksitoista havaintoa ja parin vuoden tauon jälkeen tehtiin yksi syyshavaintokin. SOD Vuotso 1.4. 1 p, löytyi myöhemmin kuol-

leena (Lintulat), KMJ keskusta, Seinälä 10.4. 1 p (PAa), INA Inari kk 13.4. /1 ruokintapaikalla (Ilmari Laiti, Aune Kuuva, MR, Outi Rikkonen), Tirro 16.-18.4. 1/ p (JA, Pertti Sotaniemi), Ivalo, Salmenranta 14.5. 1 p ruokinnalla (RHo, JHo, ES, OO, JNi), Kettujoki 31.5. 1 oleillut vajaan viikon pihapiirissä (Tuula Sieppi), ROV Aronperä, Jängislahti 20.4. 2 p (ARu), SAL Kellosekä 26.4. 1 p, ruokinnalla (Matti Kumpare), KIT Sirkka 10.5. 1 (ilm. MJo), ENO Vuontisjärvi 12.5. 1 p (JKe, Pertti Keskitalo), YLI Haapakoski 19.11. 1 p (Kaarlo ja Raija Nalli).

Lapinsirkku (Calcarius lapponicus)

Ensimmäiset havainnot kunnittain: PEL Yliranta 20.4. (useita havaintoja), ROV Aronperä 22.4. 1/ p (VI), SAL Porttoaavan pellot 2.5. 1/ (AAA), ENO Yrjö Kokon lintutorni 4.5. 2 ä m (JSi), KMJ Imposenniemi 4.5. 8 kiert. (PAa), SOD Myllykylä 4.5. väh. 70 (OP), INA Ahkioniemi 7.5. 1 p (SPa), YLI Portimojärvi 8.5. 30 N + 25 N (VI, IK, AKr, TKr, OSä, JSa), KOL Kurtakko 9.5. 40 p (PPE), UTS Karigasniemi 12.5. 1 p (JHo, JNi, ES).

Kevään suurimmat parvet:

SOD Kelujärvi 8.-10.5. väh. 300, parvessa myös pajusirkkuja, muutama kiuru ja yksi tunturikiuru (ENi, OP ym.)

KIT Maatalouskoulu 12.5. 100 (PLe), 14.5. 95 p (JTä, ALi), ROV Jaatila 10.5. 80 p (AMä).

Syysmuuton ensimmäinen havainto Pohjois-Lapin eteläpuolelta ROV Aronperä 18.8. 2m (VI). Vuoden viimeinen havainto: ROV Ounasjokisuisto 1.11. 1 p (OPK, VPe).

Pulmunen (Plectrophenax nivalis)

Ensimmäiset havainnot maaliskuun alusta MUO Putaanranta 2.3. 1 (Kerttu Laurila), KMJ Ulkuperä 7.3. 100 (ESo ym.). Maaliskuun puolestavälistä huhtikuun loppuun ilmoitettiin noin 250 pulmushavaintoa, joista eniten havaintoja kuunvaihteen molemmin puolin. Suurin parvi-havainto PLK Kairala, Jänkälä 5.4. 320 1a p (Petri Saarinen).

Syksyn ensimmäiset PEL Saarivaara 24.9. 1 (VMS) ja ROV Aronperä 24.9. 2 kiert. (VI).

Syksyn suurimmat määrät: RAN Simojärvi Aittoniemi 24.10. 90 p (PAa), KMJ Kostamonkylä

25.10. 70 (Keijo Vihriälä).

Myöhäisin havainto ihan vuoden lopulta ROV Ounaskoski 28.12. 1 kiert. ä (JJ).

Keltasirkku (Emberiza citrinella)

Suurimpia määriä: ROV Lohiniva 14.3. 200 p porojen ruokintapaikalla (IK ym.), Heikkilänranta 12.10. 150 p, joka on arvio alueen keltasirkkumäärästä (JJ), Juotas 30.1. 55 (Liisa Härkönen), Mäntyvaara tallit 11.1. noin 50 p (ARu). Kaikki Pohjois-Lapin talvihavainnot Ivalosta: INA Ivalo, Salmenranta, useita ilmoituksia, enimmillään 28.1. 42 p ruokinnalla (JHo ym.). Ivalo, Saarineitamo, useita ilmoituksia, enimmillään 1.1. 10 p ruokinnalla (JNi). Lisäksi yksi erillinen havaintoilmoitus INA Ivalo 31.1. 1 (Pertti Veijola ym.).

Peltosirkku (Emberiza hortulana)

Peltosirkku jäi myös vuonna 2010 kokonaan havaitsematta. Uusimmassa uhanalaistarkastelussa (Rassi ym. 2010) laji on arvioitu erittäin uhanalaiseksi. Arvion mukaan peltosirkun uhanalaistumiselle ei ole osoitettavissa merkittäviä kotimaisia syitä, ja tärkein syy lienee talvehtimis- tai muutonaikaisten ruokailu- ja levähdysympäristöjen muutos.

Pohjansirkku (Emberiza rustica)

Ensimmäiset havainnot: KIT Alakittilä 23.4. 1 (PLe, Esa Lehtonen), KIT Pakatti 24.4. 1/ (Sirkka Alasjärvi), ROV Korkalovaara 27.4. 1 p (VI). Syksyn muuttoajalta elokuulta eniten havaintoja mm. RAN Varpusuo 21.8. 15 p n. 60 linnun sekaparvessa (EPä, HPä, JPä). Varmistettuja pesimähavaintoja ilmoitettiin kolmesta.

Viimeiset havainnot: YLI Littiaisvuoma 17.9. 16 (JSa), ROV Aronperä 17.9. 1/ +1kv p (VI), SOD kk 28.9. 1 (OP), SOD Siurunmaa 1.10. 1 (OP).

Pikkusirkku (Emberiza pusilla)

Havaintoilmoituksista huomattava osa INA Ivalon Pikku-Petsamon Neitiaavalta, josta myös poikuehavainto 18.7. 5 p: 1 ad, 4 juv (JNi).

Ensimmäiset:

RAN Simojärvi 13.5. 1/ p Än (AHm), INA Neitiaapa 20.5. 1/ p (JNi), Mielikköjärvi 21.5. 1 Ä (Martti Rajamäki).

Muut havainnot touko-kesä-heinäkuulta: INA 23 osaksi päällekkäistä ilmoitusta, SOD 5 ilmoitusta: Kelujärvi, Jeesiö, Riipi, Ylävaalajoki

ja Torvinen. SAL Kotalankylästä 2 ilmoitusta ja KIT 5 ilmoitusta: Iso Palviselkä, Säynäjävuoma, Kievanavuoma, Kelontekemä 1/1 ja 1/ Ä, Sokostovuoma.

Syyshavainnot elo-syyskuulta ROV 7, INA 3, PEL 2, joista myöhäisimmät INA Mellanaapa 4.9. 1 (OO) ja PEL Heikkilänjärvi 4.9. 1 p (Reijo Pantsar).

Pajusirkku (*Emberiza schoeniclus*)

Ensimmäiset havainnot: SAL Salmivaara 14.4. 1/ (EVu), ROV Aronperä 15.4. 1 ä m (ARu) ja ROV Arktikumin ranta 16.4. 1/ p (VI). Pohjoisimman Lapin ensihavainto INA Tirro 18.4. 1/ (Tiina Aaltonen). Suurin kerääntymä YLI Etelä-Portimojärvi 2.5. noin 20 p (AJa), syysmuutolla YLI Littiäisvuoma 19.9. 23 (JSa). Syyshavainnoista suurin osa syyskuulta, viimeisimmät lokakuun alkupäiviltä ja myöhäisin SAL Hietajärvi 13.10. 1 (THi).

Kiitokset

Kiitokset kaikille havaintonsa palauttaneille! Yksittäisten havaintojen tarkennusten ja tarkistusten tiimoilta vaivasimme jälleen monia henkilöitä. Ossi Pihajoen ylläpitämä Bongariwebbinettisivu tarjosi runsaasti lisätietoa.

Katsauksessa käytetyt lyhenteet

k=koiras, n=naaras, ad=vanha, juv=nuori, pp=pesäpoikanen, pm=maastopoikanen, 1kv=samana vuonna syntynyt lintu, 2kv=edellisenä vuonna syntynyt lintu, +1kv=vanhempi kuin tänä vuonna syntynyt lintu jne., pull=poikanen, tp=talvipukuinen, n-puk=naaraspukuinen, p=paikallinen, m=muuttava, kiert=kiertelevä, reng=rengastettu, Ä=laulava, Än=laulava lintu, joka on myös nähty, ä=äänihavainto, rev=reviiri, jvp=jätevedenpuhdistamo. Muutavasta linnusta on ilmoitettu lentosuunta (N=pohjoinen, NE, jne), ** = RK-laji, RK:n hyväksymä havainto, * = LAHKO-laji.

Aluejako ja kuntalyhenteet: Etelä-Lappi: KMJ = Kemijärvi, PEL = Pello, POS = Posio, RAN = Ranua, ROV = Rovaniemi, YLI= Ylitornio, Keski-Lappi: KIT = Kittilä, KOL = Kolari, MUO = Muonio, PLK = Pelkosenniemi, SAL = Salla, SAV = Savukoski, SOD = Sodankylä, Pohjois-Lappi: ENO = Enontekiö, INA = Inari, UTS = Utsjoki.

Havainnoijista, joiden nimi esiintyy katsauk-

sessä useammin kuin kolmesti, on käytetty lyhennettä.

Havainnoijalyhenteet:

Anitta Aalto (AAo), Pirkka Aalto (PAa), Antti Aholainen (AAh), Jouni Aikio (JA), Ari-Antti Aska (AAA), Toivo Baas (TBa), Jukka-Pekka Bergman (JPB), Mika Bäckman (MBä), Jorma Halonen (JH), Taneli Halonen (THa), Allan Hamari (AHm), Mika Heikkala (MHe), Teuvo Hietajärvi (THi), Pekka Hietaniemi (PHi), Pirkko Hietaniemi (PiH), Lotta Hirvas (LHi), Osmo Hirvasvuopio (OHi), Juhani Honkola (JHo), Ritva Honkola (RHo), Panu Hämäläinen (PHä), Veikko Isomursu (VI), Antti Jaako (AJa), Juhani Jalkanen (JJa), Hannu Jauhiainen (HJa), Mikko Joensuu (MJo), Kristiina Johansson (KJo), Erkki Jokelainen (EJo), Jukka Jokimäki (JJ), Vesa Juntunen (VJu), Toivo Kalavainen (TKa), Rauno Kalliskota (RKa), Esa Karkkola (EKa), Olli-Pekka Karlin (OPK), Urpo Karppinen (UKa), Juho Keskitalo (JKe), Mika Kilpala (MKi), Sari Koski (SKo), Aatu Kreivi (AKr), Ismo Kreivi (IK), Topi Kreivi (TKr), Juho Könönen (JKö), Olli Lamminsalo (OLa), Markus Lampinen (MLa), Paula Lehtonen (PLe), Ari Leinonen (ALe), Miikka Leinonen (MLE), Timo Leppänen (TLe), Anja Lindroos (ALi), Vesa Luhta (VL), Lea Maalismaa (LMA), Raimo Mikkonen (RMI), Leena Muotka (LMu), Lauri Mäkelä (LMä), Anssi Mäkinen (AMä), Oiva Mäkinen (OMä), Ilmari Mäkisalo (IMä), Esko Nevala (ENe), Paula Nevala (PNe), Jorma Niemelä (JNi), Erkki Nieminen (ENi), Vesa Nivala (VNi), Olavi Nyysönen (ONy), Olli Näyhä (ONä), Olli Osmonen (OO), Pekka Paarman (PP), Jukka Parkkonen (JPa), Sampo Parkkonen (SPa), Pekka Peltoniemi (PPe), Vesa Perttunen (VPe), Kari Peuna (KPe), Ossi Pihajoki (OP), Petri Piisilä (PPi), Markku Porsanger (MPo), Eero Pätsi (EPä), Henna Pätsi (HPä), Juho Pätsi (JPä), Ilkka Rautio (IRa), Martti Rikkinen (MR), Lasse Ruoho (LRu), Viljo Ruokanen (VRu), Antti Ruonakoski (ARu), Jarmo Saarela (JSa), Martti Salminen (MSn), Sara Salminen (SSa), Jorma Salo (JSI), Heikki Seppänen (HSe), Veli-Matti Sihvo (VMS), Jukka Siltanen (JSn), Taina Siltanen (TSn), Jukka Simula (JSi), Esko Sirjola (ES), Ilkka Spets (ISp), Eerik Sotaniemi (ESo), Pekka Sulkava (PSu), Hilikka Suomalainen (HSu), Olli Sälevä (OSä), Juha Takalo (JTa), Jan-Erik Tanhua (JET), Erkki Takalokastari (ETa), Tapani Tapio (TTa), Olli Tuominen (OTu), Simo Valkonen (SVa), Veikko

Vasama (VVa), Eeva-Liisa Vuonnala (EVu), Roland Vösa (RVö).

Kirjallisuus:

Helle, P. & Wikman, M. 2010. Metsäkanalinnut riistakolmioilla elokuussa 2010. – Niteessä: Wikman, M. (toim.), Riistakannat 2010: riistaseurantojen tulokset. Riista- ja kalatalous – Selvityksiä 21/2010, ss. 37–43. Lehtikainen A., Aalto T., Nikander P.J., Normaja J., Rauste V., Soilevaara K. & Velmala W. 2011: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2010 harvinaisuushavainnot. – Linnut-vuosikirja 2010:86-99.

Lehtikainen A. & Väisänen R.A. 2010a: Ruokintapaikkalintujen kannanvaihteluista talvina 2007/08-2009/10. – Moniste, 27.9.2010, 7 s. Lehtikainen A. & Väisänen R.A. 2010b: Talven 2010/2011 reittilaskennat. – Moniste, 27.10.2010, 4 s.

Paasivaara, A., Helle, P. & Katajamaa, J.

2010. Ylä-Lapin riekot 2010. – Niteessä: Wikman, M. (toim.), Riistakannat 2010: riistaseurantojen tulokset. Riista- ja kalatalous – Selvityksiä 21/2010, ss. 44–45.

Pöysä, H., Wikman, M., Väisänen, R.A. & Lehtikainen, A. 2010. Vesilintuseurannan tuloksia 2010. – Niteessä: Wikman, M. (toim.), Riistakannat 2010: riistaseurantojen tulokset. Riista- ja kalatalous – Selvityksiä 21/2010, ss. 34–37. Rassi P., Hyvärinen E., Juslén A. & Mannerkoski I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.

Pajulintu ruokkii poikasiaan
©Petri Piisilä

EKOPINNAKISA 2010

Anssi Mäkinen

Kuusitiainen on hieno ekolaji © Olli-Pekka Karlin

Osanottajamäärä ja tulostaso jäivät kahta edellisvuotta vaatimattomammiksi; kenties kahden kovan vuoden jälkeen yleistä kisaväsymystä oli liikkella. Vähäpätöisestä

kisasta ei silti ollut kyse, kun voittotulos oli kautta aikain toiseksi kovin ja voittomarginaali niin ikään toiseksi suurin (v. 2007 voitin itse 175 lajilla ja 51 lajin erolla seuraavaan). 2010 oli myös huomattava harvinaisuusvuosi, mikä näkyi ekopinnakisassakin:

Jorma Halosen löytämä Suomen 11. arokiuru on kaikkien aikojen harvinaisin ekopinnakisassa havaittu laji, jonka varjoon jäivät mm. mustapäätasku, mustaleppälintu, viitakerttunen ja valkoselkätikka.

Ekopinnakisassa on nyt havaittu 220 lajia kautta aikain. Harmi ettei viitatiainen tähän kisaan ehtinyt, vaikka muutama pihahavainto siitä tehtiinkin – toivottavasti tänä vuonna onnistuu.

UUDET KISALAJIT:

valkoselkätikka, arokiuru, mustaleppälintu, mustapäätasku, viitakerttunen, pikkusieppo, pikkulepinkäinen, tikli

Seitsemän henkilöä ilmoitti tuloksensa määrään mennessä. Lajeja havaittiin yhteensä 181.

TULOKSET (suluissa ässälajit):

1. Antti Ruonakoski / ROV 163 lajia (haarahaukka, turkinkyyhky, harmaapäätikka, valkoselkätikka, mustaleppälintu, pikkusieppo, kuusitiainen, pähkinähakki)
2. Anssi Mäkinen* / ROV 144 lajia (harmaasorsa, mustakurkku-uikku, ruiskäkkä, viirupöllö, pikkulepinkäinen)
3. Juhani Honkola* / INA 123 lajia (punasotka, vesipääsky, tikli, pikkusirkku)
4. Ari Leinonen / Oulu 97 lajia (mehiläishaukka, viitakerttunen, idänuunilintu)
5. Timo J. Leppänen / ENO 95 lajia
6. Jorma V.A. Halonen* / PEL 93 lajia (arokiuru)
7. Jouni Aikio* / INA 79 lajia

*osallistunut jokaiseen kisaan v. 2006–2010

Lokakuun pinnakisa 2010

LOKAKUUN PINNAKISA 2010

Vuoden kilpailu toi uudet lokakuun pinnakisan ennätykset voittotuloksessa ja kokonaislajimäärässä. Lajeja havaittiin yhteensä 121. Kaikkien havaitsemat lajit olivat sinisorsa, telkkä, tilhi, räkättirastas, hömötiainen, sinitiainen, talitiainen, närhi, harakka, varis, korppi, viherpeippo ja punatulkku. Uusia kislajeja olivat isovesipääsky, pikkuruokki, valkoselkätikka, tunturikiuru, isokirvinen ja viitatiainen.

Kisaaja	Lajimäärä		
1. Antti Ruonakoski	84	9. Juha Takalo	52
Iso Falco		10. Juhani Jalkanen	50
2. Jarmo Saarela	74	11. Jukka Jokimäki	48
Fasaani, hiirihaukka, tuulihaukka, metsäkirvinen,		12. Juhani Honkola	46
keltavästäräkki, mustavaris		13. Mika Heikkala	45
3. Jorma V. A. Halonen	68	14. Kristiina Johansson	43
4. Olli-Pekka Karlin	66	15. Anssi Mäkinen	39
Isokirvinen, lapinkirvinen		16. Vesa Perttunen	38
5. Ossi Pihajoki	62	17. Eila Ylilokka	36
Haarapääsky, pohjansirkku		18. Pekka Hietaniemi	35
6. Olli Osmonen	57	19. Olli Sälevä	29
7. Pirkka Aalto	55		
Härkälintu, isovesipääsky, kivitasku			
8. Timo J. Leppänen	52		
Kiiruna, pikku-uikku, pikkuruokki			

Vuorihemppojakin tavattiin lokakuun kisassa
13.10 Rovaniemi, Jängislahti © Olli-Pekka Karlin

KESKITALVEN TALVILINTUKISA 2010-11

Keskitalven lintukilpailun viidestoista juhlakisa on takana.

- Ankarasta talvesta huolimatta lajeja löytyi kautta aikojen toiseksi eniten: 75 (ennätys on talvelta 2008-09: 78 lajia).

- Tähänastisten kilpailujen yhteinen lajimäärä nousi 110:een västäräkin, rautiaisen ja viitatiai-sen ansiosta. Onko muuten alueemme kasvihuoneita käyty katsomassa tai edes kyselemässä uusien västäräkki- ja jopa haarapääskypaikkojen toivossa? Seinäjoella talvehtii 13 västäräkkiä samassa kasvihuonekokonaisuudessa!

- Yllätys, yllätys: Pellon mustakaularastas ei ollut uusi, vaan kyseessä oli jo lajin toinen kerta talvikisassa.

KOTIKUNTASARJA 2010-2011

Henkilö	Kunta	
1.Antti Ruonakoski	Rovaniemi	36
2.Juhani Jalkanen	Rovaniemi	31
3.Anja Haavikko	Rovaniemi	30
Juhani Honkola	Inari	
Toivo Kalavainen	Ranua	
6.Jukka Jokimäki	Rovaniemi	29
7.Vesa Perttunen	Rovaniemi	28
8.Jorma V.A. Halonen	Pello	27
9.Pirkka Aalto	Kemijärvi	25
10.Allan Hamari	Ranua	24
11.Mika Heikkala	Posio	23
12.Venla Väisänen	Savukoski	22
13.Eeva Pyhtilä	Rovaniemi	21
14.Timo J. Leppänen	Enontekiö	20
15.Anssi Mäkinen	Rovaniemi	17
Eila Ylilokka	Savukoski	
17.Esa Lehtonen	Kittilä	16
Paula Lehtonen	Kittilä	

KOKO LLY:N ALUE 2010-2011

Henkilö	Kunnat	
1.Olli-Pekka Karlin		
Rov,Pel,Muo,Ran,Kit,Kol		40
2.Antti Ruonakoski	Rov	36
3.Toivo Kalavainen	Ran,Rov	32
4.Jorma V.A. Halonen	Pel,Rov,Ran,Yli	31
Juhani Jalkanen	Rov	
Kristiina Johansson	Rov,Eno,Muo	
7.Anja Haavikko	Rov	30
Juhani Honkola	Ina	
9.Jukka Jokimäki	Rov	29
10.Pirkka Aalto	Kmj,Ran	28
Allan Hamari	Ran,Eno,Pel,Rov	
Timo J. Leppänen	Eno,Muo,Kol,Pel	
Vesa Perttunen	Rov	
14.Mika Heikkala	Pos	23
15.Venla Väisänen	Sav	22
16.Eeva Pyhtilä	Rov	21
17.Anssi Mäkinen	Rov,Pel	19
18.Eila Ylilokka	Sav,Sod	18
19.Esa Lehtonen	Kittilä	16
Paula Lehtonen	Kittilä	

Pohjantikkaa pitää jo etsiä, jotta sen löytää joulu-tammikuussa 11.3.2010 Muonio
© Olli-Pekka Karlin

Laji	KIT	KOL	MUO	PEL	YLI	L-L	ROV	RAN	R-S	I-L	KMJ	PLK	POS	SAL	SAY	P-L	ENO	INA	SOD	UTS
LAULUJOUTSEN						1			2	1						3				
TAVI						0			1	0						0				
SINISORSA						3			2	1						2				
TELKKÄ						0			1	0						1				
ISOKOSKELO						0			0	1						0				
PYY						4			2	4						3				
RIEKKO						5			2	4						4				
KIIRUNA						1			0	1						4				
TEERI						5			2	4						3				
METSO						5			1	5						3				
FASAANI						0			1	1						0				
KAARKURI						0			0	1						1				
PIKKU-UIKKU						0			1	0						0				
MERIKOTKA						0			1	0						1				
KANAHAUKKA						4			2	4						1				
VARPUSHAUKKA						3			1	1						1				
MAAKOTKA						3			1	4						3				
TUNTURIHAUKKA						0			0	0						2				
HARMAALOKKI						2			0	0						0				
KESYKYYYHKY						3			2	2						3				
TURKINKYYHKY						0			1	0						0				
HUUHKAJA						1			0	0						0				
HIIRIPÖLLO						5			2	5						3				
VARPUPÖLLO						2			1	2						2				
VIIRUPÖLLO						0			1	0						0				
LAPINPÖLLO						2			0	1						1				
HELMIPÖLLO						5			2	4						3				
HARMAAPÄÄTIKKÄ						3			2	2						1				
PALOKÄRKKI						2			1	4						2				
KÄPYTIKKÄ						5			2	5						3				
PIKKUTIKKA						4			0	1						2				
POHJANTIKKA						3			2	1						3				
VÄSTÄRÄKKI						0			0	1						0				
TILHI						4			1	3						3				
KOSKIKARA						5			2	5						3				
RAUTIAINEN						1			0	0						0				
MUSTARASTAS						1			0	0						1				
MUSTAKAULARASTAS						1			0	0						0				
RÄKÄTTIRASTAS						0			1	0						2				
MUSTAPÄÄKERTTU						0			0	1						0				
HIPPIAINEN						0			1	0						0				
PYRSTÖTIAINEN						1			2	2						2				
VIITATIAINEN						1			1	1						1				
HÖMÖTIAINEN						5			2	5						4				
LAPINTIAINEN						3			2	3						4				
TÖYHTÖTIAINEN						1			1	1						0				
KUUSTIAINEN						5			2	2						1				
SINITIAINEN						5			2	5						3				
TALITIAINEN						5			2	5						4				
PÄHKINÄNAKKELI						0			0	3						1				
PUUKIIPPIÄ						1			1	1						1				
ISOLEPINKÄINEN						2			2	1						1				
NÄRHI						5			2	5						4				
KUUKKELI						5			2	5						4				
HARAKKA						5			2	5						4				
PÄHKINÄHAKKI						3			1	2						2				
NAAKKA						1			1	0						0				
MUSTAVARIS						0			1	0						0				
VARIS						5			2	4						4				
KORPPI						5			2	5						4				
VARPUNEN						5			2	4						4				
PIKKUVARPUNEN						4			2	1						2				
PEIPPO						1			1	2						0				
JÄRRIPPEIPPO						0			0	0						1				
VIHERPEIPPO						5			2	4						4				
URPIAINEN						5			2	5						4				
TUNDRAUPIAINEN						4			2	4						4				
KIRJOSIIPIKÄPYLINTU						5			1	3						2				
PIKKUKÄPYLINTU						5			2	5						2				
ISOKÄPYLINTU						5			2	2						2				
TAVIOKUURNA						1			2	4						2				
PUNATULKKU						5			2	5						4				
NOKKAVARPUNEN						0			1	0						1				
PULMUNEN						0			2	0						0				
KELTASIRKKU						3			2	2						1				
Lajeja yhteensä	37	31	37	42	42	56	57	39	60	56	44	17	31	41	32	57	35	54	37	15

INARIN LAPIN PINNAKISA 2010

Inarin Lapin pinnakilpailun purkutilaisuus pidettiin Loppiaisena 6.1.2011. Kutsuin pinnamiehet vaimoineen kokoon jo klo 13, jolloin pikkupusta hamuavat voisivat saada sen ruokintapaikaltani havaintovihkoonsa melko arvokkaan lajina ja onnistuihan se.

Perinteisen aterian jälkeen pinnamiehet kerääntyivät olohuoneeseen ja sain onnistuneesti Jounin suorittamaan pinnahuutajan ja sihteerikön tehtävän, joka valmistamaani koontilistaan ruksasi kunkin lajihuudot huolella.

Monesta mielenkiintoisesta lajista virisi värikäs keskustelu ja Martti tokaisi useasti, että onko sulla "Jussi" sekin, mistäs sait?

Pinnahuutelu keskeytyi välissä Ritva-vaimon kehoituksesta siirtyä nauttimaan kahvia ja täytekkua. Kahvikupin ääressä keskustelu harhaantui jo kuluvaan vuoteen ja useampi kuvitteli ääneen, että jospa viettäisi vähän välivuotta pintojen keräyksessä. Saapa sitten nähdä, kun kevät koittaa ja kiihkeä lintusten muutto alkaa, niin taitaa kiihko kiikarin ja putken takaa tuijottamiseen taas alkaa itse kullakin? Alustavasti sovimme, että tänä vuonna keskitytään Ivalon Hirviniemen sekä Mellanaavan ja lähiympäristön tarkkaan havainnointiin.

Pinnahuutojen loputtua kukin kisailija ilmoitti tuloksensa ja sitten Jouni laski tarkkaan merkikiruksit lomakkeelta. Onnittelusateen vielä kestäessä Jouni ilmoitti yllättäen, että Jorman tulos on yhtä lajia vähemmän, hän laski nopeasti tuloksensa ja selvisi syy. Yksi laji oli merkitty Jorman listassa sekä Inarin että Utsjoen kohtaan ja excelinen kun laski yhteistulosta Inarin Lapin alueelta. Heti välittömästi alkoi hauska polemiikki Ollin ja Jorman välillä, kun lajimäärä on molemmilla sama, kumpi on nähnyt viimeisenä ensin? Mukavan irvailun jälkeen he totesivat

olleensa Kutturan retkellä yhdessä ja Jorma sai kirjosiipensä Köysivaarasta sekä Olli pulisevan hiiripöllön puoltatuntia myöhemmin Kutturan kylältä. Pinnakilpailu sai lopullisen järjestyksen. Loppupuheluissa todettiin Inarin Lapissa olleen ja käyneen viime vuonna monta harvinaista lajia niin kuin koko Suomessa. Odotettavissa on eteläisen lajiston edelleen siirtyminen pohjoisemmaksi sekä mahdollisten harhailijoiden lisääntyminen alueellamme.

Tulokset:

1. Juhani Honkola 160 lajia, uusi Inarin Lapin ennätys
2. Jorma Niemelä 158 oma ennätys
3. Olli Osmonen 158 oma ennätys
4. Esko Sirjola 152 oma ennätys
5. Jouni Aikio 144 oma ennätys
6. Martti Rikonen 138
7. Vesa Juntunen 119

Ässät:

Juhani Honkola: harmaasorsa, hiirihaukka, tikli
Jouni Aikio: kiljuhanhi, heinätavi, lapinuunilintu
Olli Osmonen: kangaskiuru
Martti Rikonen: myrskylintu

Kilpailijat havainnoivat yhteensä 172 lajia

Kilpailijoiden havaitsemat harvinaisimmat lajit: Kiljuhanhi, tundahanhi, valkuposkianhi, harmaasorsa, punasotka, pilkkaniska, amerikanjääkuikka, myrskylintu, haarahaukka, ruskosuohaukka, arosuohaukka, hiirihaukka, uuttukyyhky, turkinkyyhky, kangaskiuru, tunturikiuru, sinipyrstö, hernekerttu, lapinuunilintu, naakka, tikli, hemppo.

Juhani Honkola

Pilkkaniska ilahdutti Inarin lintuharrastajia Hammastunturin erämaan Harjuntausjärvellä 2.6 ©Martti Rikonen

VÄRRIN SINIPYRSTÖT

Teuvo Hietajärvi

V.2009 syyskuun alkupäivinä tapasin sinipyrstön Värrin tutkimusaseman (missä olen töissä) luona alhaalla kurussa sijaitsevan pienen Kuutsjärven rantapusikossa. Järvestä (oikeastaan lampi) lähtee ojamainen Kuntasjoki ja tämän ojan ympäristössä kasvaa koivua ja pajua sekä muita puita melko tiheässä. Sinipyrstö viihtyi muutaman päivän alueella. Minulla oli teleobjektiivi silloin remontissa, enkä saanut kunnon kuvaa linnusta. Se oli kuitenkin naaraspuikkuinen, mikä tarkoittaa joko naarasta tai nuorehkoa koirasta. Lintu kuitenkin laulaa luutteli hiljaksen eräänä iltana, joten ainakin se oli koiras ja varmaankin ainakin 2-kv., koska en usko saman vuoden poikasen vielä osavan laulaa. Tosin on mahdollista, että lintuja oli useampikin, mutta kertaakaan en nähnyt enempää kuin yhden kerrallaan.

Keväällä 2010 kuulin ensimmäisen sinipyrstön aseman pihapuussa jo 14.5., vain pari päivää myöhemmin kuin kevään ensimmäiset havainnot koko Suomessa. Kesäkuulla etsin parina

päivänä sinipyrstöjä aseman ympäristön kuruilta soittaen sinipyrstön laulua ostamallani MP-3-soittimella. Yhtään pyrstöä en löytänyt, mutta tunturikahlaajareissulla tapasimme Syväkurulta 2-kv.-pukuisen laulavan sinipyrstön kesäkuun lopussa. Sen verran seurasin Syväkurun lintua, että en usko sen pesineen ellei se pesinyt vasta heinäkuun loppupuolella.

11.8.2010 tapasin taas sinipyrstön Kuutsjärven pusikossa. Nyt niitä oli kaksikin, ehkä jopa kolme. Ja kuten asiaan kuuluu, minun kameravehkeeni olivat taas korjattavana, enkä saanut niistä kuvia. Näin kuitenkin, että yksi lintu oli nuoren linnun puvussa, täpläinen, siis sen kesän poikanen. Se oli hieno yllätys.

Koetin seurata lintuja, jotta saisin niiden määrän selville, mutta se ei ollutkaan aivan yksinkertaista. Yleensä niitä ei ollut paikalla yhtään. Sitten joskus niitä ilmestyi jossain kaksikin, häipyen taas. Soittamalla sinipyrstön kutsuaäntä niitä sai kuitenkin vastaamaan ja tulemaan lähistölle. Kuitenkin joku siinä hommassa ei täs-

männyt, aina linnut oli niin eri näköisiä. Kerran näin niitä melko selvästi kolme eri lintua. Pää-tinkin tilata lintuverkon, jotta voisin rengastaa lintuja ja yrittää määrittää lukumäärän, jos ne vielä ovat jatkossa paikalla. Edellisvuonnahan lintu oli vielä syyskuun alussa, joten saattaisi-vathan nämäkin olla siihen asti.

Niin sain sitten verkon ja käytyäni välillä vapail-la pääsin pyytämään sinipyrstöjä elokuun lop-pupäivinä. Nyt olin saanut jo kameravehkeetkin takaisin. Asemalla oli silloin metsäylioppilaiden Pohjois-Suomen kenttäkurssi. Kurssilla oli ve-täjänä lintuspesialisti Lennart Saari, joka ei ol-lut vielä sinipyrstöä tavannut, ja Lennun kanssa vetäydyimme 26.8. illalla soittamaan sinipyrstön ääntä ja kuuntelemaan tulisiko vastausta. Lupailin, että kyllä me tapaamme linnun. Petty-mys olikin sitten, kun minkäänlaista havaintoa emme saaneet. Oli pitänyt aika kylmiä öitä, ja ajattelin, että sinipyrstöt ovat tainneet lähteä muutolle.

Seuraavana aamuna 27.8. menin yksin soitta-maan sinipyrstön ääntä. Aika pitkään soitettu-ani alkoikin lintu vastailla ja pyöriä lähipuissa.

Niitä oli sitten ainakin kaksi. Päivän aikana pää-si sitten Lennukin bongaamaan sinipyrstön ja myös muutamat kurssilaiset. Seurailin ja kuvai-lin lintuja ja tulin siihen tulokseen, että niitä on ainakin neljä.

28.8. aamusta viritimme verkon Kyllin Tarmon (aseman työntekijä) ja Petri Solan kanssa. Pet-ri oli kurssilla ja hänellä oli kokemusta lintujen rengastamisesta ja verkkopyynnistä. Ojan var-rella on palokaluvaaja, jonka katolle peiton alle piilouduin soittamaan ääntä. Aika kauan piti taas soittaa, kunnes pari lintua alkoi pyöriä lä-histöllä. Sitten kesti jonkin aikaa tajuta tilanne, että lintu olikin jo verkossa, koska verkko tarisi hiljaa.

Sain linnun verkosta ja vein asemalle. Linnul-la oli vielä täpliä päässä, joten sen täytyi olla poikaslintu. Sain kavereita rengastamaan ja kuvaamaan aseman historian ensimmäistä si-nipyrstöä.. Laitoimme myös värirenkaan, jotta linnun voisi tunnistaa maastossa. Sitten vapau-timme linnun.

Jatkoin pyyntiä ja jonkin ajan päästä tuli toinen. Se oli naaraspuvussa. Kolmas lintu tarttui jalas-

ta, mutta karkasi ennen kuin ehdimme hätiin. Saimme ensimmäisenä pyyntipäivänä siis kak-si lintua renkasiin.

Jätin verkon yöksi paikalleen. Myöhäällä illalla ja varhain seuraavana aamuna kävin tarkasta-massa sen. Aamulla 29.8.verkossa oli punarin-ta, joka kuitenkin pakeni irroitettaessa.

Jatkoin pyyntiä. Sain ensin rautiaisen (joka sai renkaan) ja sitten myös sinipyrstön, joka ku-vattiin ja rengastettiin. Jätin sitten verkon pyy-tämään ja kävimme parin tunnin välein tarkas-tamassa. Iltapäivällä saimme renkaallisen kos-kikaran, pikkukäpylintukoiraan ja lapintiaisen. Illalla Petri toi sinipyrstön, joka sai taas renkaat ja kuvasimme sen, kuten kaikki muutkin. Olin myös rengastustoimistoon yhteydessä väriren-gastuksesta, tosin vähän jälkijunassa.

30.8. aamulla varhain oli verkossa selvä nuori lintu, jolla oli täpliä päässä, rinnassa ja selässä-kin. Aina tarvinnut soittaa atrappia, pyrstöjä tuli kuitenkin. Päivällä tuli naaraspuvukainen lintu ja

illalla päivän toinen nuori lintu, kaikkiaan jo seit-semäs sinipyrstö.

31.8.kurssilaiset ja muutkin lähtivät ja jäin yksin pyytämään. Yhden sinipyrstön sain iltapäivällä ja sain sen myös kuvattua ja rengastettua yk-sinäni.

1.9.sain vielä yhden uuden sinipyrstön n:o 9., mutta sen jälkeen ei tullut uusia. Sen sijaan sain aikaisemmin rengastettuja. Mielenkiin-toista oli huomata, että nuorilla linnuilla vaihtui puku muutamassa päivässä. Yhden nuoren lin-nun saimme 7.9. Se oli rengastettu 30.8. aivan täplikkäänä ja nyt sillä ei ollut enää kuin muuta-ma täplä päässä. Yksi lintu oli kuolleena eräänä aamuna verkossa ja sen jälkeen ei yöpyyntiä enää harrastettu.

Teimme sinipyrstöhavaintoja myös kauempana asemasta. Pari-kolme havaintoa parin kilomet-rin säteellä. Lähdettyäni lomalle 7.9., Tarmo kuuli sinipyrstön äänen vielä 10.9. Se oli syksyn viimeinen havainto. Jäimme odottamaan seu-raavaa kesää mielenkiinnolla.

MIELENKIINTOISIA RENGASLÖYTÖJÄ

Listaan on koottu mielenkiintoisimpia löytöjä ja kontrolleja yhdistyksen toimialueelta viime vuosilta.

Käytetyt lyhenteet:

R=rengastustiedot, K=kontrolli- tai löytötiedot, kv=kalenterivuosi, kuluvana vuonna syntynyt yksilö on 1kv, edellisenä vuonna syntynyt 2kv, tätä vanhemmat +1kv, +2kv jne., pp=pesäpoikanen, pm=maastopoikanen, n=naaras, k=koiras

Rengastajat:

PAa=Pirkka Aalto, VI=Veikko Isomursu, OPK=Olli-Pekka Karlin, PPe=Pekka Peltoniemi

R : ML-6559 + F8 TIIBETINHANHI ,+1kv, KE-MIJÄRVI (PAa)

K : HOLLANTI, 11.8.2007 +1kv (P Aa) 25.2.2009, 9.3.2010 &24.7.2010 värirengas luettu 564/941/1078vrk 2054km SW

R: E-11.833 LAULUJOUTSEN RANUA 10.5.1985 +2kv (Martti Melamies) K: 3.7.2009 PEDERSÖRELöydetty kuolleena 8820 / 214 SW ikäennätys

R:UIVELO, SODANKYLÄ, (Pekka Pouttu) 14.6.2010 ad naaras K:RANSKA; 5.12.2010 löydetty kuolleena,2533km SW

R : BT-27257 KAAKKURI pull ,INARI 27.8.2002 Kalevi Eklöv K : SAKSA; Schlessing-Holstein 15.1.2007 öljyn kuollut1602 vrk 1960km SW

R: E-24809 MERIKOTKA, pp, 13.06.2006 Sodankylä, (Jouni Lamminmäki) K: Ruotsi Kalmar, Ölvedal, 27.09.2009. Löytynyt kuolleena. 3 v 3 kk 14pvä

R : E-24901 MERIKOTKA, pp, 15.6.2008 SODANKYLÄ (OPK) K : EURA 15.3.2009, luettu värirengas, 9kk, 798km SSW

R : E-24912 MERIKOTKA pp, 10.06.2009 SODANKYLÄ (OPK) K : Koiras GÄVLEBORG, SVERIGE29.03.2010 Elossa Rengas luettu 9 kk 19 vrk. 913 km SW

R: E-13565 MAAKOTKA, pp, SODANKYLÄ, 17.6.2001 (Raimo Koskenkorva) K: ALAJÄRVI, 10.2.2010. 8v 7kk 23vrk, 524km (Seppo Koivisto)

R: E-18235 MAAKOTKA, pp, SODANKYLÄ, 25.6.2008. 1v7kk19vrk (Raimo Koskenkorva) K: PARKANAO, 14.2.2010. 1v 7kk 19vrk 722km (Hannu Simola)

R : E-13562 MAAKOTKA Pp 22.06.1999 INARI Raimo Koskenkorva, K : KALVTRÄSK VÄSTERBOTTEN, SVERIGE 10.01.2010

Elossa Rengas luettu Blank E1356 + blå orange 316D

Rengastushetkestä löytöhetkeen kului 10 v, 6 kk ja 18 vrk. 542 km SW

R: E-18231 MAAKOTKA, pp, SODANKYLÄ, 20.6.2006 (Raimo Koskenkorva) K: JANAKKALA, 13.2.2007. 7kk 23vrk, 807km (Petri Uronen ja Esko Rantanen)

R: E-18227 MAAKOTKA, pp, SODANKYLÄ, 17.6.2005. (Raimo Koskenkorva) K: YLÄNE, 28.1.2006. 7kk 11vrk, 795km (Jorma Kirjonen)

R: E 13562 MAAKOTKA, pp, INARI, 22.6.1999 (Raimo Koskenkorva) K: RUOTSI Kalvträsk, 10.1.2010. 10v 6kk 18vrk, 542km(PER-OLOF NILSSON) Ennen tätä kontrolleja on tullut kaikkiaan 18kpl paikoista Mynämäki, Yläne ja Kuopio

R: E-15534 MAAKOTKA, pp, SODANKYLÄ, 22.6.1998. (Raimo Koskenkorva) K: RIVER YAKHROMA, MOSCOW, 1.1.1999 ("muutaman vuoden tarkkuus"). Ammuttu. 1kk 9vrk, 1422km (Bird Ringin Center Moscow)

R : E-20032 MAAKOTKA, pp, SALLA, 15.6.2007 (OPK) K : RUOTSI,Store Mosse National-park, 16.2.2009 tunnistettu värirengasta 1v,8kk,1vrk, 1298 SW

R: M-6734 KALASÄÄSKI, pp, SODANKYLÄ, 25.7.1997. (Raimo Koskenkorva)

Paavo Laineen lyijykynäpiirros vuoden 2010 Bird Lifen projektijajista kuikasta

think energy

Tuulivoimaa maalle ja merelle

www.wpd.fi

Juhannuksen aikoihin on mukava rengastajien kipeillä
©Olli-Pekka Karlin

Maakotkan polkastien värirengastus Suomessa vuosina 1995 - 2010					
vuosi	maail- tunnus	väri	väri- tunnus	polk- rengastajan nro	polkarengastajan nro
1995	001 A	musta	musta	53	75
1996	001 A	musta	musta	87	110
1997	001 B	musta	musta	71	100
1998	001 C	musta	musta	90	105
1999	001 D	musta	musta	78	97
2000	001 E	musta	musta	90	100
2001	001 F	musta	musta	90	112
2002	001 G	musta	musta	97	118
2003	001 H	musta	musta	90	133
2004	001 K	musta	musta	100	140
2005	001 L	musta	musta	70	87
2006	001 N	musta	musta	108	148
2007	001 P	musta	musta	90	105
2008	001 S	musta	musta	97	118
2009	001 V	musta	musta	90	100
2010	001 X	musta	musta	90	100
				1 200	1 600

K: INARI, 26.7.2001. 4v 0kk 1vrk, 155km. Vain rengas löydetty (Hannu Halme)

R: B-123239 VARPUSHAUKKA, +2kv k, RO-VANIEMI Paavalniemi, 18.3.2008 (VI).
K: ROVANIEMI Korkalovaara, 25.4.2010. Kuollut, syöty. 2v 1kk 7vrk. 5 km NNE.

R : D-243316 KANAHAUKKA, pp, 18.6.2008, SALLA, (OPK)
K : VENÄJÄ, Kantalahti 28.9.2008 ollut pitkään kuolleena 3kk,10vrk 153km ENE

R : S-261414 AMPUHAUKKA,pp, ENONTE-KIÖ; 9.7.2006 Vesa Hyyryläinen
K : RANSKA 15.11.2006 törmännyt ikkunaan 129vrk, 2307 km SSW

R: S-305751 TUULIHAUKKA, pp, ROVANIEMI, 2.7.2010 (VI).
K: SAKSA Hildesheim, 5.9.2010. Kuollut, saanut ruhjevamman. 0v 2kk 3vrk. 1805 km SW

R: S-85446 TUULIHAUKKA, pp, RANUA, 9.7.1999. (Raimo Koskenkorva)
K: ROVANIEMEN MAALAIKUNTA, 23.4.2006. 6v 9kk 14vrk, 43km (Antti Aholainen)

R : D-261152 MUUTTOHAUKKA, pp, k, Muonio kalliopesintä 1.7.2008. (PPe)
K : Hollanti Zeeland 22.02.2010. Tunnistettu värirenkaasta. 1 v 7kk 21vrk. 2110km SW.

R: D-42313 MUUTTOHAUKKA, pp, SODANKYLÄ, 23.7.1994. (Raimo Koskenkorva)
K: SODANKYLÄ, 13.6.1999. 4v 10kk 20vrk, 42km. Rengas löydetty linnun jalasta (Leila Palola)

R : D-207.896 MUUTTOHAUKKA PELKOSENNIEMI 22.7.2001 K pull (Jarmo Ahtinen)
K : TANSKA, Jylland 25.3.2010 löydetty kuolleena 3168vrk 1447km SW

R : D-261.426 MUUTTOHAUKKA SODANKYLÄ 23.7.2010 K pull (OPK)
SAKSA, Schleswig-Holstein 13.9.2010 näliintynyt 52vrk 1780km SW

R : D-208.366 MUUTTOHAUKKA ROVANIEMI 11.7.2003 N pull (Juha Lohela)
K : RUOTSI, Skåne 30.8.2010 löydetty kuol-

leena 2607vrk 1306km SW

R: PT -4107 TYLLI, pm, HAUKIPUDAS, 26.6.2008 (VI).
K: OULU, 10.7.2010. Kontrolloitu pesivänä (Veli-Matti Pakanen). 2v 0kk 14vrk. 17 km S.

R : AT-170.468 KERÄKURMITSA ENONTE-KIÖ 5.7.2010 pull (Esko Pasanen)
K : RUOTSI, Jämtland 31.8.2010 löydetty kuolleena 57vrk 748km SSW
R: KY84 HARMAALOKKI, PM, VENÄJÄ Kantalahti, 14.7.2008
K: ROVANIEMI Kuusiselkä, 14.10.2009. Luku-rengas luettu. 457vrk, 305km (PAA)

R: ST 255844 NAURULOKKI, pm, ROVANIEMI Kuolajokisuu, 12.7.2010 (VI).
K: RANUA Kaitasuo, 22.8.2010. Muuttohaukan tappama (Juha Lohela). 0v 1kk 10vrk. 71 km SE

R: ST 255826 KALALOKKI, pp, ROVANIEMI, 17.6.2010 (VI).
K: SAKSA Lyneburg, 15.12.2010. Äskettäin kuollut. 0v 5kk 28 vrk. 1740 km SW.

R : D-256.552 VIIRUPÖLLÖ UURAINEN 2.5.2009 pull (Tomi Hakkari)
K : SALLA 19.4.2010 kuollut nälkään 352vrk 503km NNE

R: 86015 L PAJULINTU, 1kv, ROVANIEMI Ounasjokisuisto, 16.8.2007 (VI).
K: RUOTSI Haaparanta Sandskär, 20.7.2009. Rengastajan kontrolloima. 1v 11kk 4vrk. 138 km SW.

R : JL-828814 SINITIAINEN, pp, 30.6.2007, SALLA (OPK)
K : YLI-II, 15.11.2008, Rengastajan kontrolloima , Hannu Tunturi 1v,4kk,15vrk SW

R: 517334 J HÖMÖTIAINEN, fl, ROVANIEMI Norvajärvi, 26.10.2002 (VI).
K: ROVANIEMI Norvajärvi, 9.10.2009. Rengastajan kontrolloima. 6v 11kk 14vrk. 0 km.

R: BT 41509 NÄRHI, 1kv, ROVANIEMI Paavalniemi, 7.10.2010 (VI).
K: RUOTSI Pajala, 10.10.2010. Rengastajan kontrolloima. 0v 0kk 3vrk. 140 km NW.

R : VL-196.966 PUNATULKKU NUMMI-PU-SULA 21.3.2010 N 2kv (Jarmo Ruoho)
K : KEMIJÄRVI 8.5.2010 törm. Ikkunaan 48vrk 702km NNE

R: X634757 VIHHERPEIPPO, 2kv n, SIIKAJOKI Tauvo, 4.4.2010 (Matti Tynjälä)
K: KEMIJÄRVI keskusta, +1kv n, 30.9.2010. Kontrolloitu. 5kk 26vrk, 248km (PAa).

R: VL86705 VIHHERPEIPPO, +1kv k, ROVA-NIEMI Ounasmetsä, 10.10.2007 (MPe)
K: KEMIJÄRVI keskusta, +1kv k, 18.9.2010. Kontrolloitu. 2v 11kk 8vrk, 76km (PAa).

LAPIN ENSIMMÄINEN VIITATIAINEN KEMIJÄRVELLÄ

Pirkka Aalto

Heräsin aamutuimaan virittelemään verkkoja kotipihalle talvilintupyyntiä varten ja täydenteilin samalla tyhjentyneitä ruokinta-automaatteja. Aamun ensimmäinen linnunääni oli jostain ihan läheltäni (todennäköisesti meidän pihasebrasta) aamuhämärissä kuulunut voimakas ääni (pitsä - pitsä) - joka toi heti mieleen viitatiehen. Viritin verkon valmiiksi sembran ja ruokinta-automaatin väliin ja singahdin hakemaan sisältä atrappivehkeet, mutta atrapin soittaminen ja kiikarointi pihalla ei tuottanut muuta kuin tali- ja sinitiaisia. Kävin puuvajassa rengastamassa aamun ensimmäiset tiaiset, ja seuraavalla verkkokierroksella mennessäni poimimaan pihaverkossa killuvia talitinttejä kuului voimakas tiaisen ääni uudelleen - ja samalla hetkellä näin pienen tiaisen lentävä pihatuomestamme kohti minua ja suoraan välissämme olevaan verkkoon. Loppu olikin sitten historiaa, sillä siinäpä killuikin sitten Lapin ensimmäinen viitatiehen! Rengastettuani, mitattuani ja kuvattuani linnun se poistui aika vauhdikkaasti pihastamme, mutta saattaatoki olla että se vielä palaa...

16.10. rengastamani viitatiehen piipahti pihallamme 25.10 ja 26.10, eli on siis edelleen maisemissa. Lintu on kuitenkin vilkas liikkeiltään, ja käväisyvät ovat olleet hyvin lyhyitä, mutta voi toki olla että päivien lyhetessä se alkaa käymään säännöllisemminkin, jolloin myös sen bongaaminen täältä olisi helpompaa.

Vihherpeiposta tulee myös rengaslöytöjä
©Olli-Pekka Karlin

ROVANIEMELLÄ VIITATIAINEN 26.10

Olli-Pekka Karlin

Olin kuvaamassa joutsenia Koivusaarella. Kuvattuani niitä jo jonkin aikaa, tuli tiäsparvi pyörimään lähetyville. En kiinnittänyt siihen sen enempää huomiota, vasta kun kuului voimakas piits ääni. Aloin etsimään äänen aiheuttajaa ja lähetyviltä löytyikin tiainen joka äänteli voimakkaasti. Pieni leukalappu ja siipisulissa ei näkynyt vaaleata reunusta. Yritin ottaa kuvia linnusta, mutta lintu oli melko vilkas. Sain sentään dokumentin jossa näkyy hienosti siipisulat.

TIIBETINHANHESTA UUSI PESIMÄLAJI SUOMEEN

Pirkka Aalto

Kemijärven sellutehdas aloitti toimintansa vuonna 1965. Tehtaan kiistetty 80 hehtaarin kokoinen jätevesijärvi muodostui pian varsin mielenkiintoiseksi lintukohteeksi, sillä patovalilla Kemijärvestä erotettu järvi säilyttää lieterantansa silloinkin kun vedenpinta nousee säännötellyssä Kemijärvessä. Sen sijainti suljetulla ja vartioidulla tehdasalueella takaa puolestaan sen, että paikka on rauhallinen. Lisäksi Kemijoki ja Kemijärvi toimivat merkittävänä muutonaikaisena johtolinjana, joka tuo lintuja alueelle. Jätevesijärvi onkin ollut jo pitkään yksi koko Itä-Lapin monipuolisimpia kahlaajien ja vesilintujen kerääntymisalueita. Suurimpia alueella havaittuja harvinaisuuksia ovat olleet amerikanhaapana, pikkuruokki ja lunni. Myös allasta ympäröivillä täytemaakasoilla on havaittu monenlaisia siivekkäitä, myös perhosia, ja esim. 6.9.09 alueella lenteli yli 300 ohdakeperhosta ja viisi amiraalia.

Yhtä Suomen uhanalaisimmista pesimälinnusta, rantakurvia, on havaittu alueella vuodesta 1982 alkaen. Lajin viimeinen varmistettu pesintä on vuodelta 2005, mutta senkin jälkeen laji on havaittu tehdasalueella joka kesä. Vuonna 2007 alueella pesi puolestaan meriharakkapari, joista toinen emoista oli rengastettu maastopokasena Kemissä vuonna 1994. Jätevesijärvellä pesi pitkään myös 300 - 500 parin naurulokkikolonia, mutta viime vuosina naurulokkien pesinnät ovat epäonnistuneet järven vedenpinnan säännötelyssä tapahtuneiden muutosten takia, ja vain harmaalokit ovat saaneet poikasiaan lentoon.

Viimeisten kymmenen vuoden aikana Kemijärvi on tunnettu lintuharrastajapiireissä tiibetinhahastaan. Tiibetinhahki on kaunis hanhilaji, jonka luontaiset pesimäalueet sijaitsevat Keski-Aasiassa. Osa kannasta talvehtii pesimäalueensa eteläosissa (esimerkiksi Etelä-Tiibetin laaksoissa), mutta pääosa muuttaa Himalajan yli Pakistanin, Pohjois-Intiaan ja Bangladeshiin. Euroopan tiibetinhahkihavaintojen on kuitenkin tähän asti tulkittu koskevan tarhakarkureita, sillä laji on ollut pitkään suosittu tarhalintu erilaisissa vesilintupuistoissa ja eläintarhoissa. Tosin Etelä-Ruotsiin istutettiin jo 1930 -luvulla

Risteymänhet ja kaksi tiibetinhahkea 15.8.2010
© Pirkka Aalto

tiibetinhahia, jotka myös pesivät luonnossa, ja Suomen ensimmäiset havainnot ovatkin juuri 1930 -luvulta Ahvenanmaan Vårdöstä ja Halikosta. Maamme seuraava havainto tehtiin vasta 1958 Porissa, jonka jälkeen tiibetinhahia havaittiin Suomessa 0-5 yksilöä vuosittain. Ensimmäisen kerran viiden linnun raja ylittyi vasta vuonna 1980, jolloin nähtiin peräti 20 lintua, joista pääosa oli värirengastettu Länsi-Saksassa. Sitten seurasi taas hiljaisempi kausi, kunnes viime vuosituhannen loppuvuosina havaintomäärät alkoivat kasvaa, ja vuonna 1997 havaittiin seitsemän, -98 14 ja -99 20 lintua. Vuoteen 2000 mennessä oli Suomessa havaittu noin 100 tiibetinhahhiyksilöä. Suurimmillaan havaintomäärät Suomessa olivat vuosina 2004 - 2008, jolloin havaittiin 30, 30, 40, 52 ja 45 lintua, joista merkittävä osa Kemijärvellä. Viime vuosina hanhimäärät ovat sen sijaan olleet vähemmän.

Vuodesta 2001 alkaen on Kemijärven sellutehtaan alueella tavattu säännöllisesti tiibetinhahia, vuosittaisten maksimimäärien ollessa 7, 19, 15, 18, 25, 15, 24, 20, 11 ja 2 lintua. Lintujen käyttäytyminen vakiintui pian sellaiseksi, että ne saapuivat tehdasalueelle yleensä pieninä ryhminä juhannuksen tienoilla ja aloittivat kohta sulkasatonsa. Ennen kuin linnut saapuivat sellutehtaalle, tehtiin niistä monesti havaintoja etenkin eri puolilla Suomen, Ruotsin ja Norjan Lappia sekä Suomen länsirannikolla. Lapin läänistä tiibetinhahhihavaintoja onkin jo lähes joka kunnasta. Varsinkin Kemijoen on havaittu olevan tärkeä johtolinja lintujen muuttomatkalla Kemijärvelle ja sieltä pois. Heinäkuun ajan sulkasatolinnut pysyttelivät tiiviisti jätevesialtaan ruohottuneilla turvemättäillä ja osa linnuista viihtyi selvästi pareittain. Myös risteymälinnut olivat pääosin omassa porukassaan, tosin joskus ne kelpuuttivat matkaansa jonkun aidonkin tiibetinhahhen. Lintujen syysmuutto alkoi yleensä elokuun alkupuoliskolla. Keväiseen tapaansa ne häipyivät pikkuparvina, ja tavallisesti viimeisetkin linnut poistuivat Kemijärveltä viimeistään elokuun lopulla.

Alusta alkaen on tiibetinhahien seurassa viihtynyt myös muutama omalaatuisen näköinen risteymänhanhi, joiden emoiksi on veikkattu yleensä tiibetin- ja valkoposkihanhea. Vuonna 2001 risteymiä kerrotaan havaitun peräti kolme, muina vuosina kaksi ja vuonna 2006 yksi, jolloin toinen niistä vietti todennäköisesti kesään-

sä Norjassa. Näiden risteymien liikkeistä onkin saatu varsin paljon tietoa, ja useana keväänä ne on nähty Utsjoella mm. Tenojokivarressa ennen saapumistaan Jätevesijärvelle. Erikoisin tapaus oli vuoden 2009 kevät, jolloin risteymät näyttäytyivät ensin Jätevesijärvellä 21.5., sitten ne kuvattiin Utsjoella 6.6. ja takaisin jätevesijärvelle ne saapuivat vasta 1.7. Samoin useana syksynä on linnuista tehty havaintoja Ruotsista (mm. 20.8.09 Luleåssa, 18.9.09 Köpingsissä ja 21.8.10 Luleåssa) niiden lähdettyä muuttomatkalleen. Samankaltaiset risteymälinnut kuvattiin myös Varanginvuonolla jo 27.6.98. Vuonna 2003 jätevesijärven hanhiparvessa viihtyi pitkään myös valkoposkihanhi ja heinäkuussa 2008 tundrahanhi.

Kemijärvelle vuodesta toiseen palaavat tiibetinhahhet herättivät nopeasti liudan kysymyksiä. Mitä lintuja nämä olivat, mistä ne tulivat, ja miksi ne eivät pesineet? Ihmettelyyn olikin syytä, sillä Kemijärvi oli ainoa paikka Suomessa, jossa nähtiin säännöllisesti tiibetinhahia. Elokuun 2007 jälkeen on järveltä rengastettu 15 tiibetinhahia, joille kaikille on laitettu myös muovinen lukurengas. Ensimmäiset yhdeksän lintua pyydystettiin rakettiverkolla 11.8.07, ja niistä saatiin varsin pian ensimmäiset kontrollit, sillä kaksi rengaslintua havaittiin jo 22.8.07 Ruotsissa Nederkalixin Karlsborgissa.

Jo keväinä 2006 ja 2007 saapui yksi tiibetinhahhipari Kemijärvelle huomattavasti ennen muita, jo huhti-toukokuun vaihteessa. Keväällä 2008 ilmeisesti sama lintupari, joista naaraalla oli nyt lukurengas, nähtiin ensin 23.4. Ruotsin Piteåssa ja Tornien taiston aamuna 3.5. linnut nököttivät jo Kemijärven keskustasta Sallan suuntaan vievän Pitkänsillan kupeessa. Viihdyttyään Kemijärven rantalietteilillä noin viikon ajan ne katosivat sillan luota, mutta eivät nyt löytyneetkään sellutehtaalta tai lähialueen pelloilta kuten aikaisempina keväinä. Lintuparille asetetut varovaiset toiveet täyttyivät, kun ne 14.6. palasivat Pitkänsillan luo neljän untuvikkopoikasensa kanssa. Kyseessä oli ensimmäinen kerta kuin laji pesi Suomessa! Lintuperheen ilmaantumisen näin lähelle Kemijärven keskustaa herätti huomiota, ja monet kaupunkilaiset kävivät ihmettelemässä ja valokuvaamassa lintuja, mutta jo 16.6. emot olivat johdattaneet poikasensa suljetun tehdasalueen jätevesijärvelle, jossa ne saivat varttua rauhassa turvassa utelialta

Tiibetinhahhi nuorukainen saa rengaan jalkaansa
© Petri Piišilä

katseilta. Kaksi poikasista valitettavasti hävisi heinäkuun alkupuolella, ilmeisestikin paikalla liikkuneen muuttohaukkaparin saaliiksi. Hanhiperheen lisäksi jätevesijärvellä vietti kesäänsä 8 tiibetinhahia, joista vain yksi oli rengastettu paikalla aikaisemmin. Sen sijaan yksi rengaslintu havaittiin 22.6.08 Norjan Hardangerviddan tunturilylängöllä 11 tiibetinhahhen parvessa!

Loppukesällä 2008 hanhipyyntiä yritettiin uudestaan, ja 25.8. saatiinkin rengastettua neljä vanhaa tiibetinhahia sekä toinen noista nuorista linnuista, ja samalla pyyntikerralla saatiin kiinni myös tiibetinhahhiparven mukana kulkenut tundrahanhi. Pääosa hanhista lähti muutolle normaalisti elokuun lopulla, mutta hanhiperhe katosi paikalta vasta syyskuun lopussa. Valitettavasti poikueen toinen nuorukainen oli katkonut jossakin siipisulkiaan, ja jäi jätevesijärvelle perheensä lähdettyä muutolle. Poikainen otettiin kiinni, ja toimitettiin talveksi Ranuan eläinpuistoon, jonne oli jo syksyinä 2005 ja 2006 viety yksittäiset paikalta löytyneet siipirikollinnut. Talvikauden ainoa kontrolli tuli Ruotsin Gotlannista, jossa yksi vuoden 2008 linnuista havaittiin 15.10.08.

Siipivikaisena Ranualla viety hanhinuorukainen palasi eläinpuistosta Kemijärvelle Hiltatien koulun alaluokkalaisten tuomana 27.5.09, ja se vapautettiin jätevesijärvelle lukurenkaalla varustettuna. Lintu oli pitkään yksin, ja vasta kesä-heinäkuun vaihteessa paikalle saapui sulkimaan kaksi renkaatonta hanhea ja viimein myös tutut kaksi risteymälintua, joiden parveen se liittyi, ja lähti muutolle 13.8.09. Yllättävää oli, että edellisten kahden vuoden rengaslinnuista vain yksi luettiin kesän aikana kertaalleen järvellä. Lisäksi altaalla nähtiin sen pari, jolla ei

ollut rengasta, ja 26.6.09 peräti 11 renkaatottoman tiibetinhahhen parvi! Hanhimäärien väheneminen jatkui myös seuraavana vuonna, sillä kesällä 2010 altaalla havaittiin risteymälintujen lisäksi vain kaksi renkaatonta tiibetinhahia. Kemijärvellä sulkivien tiibetinhahien määrä onkin ollut nyt jo useamman vuoden laskussa, joten ilmeisesti linnut ovat löytäneet jostakin mieluisamman sulkimispaikan. Siihen viittaisivat tehdasalueella ja muuallakin Lapissa tehdyt havainnot sellaisista tiibetinhahista ja hanhiparvista, jotka eivät ole jääneet viettämään kesäänsä tehdasalueelle.

Vaikka vuosina 2007 ja 2008 saatiin varsin suuri osa jätevesijärvellä sulkineista hanhista rengastettua, ei linnuista ole saatu rengastuspaikalta kuin muutama ylivuotinen kontrolli. Tämä viittaisi siihen, että Kemijärvellä havaittavat hanhet ovat nuoria pesimättömiä lintuja, jotka siirtyvät myöhemmin jonnekin pesimään. Myös lintujen talvialueet olivat pitkään suuri arvoitus, kunnes syksyllä 2010 ja tammikuussa 2011 saatiin Hollannista mielenkiintoisia luku-havaintoja hanhistamme. Yksi elokuussa 2007 rengastettu hanhi oli valokuvattu Hollannissa yksinään jo 25.2.09 ja seitsemän tiibetinhahhen parvessa 9.3.10. Lisäksi 15.1.11 niin ikään Hollannin Utrechtissa havaittiin iso meri- ja tundrahanhiparvi, jonka joukossa oli 39 tiibetinhahia - joukossaan kaksi Kemijärvellä rengastettua lintua. Kaiken huipuksi tuo kahtena talvena Hollannissa talvehtinut lintu valokuvattiin siellä 24.7.10 parinsa ja poikasensa kanssa! Eli nyt jo kaksi vuonna 2007 rengastetuista tiibetinhahista on todistetusti pesinyt luonnossa - toinen Kemijärvellä ja toinen Hollannissa.

Nämä pesimähavainnot sekä hanhien lukumäärä ja liikkeet kertovat jo varsin vakuuttavasti siitä, että lajilla on elinvoimainen populaatio Euroopassa. Lajihan on luokiteltu edelleen tarhakarkulaiseksi eli Euroopan rariteettikomiteoiden yhteiselimen AERC:n (Association of European Rarities Committees) kategoriaan E, joka tarkoittaa "varmaa tai melkein /lähes varmaa tarha- tai häkkikarkulaista". Kuitenkin edellä mainittujen havaintojen valossa laji kuuluisi jo selvästi kategoriaan C (kuten kanadanhanhi, mandariinisorsa, kuparisorsa, fasaani ja kesykyhy), eli kyseessä on "laji jonka karanneista tai vapautetuista yksilöistä on maahan syntynyt omillaan toimeen tuleva/elinvoimainen populaatio tai yksilöt ovat kotoisin/peräisin toisen

maan vastaavasta populaatiosta” - ja näin ollen tiibetinhani tulisi lisätä Suomen viralliselle lajilistalle, josta se vielä puuttuu!

Stora Enso sulki Kemijärven tehtaan yllättäen huhtikuussa 2008. Sellutehdasalueen ja jätevesijärven tulevaisuus on nyt melko avoin. Selluntuotannon loputtua on alueella aloittanut toimintansa Arktos Groupin konepaja ja liimapalkkitehdas. Suuri osa vanhoista sellutehdasrakennuksista on jo purettu, ja siinä ohessa menivät pesäpaikat noin sadan räystäspääskyparin kolonialta. Lisäksi Stora Enso on veloitettu poistamaan jätevesijärven pohjassa oleva liete vuoden 2016 loppuun mennessä. Tehdasalueella retkeily on ollut toistaiseksi luvanvaraista, mutta Stora Enson edustajien kanssa on ollut puhetta jopa lintutornin rakentamisesta jätevesijärven rantamille. Jätevesijärven toiminnan muututtua ovat lintumäärät olleet alueella laskussa. Onkin mielenkiintoista nähdä vieläkö tulevina vuosina Kemijärvellä päästään seurailemaan tiibetinhania ja muita mielenkiintoisia

lintuvieraita.

Kiitokset

Jätevesijärvelle suuntautuvilla rengastusreisuihin ja loukkaantuneiden lintujen pyynnissä ovat korvaamattomana apunani toimineet Matti Tolvanen, Olli-Pekka Karlin ja Petri Piisilä.

Kirjallisuutta:

Aalto, P. 2011. Tiibetinhania ja muita Kemijärven jätevesijärven kummallisuuksia. Rengastajan vuosikirja 2010.

Aalto, P. & Piisilä, P. 2008. Suomen tiibetinhani – tarhakarkulaisesta pesimälajiksi. Lintu 43.(3): 16-19.

©Olli-Pekka Karlin

Saat parhaat edut.
Ja jotain vieläkin arvokkaampaa.

Etuohjelman avainasiakkuudesta on sinulle paljon hyötyä. Paras etusi on henkilökohtainen pankki-neuvoja, joka tuntee sinut ja on perillä tavoitteistasi. Avainasiakkuus tuo sinulle myös muita kullannarvoisia etuja tuotteista ja palveluista. Tule konttoriimme keskustelemaan Etuohjelmaan liittymisestä. Soita 0200 3000 (pvm/mpm) ma-pe 8-20 ja varaa aika.

Teemme sen mahdolliseksi

nordea.fi

Nordea

Nordea Pankki Suomi Oy

Arokiurusta (20.-25.4.2010) mustakaulaan (26.11.2010-)

AROKIURUSTA(20.-25.4.2010)

Jorma V.A. Hailonen

MUSTAKAULAAN (26.11.2010-)

Olen 20.4.2010 paluumatkalla Turtolasta kotiin syömään ja aion ajaa Pellon keskustan peltoalueen ohi. Pistäydyn kuitenkin tekemään pikakatsauksen. Eihän sitä tiedä, vaikka siellä vihdoin ja viimein olisi vaikka tunturikiuru. Saan kaukoputken pystyyn ja totean pälvillä ja niiden liepeillä melkoista viiskettä. Tunturi-

kiurua ei näy, mutta ykskaks näkökentässä on jättiläiskiuru, paljon vieressä olevia tavallisia kiuruja suurempi. Lisäksi sillä on hurjan tukeva, kellertävä nokka ja tummat läiskät kupeilla. Kun parvi pyrähtää lentoon, jättiläisen siipien aluset ovat hyvin tummat ja niiden takareunassa on selvä valkoinen raita.

Tuttu juttu: ylänkökiuru. Häly Pirkalle edelleen välitettäväksi. Kotona huomaa, että olen muistanut väärin ylänkökiurun ja arokiurun siipien alapinnan värin, ja oikaisen Pirkalle lajinmäärittämyksen. Ei hassumpaa: arokiuru on elis, ylänkökiuru ei olisi ollut!

Arokiuru on todellakin iso kiuruksi
©Olli-Pekka Karlin

Ei mene kahtakaan tuntia, kun ylöjärveläinen Matti Sulko on paikalla - hän tosin tulee Ylläkseltä. Seuraavana aamuna menen paikalle klo 6.24, jolloin peltoaukeaa tiirailee jo hämeenlinnalaisjoukkue ja kohta tulee ensimmäinen auto pääkaupunkiseudulta... Arokiuru saapuu ylväästi seitsemän maissa. Viikonpäivät Pellon arokiuru (tietävästi yhdestoista Suomessa) liikuttaa niin etelän harrastajia kuin oman maakunnan väkeä.

Margit ja Seppo Rädyn marraskuista kaamos-

päivää (26.11.2010) piristää ruokinnalle ilmestynyt outo rastas. "Voiko täällä olla sepelrastasta?" kysyy Margit minulta puhelimesta. Pian selviää, että "sepelrastasta" heidän pihansa kummajaisessa on ollut vain jyrkkä mustavalkoisuus rinnassa ja vatsassa. Ehdotan lajiksi Sodankylässä äskettäin nähtyä (29.10.2010) mustakaularastasta, ja kun Rädyn ovat netistä löytäneet kunnan kuvia, asia varmistuu. Seuraavana aamuna komppaan lähiseutuja perusteellisesti, mutta turhaan. Joulukuun ensimmäisenä Jouni Satta Pellon Kellarinkan-

Timo Sahi, Aarne Ohtonen ja Eero Niirikoski tulivat hakemaan Pellosta vuoden pinnan © Jorma V.A. Halonen

kaalta soittaa, että heidän pihassaan on käynyt tuntematon rastas. Mustakaula on löytynyt! Seuraavana aamuna minäkin näen tuon komean, vanhan koiraan ja välitän tiedon eteenpäin.

Mustakaularastaskoiras on eksoottinen ilmentys idästä ©Olli-Pekka Karlin

Perjantaina, 3.12., läpi yön ajaneet Aarne Ohtonen ja Eero Niirikoski sekä Kemistä yöjunalta mukaan poimittu Timo Sahi saapuvat aamuhämärässä Pelloon. Annan heille ohjeet, ja niin lähdemme ajamaan kohti suurta elämystä. Päästyämme muutaman kymmenen metrin päähän pysäytän ja huidon kohti autonvaloissa näkyvää sankaria.

Jouni Satta kutsuu meidät sisälle ja keittiön ikkunan läpi ihastelemme siperialaista, joka syö innokkaasti tarjolle pantuja marjoja. Kuulen, että mustakaularastaan ansiosta Eeron Suomen vuodariennätys on nyt 316 (myöhemmin hän saa vielä mustakurkkurautiaisen Porista). Koska mustakaularastas on vielä tätä kirjoitettaessa Pellossa, halukkailla on ollut hieno mahdollisuus tutustua tähän kaukaiseen vieraaseen. Minä saan siitä uudenvuodenpäivänä vuoden pinnan numero kymmenen ja jo ennen minua paikalle on ehtinyt ainakin kaksi auto-kuntaa.

Tiibetinhänhet ovat saaneet Pirkka Aallon käsien kautta lukurengaat © Olli-Pekka Karlin

PIRKKA AALLOLLE BIRDLIFEN HOPEINEN ANSIOMERKKI

LLY:n monivuotinen puheenjohtaja Pirkka Aalto palkittiin 24.9.2009 Rovaniemen Arktikumissa pidetyn lintuillan yhteydessä BirdLifen hopeisella ansiomerkillä. Yhdistyksemme aktiiveista on vastaavalla ansiomerkillä aikaisemmin palkittu Jorma Halonen (1988) ja Jukka Jokimäki (1998). Ohessa tiivistelmä ansiomerkkihakemuksessa mainituista perusteista, joiden perusteella ansiomerkki annettiin.

Pirkka Aalto aloitti lintuhavaintojen kirjaamisen vuonna 1982 ja paikallisyhdistystoiminnan liittymällä Helsingin seudun lintutieteelliseen yhdistykseen Tringaan samana vuonna. Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen (PPLY) hallituksessa hän oli mukana 1990 - 1999, joista puheenjohtajana 1991 - 1994 ja 1996. LLY:n hallituksessa Aalto on toiminut vuodesta 1997, joista puheenjohtajana vuosina 2002 - 2003 ja uudestaan vuodesta 2008 lähtien. LYL:n/BirdLife Suomen liittohallituksessa hän toimi vuosina 1995 - 1996, ja BirdLifen edustajistossa hän on ollut vuosina 1990 - 1994 PPLY:n ja vuodesta 2002 alkaen LLY:n edustajana. PPLY:n alueharvinaisuuskomiteassa Aalto toimi vuosina 1990 - 1998 ja Lapin alueharvinaisuuskomiteassa vuodesta 1998 alkaen.

Pirkka Aalto on suorittanut linnustonseurantatoimintaa eri muodoissa jo 20 vuoden ajan. Kesäaikaisia lintulaskentoja hän on tehnyt 1990 -luvun alusta alkaen mm. Liminganlahden ympäristössä, Enontekiöllä ja Kemijärvellä. Talvilintulaskentoja hän on suorittanut vakioireiteillään Enontekiöllä, Kemijärvellä ja Ranualla. Rengastusta Aalto on harrastanut eri tavoin 1980 -luvun lopusta lähtien mm. lintuasemilla,

erityisesti Tavvossa 1990 -luvulla. Tähän mennessä rengastuksia on kertynyt noin 13 000 yksilöä ja gradunsa hän teki hömötiäisten vaeluksista. Hän on ollut mukana myös valtakunnallisissa linnustonkartoituksissa, mm. viimeisimmässä atlaskartoituksessa yhtenä Lapin aktiivisimmista kartoittajista.

Aalto on julkaissut useita lintuartikkeleita yksin ja yhdessä muiden kirjoittajien kanssa mm. Linnut -lehdessä ja -vuosikirjassa. Opettajan työssään hän on ollut pitkäaikainen lintuharrastuksen edistäjä nuorten parissa. Hän on myös vetänyt kursseja ja linturetkiä "suurelle yleisölle" asuinpaikoillaan Lapissa. Lintuharrastusta ja suojelua on edistänyt julkisuus, jota lintuharrastus on saanut Aallon toiminnan kautta paikallisissa lehdissä ja radiossa. Suojeluun hän on antanut panoksensa myös pitkäaikaisen ja aktiivisen yhdistystoiminnan kautta.

Pirkka Aalto rengastusreissulla Ranuan Simojärvellä. © Allan Hamari.

LAPINLINTUTIETEELLINEN YHDISTYS RY:N TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2010

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 6.3.2010 Rovaniemen Arktikumissa. Hallituksessa toimivat Pirkka Aalto (puheenjohtaja), Veikko Isomursu (varapuheenjohtaja), Ilkka Rautio (sihteeri), Olli-Pekka Karlin, Antti Ruonakoski ja Petri Kemppainen sekä varajäseninä Juhani Jalkanen ja Tuomo Ollila.

Rahastonhoitajana toimi Tuija Holm, toiminnantarkastajana Eila Malvalehto sekä varatilintarkastajana Jorma Halonen. LLY:n BirdLife Suomi-edustajina olivat Pirkka Aalto, Veikko Isomursu ja Ilkka Rautio. Alue- ja lintuatlasvastaava oli Pirkka Aalto. Havaintovastaavana on jatkanut Antti Ruonakoski. Havaintojärjestelmä Tiiran yhdistyskäyttäjänä toimivat Pirkka Aalto, Antti Ruonakoski, Petri Kemppainen, Ilkka Rautio ja Petri Piisilä sekä LAHKO:npuheenjohtajana Antti Ruonakoski.

Retkikummeja olivat Pirkka Aalto, Jorma Halonen, Petri Kemppainen, Ismo Kreivi, Ossi Pihajoki ja Ilkka Rautio.

Yhdistyksen internet-sivujen ylläpidosta vastasi Antti Ruonakoski. Yhdistyksellä on myös oma sähköpostiverkko, LLY-lista (137 osoitetta), jossa käytiin lintuharrastukseen ja lintuhavaintoihin liittyvää keskustelua.

Yhdistyksellä oli vuoden 2010 lopussa jäseniä 257.

Yhdistyksen jäsenmaksu oli työssäkäyviltä 27 € ja muilta 16 €

Hallitus kokoontui vuoden aikana 8 kertaa:
11.2. 6.3. 15.4. 17.8. 23.9. 21.10. 11.11. ja 2.12.

Alueharvinaisuuskomitea kokoontui kerran.

Yhdistys julkaisi Kokko 2009-lehden, jonka päätoimittaja oli Olli-Pekka Karlin.

Yhdistyksen jäsenet osallistuivat BirdLife Suomen vuoden linnut (kuikka ja kaakkuri) seurantaprojektiin.

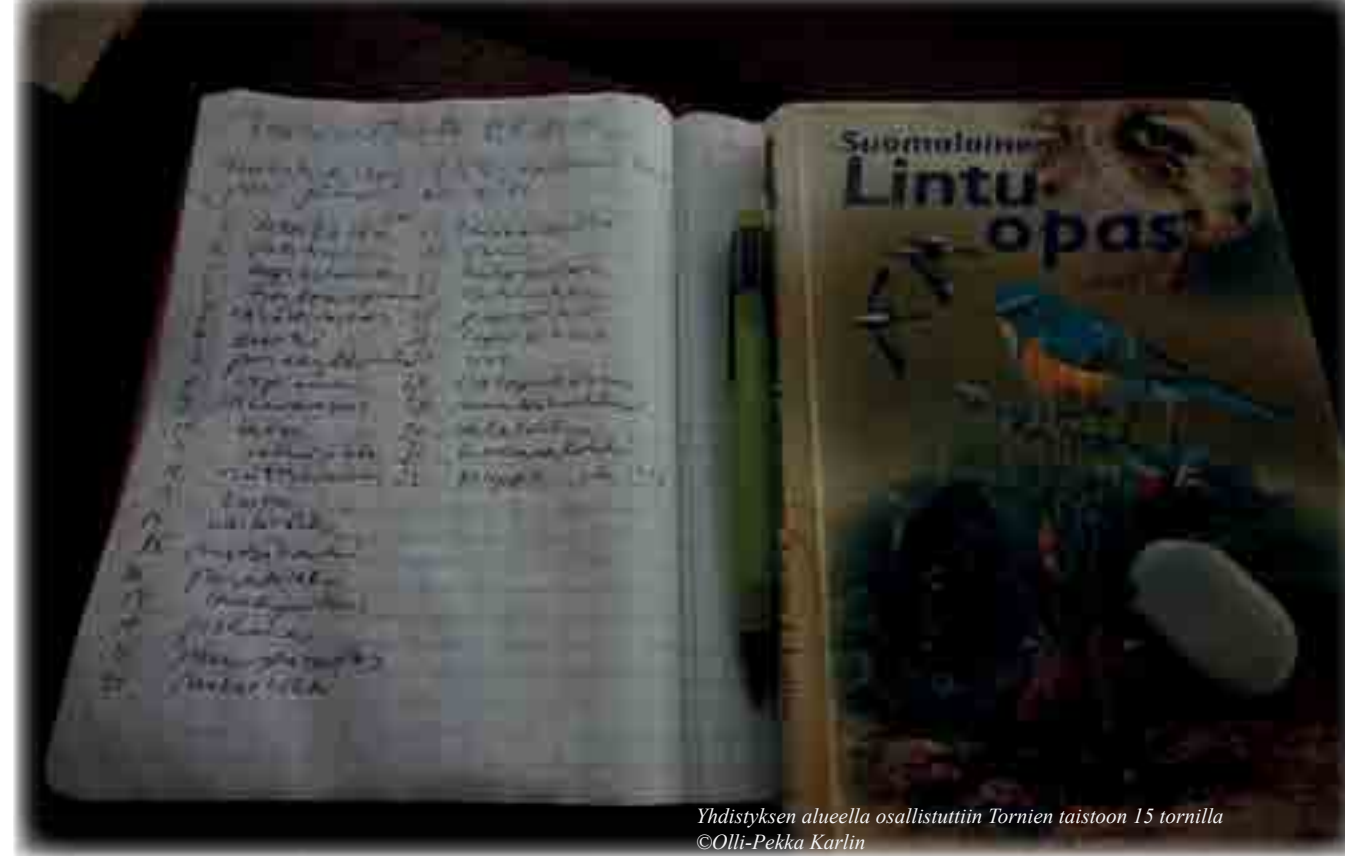
Yhdistyksen jäsenet osallistuivat Suomen lintuatlaksen ja Rovaniemen kaupunkilintuatlas-projektin havainnointiin.

Yhdistyksen jäsenet osallistuivat linnustolaskentoihin ja -seurantaan.

Yhdistyksen jäsenet osallistuivat lintujen rengastustoimintaan.

Rovaniemen Arktikumissa pidettiin useita lintuiltoja
© Olli-Pekka Karlin

Yhdistyksen alueella osallistuttiin Tornien taistoon 15 tornilla
© Olli-Pekka Karlin

Yhdistys järjesti seuraavat yleisöluennot yhteistyössä Lapin maakuntamuseon ja Arktisen keskuksen kanssa Rovaniemellä Arktikumissa:

- 11.2 Pertti Koskimies: Tunturihaukka - kuninkaiden linnusta ilmastonmuutoksen uhriksi (yleisöä 36 henkilöä)
- 6.3. Pekka Lehtonen: Kuikka - vuoden lintu. Vuosikokouksesitelmä. (30)
- 15.4. Tapani Veistola: Lintujen ja luonnon suojelu Suomessa ja EU:ssa 2010. (21)
- 23.9. Jukka Jokimäki: Rovaniemen kaupunkiatlaksen ja valtakunnallisen Lintuatlaksen tuloksia ja haasteita. (20)
- 21.10. Jarmo Ahtinen: Kotkia ja pikkulintuja meiltä ja muualta. (30)
- 11.11. Juha Markkola: Kiljuhanhen historia ja esiintyminen Suomessa. (56)
- 2.12. Olli-Pekka Karlin ym.: Vuoden 2010 lintukuvatasoa. (25)

Yhdistyksen järjestämät retket ja opastustilaisuudet:

- Retkikummitretkiä.
- Opastetut linturetket Rovaniemellä 6.5. 13.5. 18.5. ja 27.5.
- Linturetki yleisölle Pellossa 24.4
- Kevätmuutontarkkailupäivät 25.4. ja 15.5.
- Tornien taisto 8.5.
- Kolmen tornin kierros Ylitorniolla yhteistyössä Ylitornion Luonnon kanssa 16.5.
- Pyöräretki Kemijärvellä Kemijärven Luonnon kanssa 22.5
- Linturetki yleisölle Pellossa 29.5.
- Linturetki Pelkosenniemen Kemijärven Luonnon kanssa 19.6

PILKE

TIEDEKESKUS | SCIENCE CENTRE

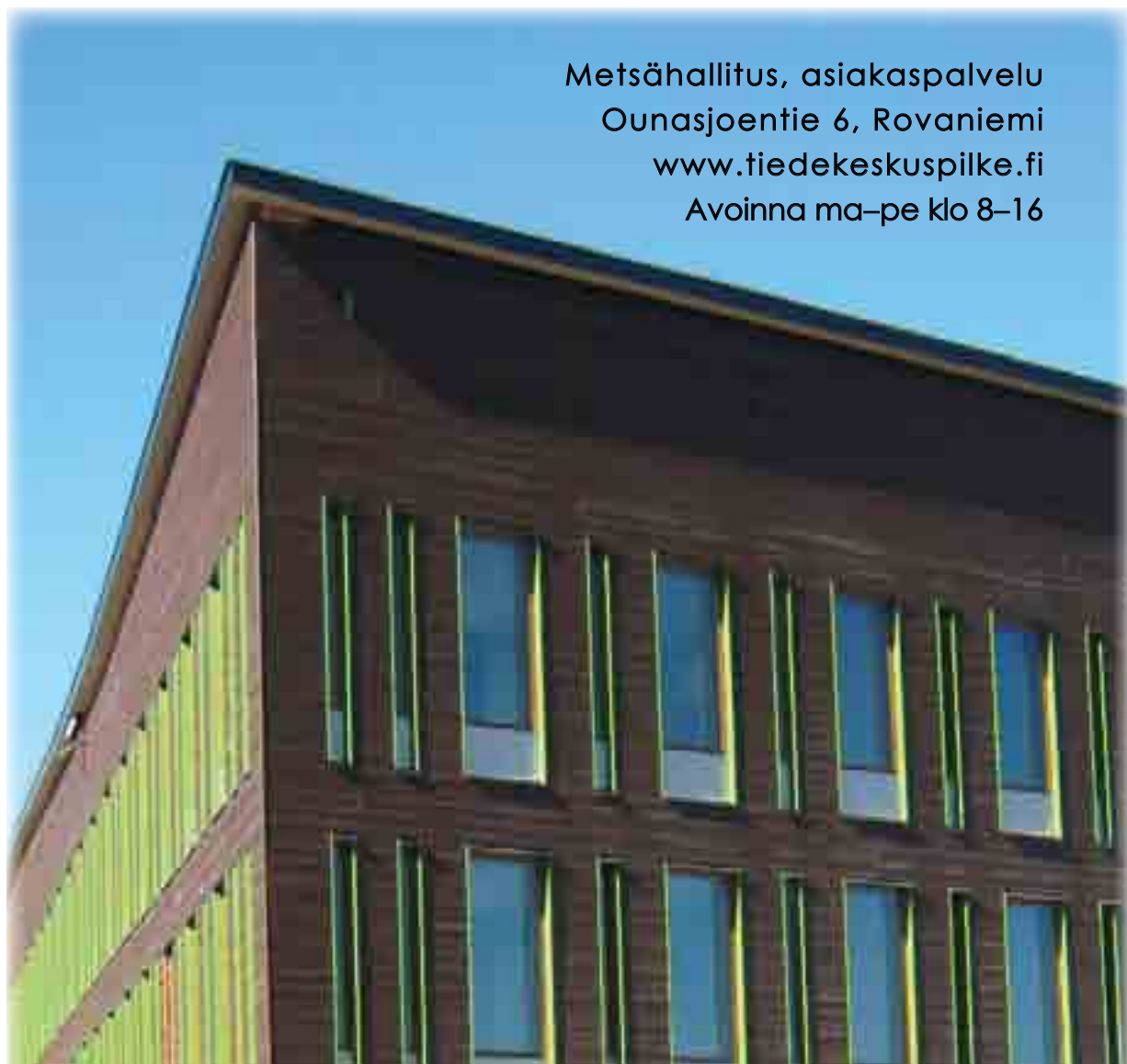
T U O R I T U U S K E S K U S K O U L U T U O R I T U U S K E S K U S K O U L U T U O R I T U U S K E S K U S K O U L U

Metsähallitus, asiakaspalvelu

Ounasjoentie 6, Rovaniemi

www.tiedekeskuspilke.fi

Avoinna ma–pe klo 8–16

METSÄHALLITUS